

**MÜZİK ALANINDA ÖZEL YETENEKLİ ÇOCUKLARIN MÜZİKSEL
GEÇMİŞLERİNİN BİLİM VE SANAT MERKEZLERİNİ TERCİH
SÜREÇLERİNE ETKİSİ**

Azelya Melis Böke

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

MART, 2019

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren otuzaltı (36) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Azelya Melis

Soyadı : Böke

Bölümü : Müzik Eğitimi

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Müzik Alanında Özel Yetenekli Çocukların Müziksel Geçmişlerinin Bilim ve Sanat Merkezlerini Tercih Süreçlerine Etkisi

İngilizce Adı : The Effect of Musical History of Children With Special Talent in the Field of Music on The Preferred Processes of Science and Art Centers

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Azelya Melis Böke

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

Azelya Melis Böke tarafından hazırlanan “Müzik Alanında Özel Yetenekli Çocukların Müziksel Geçmişlerinin Bilim ve Sanat Merkezlerini Tercih Süreçlerine Etkisi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Nezihe ŞENTÜRK

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Üye: Prof. Dr. Bige Bediz KINIKLI

Yaylı Çalgılar Ana Sanat Dalı, Hacettepe Üniversitesi

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Selçuk BİLGİN

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 22.03.2019

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Lisans ve lisansüstü eğitimim boyunca yanımda olan, emeklerini, bilgisini, sevgi ve ilgisini hiçbir zaman benden esirgemeyen, yürüdüğüm yolu ışığıyla aydınlatan ve örnek kişiliğiyle her şeyden önce bana ‘iyi bir insan’ olmayı öğütleyen çok değerli öğretmenim, danışmanım Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı öğretim üyesi, Prof. Nezihe ŞENTÜRK’ e, tez yazım süreci boyunca bana gönülden yardımcı olan, her soruma sabırla cevap veren, engin bilgi birikimleriyle bana yol gösteren, çok değerli mesai arkadaşlarım Sevda KIR ÇELİK, Serkan GEZMEN ve Dr.Ümmüye Nur TÜZÜN’e en içten teşekkürlerimi sunarım.

Öğrencileriyle, velileriyle, idari kadrosuyla ve tüm değerli öğretmenleriyle her zaman destekçim olan Yenimahalle BİLSEM ailesine teşekkür ederim.

Mesafelerin yanımda olmasına engel olamadığı, her telefonumda canla başla yardımına koşan ve hayatım boyunca elini bırakmayacağı can arkadaşım Pelin ÖZKAN KÖSE’ ye, kendimi bildim bileli geleceğe dair attığım her adımın destekçisi olan, aramıza giren uzun yollara rağmen hayatta karşılaştığım her zorlukta yanımda olan, ne olursa olsun benimle gurur duyduklarını her fırsatta dile getiren, bana olan güven ve sevgilerini hiçbir zaman eksik etmeyen canımdan da öte annem Hülya Fatma EROL, babam Ramazan EROL, kardeşim Kamil Deniz EROL’ a ve bu süreçte benden gönül desteğini esirgemeyen, can yoldaşım, hayat arkadaşım, biricik eşim Sefa BÖKE’ ye sonsuz şükranlarımı ve sevgilerimi sunarım.

Azelya Melis BÖKE

**MÜZİK ALANINDA ÖZEL YETENEKLİ ÇOCUKLARIN MÜZİKSEL
GEÇMİŞLERİNİN BİLİM VE SANAT MERKEZLERİNİ TERCİH
SÜREÇLERİNE ETKİSİ
(Yüksek Lisans Tezi)**

Azelya Melis Böke
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Mart, 2019

ÖZ

Bu araştırma, müzik alanında özel yetenekli çocukların müziksel geçmişlerinin Bilim ve Sanat Merkezlerini (BİLSEM) tercih süreçlerine nasıl etki ettiğini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Nitel yöntem ve genel tarama modelinin kullanıldığı araştırma, 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında Ankara ilinde Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)' na bağlı olarak faaliyet yürüten Yenimahalle Bilim ve Sanat Merkezi' nde müzik eğitimi alan özel yetenekli öğrenciler arasından random olarak seçilmiş 20 öğrenci ve velisi ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak, öğrenci ve velilere uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Öğrenci ve veli görüşleri doğrultusunda elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bilgiler doğrultusunda; öğrencilerin BİLSEM' e gelmeden önce müziğe ilgi duyma durumlarına etki eden en önemli faktörün aile bireyleri olduğu, araştırmaya katılan öğrenci velilerinin, çocuklarının müziğe olan ilgi ve yeteneklerini, onların şarkı söyleme, çalgı çalma gibi müzikal etkinliklere olan duyarlılıkları sayesinde fark ettikleri, görüşme yapılan tüm öğrencilerin BİLSEM' e gelmeden önce müzikal bir yaşantıya sahip olduğu, BİLSEM özel yetenek müzik alanında eğitim almakta olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun ailelerinin müzikal yaşantılarından ötürü BİLSEM' i tercih ettikleri, öğrencilerin BİLSEM tercihlerinde en etkili rolü annelerinin üstlendiği ve öğrencilerin BİLSEM öncesi aldıkları çalgı eğitiminin okul tercihlerinde önemli bir etkisi olduğu bununla birlikte kaliteli bir müzik eğitimi alabilecekleri ücretsiz bir kurum olmasının öğrenci ve velileri BİLSEM' de

müzik eğitimi almaya yönelttiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Zeka, Yetenek, Özel Yetenekli Çocuklar, Özel Yetenek Müzik Alanı, Bilim ve Sanat Merkezleri, Müzik Eğitimi

Sayfa Adedi : 152

Danışman : Prof. Nezihe ŞENTÜRK

**THE EFFECT OF MUSICAL HISTORY OF CHILDREN WITH
SPECIAL TALENT IN THE FIELD OF MUSIC ON THE
PREFERRED PROCESSES OF SCIENCE AND ART CENTERS**

(Master Thesis)

Azelya Melis Böke

GAZİ UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCE

March, 2019

ABSTRACT

This research was carried out to determine how the musical backgrounds of special talented children in the field of music affect the science and art centers (BILSEM) preference processes. The research in which qualitative method and general survey model was used, was conducted with 20 students randomly chosen from talented students in the field of music and their parents in Yenimahalle Science and Art Center operating under the Ministry of National Education in Ankara province in 2017-2018 academic year. Semi-structured interview forms applied to students and parents were used as data collection tools. The data obtained according to the student and parent opinions were analyzed by content analysis method. According to the information obtained from the research; it was concluded that the most important factor affecting the students' interest in music before coming to BILSEM was the family members, the parents of the students who participated in the research realized their children's interest and talent in music thanks to their sensitivity to musical activities such as singing and playing music, all the students interviewed had a musical experience before coming to BILSEM, the majority of the BILSEM special talent of music students' parents prefer BILSEM because of their musical life, the most influential role on students in BILSEM' s choices was undertaken by their mothers, however, the fact that the school is a free institution where they can receive

quality music education prompted students and their parents to take music education in BILSEM. Suggestions were presented in accordance with the findings obtained from the research.

Key Words : Intelligence, Talent, Special Talented Children, Special Talent Music Field, Science and Art Centers, Music Education

Number of Pages : 152

Supervisor : Prof. Nezihe ŞENTÜRK

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Zeka/Yetenek.....	1
1.2. Özel (Üstün) Yetenek, Üstün Zeka	3
1.3. Müzik Alanında Özel Yetenek.....	7
1.3.1. Müzik Alanında Özel Yetenekli Bireylerin Özellikleri	7
1.4. Müzik Eğitimi.....	8
1.4.1. Müzik Alanında Özel Yetenekli Bireylere Yönelik Eğitimin Önemi	10
1.4.2. Ülkemizde Müzik Alanında Özel Yetenekli Bireylere Yönelik Eğitim Çalışmaları.....	11
1.5. Bilim ve Sanat Merkezleri.....	13
1.5.1. Bilim ve Sanat Merkezlerinde Eğitim-Öğretim	15
1.5.2. Bilim ve Sanat Merkezlerine Müzik Alanında Öğrenci Seçimi	16
1.5.3. Bilim ve Sanat Merkezlerinde Müzik Eğitimi	17

1.6. Problem Durumu	20
1.6.1. Alt Problemler	21
1.7. Araştırmanın Amacı	21
1.8. Araştırmanın Önemi.....	21
1.9. Sayıtlar.....	22
1.10. Sınırlılıklar.....	22
BÖLÜM II	23
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	23
2.1. İlgili Tezler.....	23
2.2. İlgili Makaleler	31
BÖLÜM III	33
YÖNTEM.....	33
3.1. Araştırmanın Modeli	33
3.2. Çalışma Grubu	34
3.3. Veri Toplama Aracı	34
3.4. Verilerin Toplanması.....	35
3.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	35
BÖLÜM IV.....	37
BULGULAR VE YORUMLAR	37
4.1. Öğrenci Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar	37
4.1.1. Öğrencilerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular	38
4.1.2. Öğrencilerin BİLSEM' e Gelmeden Önceki Müzik Yaşantılarına İlişkin Bulgular	39
4.1.3. Aile Bireylerinin Müzik Yaşantılarına İlişkin Bulgular.....	49
4.1.4. Öğrencilerin BİLSEM' e Yönelme Durumlarına İlişkin Bulgular:	51
4.2. Veli Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar	59
4.2.1. Velilerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular	60
4.2.2. Öğrencilerin BİLSEM' E Gelmeden Önceki Müzik Yaşantılarına İlişkin Bulgular	60
4.2.3. Aile Bireylerinin Müzik Yaşantılarına İlişkin Bulgular.....	67
4.2.4. Velilerin BİLSEM' e Yönelme Durumlarına İlişkin Bulgular	72

BÖLÜM V	87
SONUÇ VE ÖNERİLER	87
5.1. Öğrenci ve Veli Görüşmelerinden Elde Edilen Sonuçlar	87
5.1.1. Öğrencilerin BİLSEM' den Önceki Müzik Yaşantılarına İlişkin Sonuçlar	87
5.1.2. Aile Bireylerinin Müzikal Yaşantılarına İlişkin Sonuçlar	90
5.1.3. Öğrenci ve Velilerin BİLSEM' e Yönelme Durumlarına İlişkin Sonuçlar	92
5.2. Öneriler	94
KAYNAKLAR	99
EKLER	105
Ek. 1 Öğrenci Görüşme Formu	106
Ek. 2 Veli Görüşme Formu	109
Ek. 3 MEB BİLSEM Yönergesi (2016)	112
Ek. 4 Araştırma İzin Dilekçesi	134
Ek. 5 Araştırma İzin Dilekçe Üst Yazısı	134
Ek. 6 Araştırma İzni.	135

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Öğrencilerin Kişisel Bilgileri.....	38
Tablo 2. Öğrencilerin BİLSEM Öncesi Okullarında Müzik Eğitimi Alma Durumları.....	43
Tablo 3. Öğrencilerin BİLSEM Öncesi Okulları Dışında Müzik Eğitimi Alma Durumları.....	45
Tablo 4. Öğrencilerin Dinledikleri Müzik Türleri	47
Tablo 5. Öğrencilerin BİLSEM Öncesi Müzikal Etkinliklere Katılma Durumları.....	48
Tablo 6. Öğrencilerin Aile Bireylerinin Müzikal Yaşantıları	50
Tablo 7. Öğrencilerin BİLSEM' de Eğitim Almakta Oldukları Süre.....	52
Tablo 8. Öğrencilerin BİLSEM Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları	53
Tablo 9. Öğrencilerin BİLSEM Müzik Alanı Özel Yetenek Sınavı' na Hazırlık Yapma Durumları.....	58
Tablo 10. Velilerin Kişisel Bilgileri	60
Tablo 11. Çocuklarının BİLSEM Öncesi Okullarında Müzik Eğitimi Alma Durumları	64
Tablo 12. Çocuklarının BİLSEM Öncesi Okulları Dışında Müzik Eğitimi Alma Durumları	66
Tablo 13. Velilerin Aile Bireylerinin Müzikal Yaşantıları	68
Tablo 14. Velilerin Dinledikleri Müzik Türleri	70
Tablo 15. Velilerin Çocuklarıyla Birlikte Müzikal Etkinliklere Katılma Durumları	71
Tablo 16. Velilerin BİLSEM Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları.....	73

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

BİLSEM	Bilim ve Sanat Merkezi
BTYK	Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu
BYF	Bireysel yetenekleri fark ettirici
IQ	Intelligent quotient (zeka bölümü)
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
n	Örneklem büyüklüğü
Ö1	Öğrenci (Ö1, Ö2, Ö3, vb.) katılımcı
ÖYG	Özel yetenekleri geliştirici
TDK	Türk Dil Kurumu
V1	Veli (V1, V2, V3, vb.) katılımcı
WISC-R	Wechsler Intelligence Scale for Children (Çocuklar İçin Zekâ Ölçeği)

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde kaynak tarama ile elde edilen ve araştırmanın konusunu teşkil eden kavramsal çerçeveye dair bilgiler gruplandırılarak alt başlıklar halinde sunulmuştur. Bununla birlikte, tanımlar, kısaltmalar, araştırmanın problem durumu, alt problemler, amaç, önem, varsayım ve sınırlılıklara ilişkin bilgilere de yer verilmiştir.

1.1 Zeka/Yetenek

Zeka ve yetenek kavramları ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde bu kavramların benzer ifadelerle tanımlandığı görülmektedir. Örneğin; Türk Dil Kurumu Sözlüğü (TDK, 2018)'nde zeka; “olayları bağımsız olarak düşünebilme, yeni durumlara başarıyla uyabilme, eylem ve tutumları belli bir düşünce ya da erek çevresinde toplayabilme yeteneği” olarak; yetenek ise; “herhangi bir şeyi öğrenmek, bir işi yapmak ve tamamlamak ya da bir duruma başarıyla uymak konusunda organizmada bulunan ve doğuştan gelen güç” anlamında ifade edilmiştir. “Zekâ, insana ait bireysel farklılıklar açısından en önemli konudur ve özellikle insan ve insana ait davranışların anlaşılması ve işlenmesi çoğu zaman zekâ ile ilişkili olarak ele alınmıştır” (Özbay, 2004, s. 101). İlişkileri kavrama yeteneği olarak da özetlenebilecek olan zekâ, yıllardır farklı kişilerce, farklı şekillerde tanımlanarak, üzerinde çokça çalışmalar yapılmış soyut bir kavramdır. “Günümüze dek araştırmacılar bireylerin zihinsel yapılarına ve davranışlarına bakarak zekâ üzerinde fikirler

yürütmüşlerdir. Buna göre zekâ, kimi zaman bir testten alınan puan, kimi zaman çevreye uyum sağlama, kimi zaman da problem olarak düşünülmüştür. Bu kuramlarda, çoğunlukla dil, matematik ve mekanik gibi yeteneklerle, verilen yeni bir problem durumunun çözülebilmesi ölçüt alınmıştır” (Bümen, 2004, s. 1).

Zeka ile ilgili çalışmalar yapan ilk kuramcılardan biri 19. Yüzyılda yaşamış olan Sir Francis Galton’ dur. Galton tarafından zeka, “bilgileri yapılandırma ve kullanma olarak belirtilmiştir. 20. Yüzyılda ise Binet ve Simon zekâ ile ilgili üç temel özellik ileri sürmüşler. Verilen bir yönergeyi anlayabilme ve zihinde tutabilme, bir duruma başarı ile uyum sağlayabilme ya da beklenen davranışı sergileme yeteneği, bireyin kendini değerlendirerek yaptığı davranışın doğruluğunu denetleyebilme yeteneği olarak tanımlamışlardır” (Baykoç, 2014, s. 14).

“Terman, 1925’te zekâyı kavram oluşturma ve bunların önemlerini belirleyebilme olarak tanımlamıştır” (Bildiren, 2011, s. 23).

“Terman’dan sonraki kuramcılar zekâ kavramını, genel yetenek olarak adlandırılan tek bir faktörle açıklamanın yeterli olmadığını, zekâyı açıklamak ve ölçmek için birçok faktöre ihtiyaç duyulduğunu savunmuşlardır” (Yıldız, 2018, s.17).

Spearman zekâyı mental enerji, her alanda başarıyı sağlayan genel yetenek olarak bakmıştır. Spearman “g faktörü” adını verdiği, tüm bireylerin değişen miktarlarda bir genel zekâ faktörüne sahip olduğunu öne sürmüştür. Kişi sahip olduğu g miktarına bağlı olarak parlak ya da sönük olarak tanımlanabilir. Ayrıca spesifik faktör “s” olarak adlandırdığı ikinci bir kaynağın değişkenliklere neden olduğunu ileri sürmüştür (Öznacar, Bildiren 2012, s. 3-4).

Zekayı türlere göre ayırarak açıklayan kuramcılar da bulunmaktadır. Örneğin Gardner zekanın çok sayıda yetenek alanını içinde barındırdığını, dolayısıyla zekayı tek bir yetenek alanıyla açıklamanın doğru olmadığını ifade etmiştir. Gardner (1993) zekayı; “bir kişinin bir veya birden fazla kültürde değer bulan bir ürün ortaya koyabilme, günlük yaşantısında karşılaştığı problemleri etkin ve verimli şekilde çözebilme yeteneği” olarak tanımlamıştır (s. 17). 1999 yılında yayımladığı Intelligence Reframed ‘Zekâ Yeniden Yapılandırıldı’ adlı

eserinde çoklu zekâ teorisinin zeka alanlarını sekiz türde sınıflandırarak açıklamıştır. Bu zeka alanları;

“Sözel/dil zekâ, mantık/matematik zekâ, mekânsal (şekil uzay) zekâ, müzik/ritm zekâ bedensel zekâ, kişilerarası zekâ, kişisel/içsel zekâ, doğa zekâsı şeklindedir” (MEB Özel Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı, 2013, s. 39-40).

“Bu zekâ türlerinden biri olan müzikal zekâda, sesleri ayırt edebilme, ritim duygusu, doku tınlama duyarlılığı, melodiyi doğru duyabilme ve söyleyebilme, beste yapabilme gibi becerilerin en üst düzeyde gözlenebildiğini ifade etmiştir” (Gardner’ dan aktaran Akarsu, 2004a, s. 133).

Bireylerin sahip oldukları zeka alanlarının birbirinden farklılık gösterdiğini kabul ederek bunu eğitim sistemine entegre etmek, eğitim-öğretim alanında yapılan çalışmalara son derece önemli katkılar sağlayacaktır. Bu bağlamda Gardner’ ın önerdiği Çoklu Zeka Kuramı’ nın eğitim-öğretim programlarında etkin bir şekilde uygulamaya konması, yetenekli/özel yetenekli bireylerin gelişimsel süreçlerine de olumlu etki etmesi bakımından önem taşımaktadır.

1.2. Özel (Üstün) Yetenek, Üstün Zeka

Toplumların en değerli ve verimli güç kaynağı kuşkusuz insandır. Özel yetenekli bireyler bu kaynağın önemli bir kesimini oluşturmaktadır. “Her yüz çocuktan en az ikisinin üstün yeteneklere ve hünere sahip olduğu bilinmektedir. Eflatun bu çocukları ‘Altın Çocuklar’ diye adlandırır” (Çamurlu, 2001, s. 4).

“Silverman (2010) özel yeteneği ‘normlardan nitelik olarak farklılaştığını hissetme, bunun farkına varma ve güdüsel olarak yaratıcılıkta yoğun bir birleşimin artışı, ileri düzeyde bilişsel yeteneklerde eşzamanlı olmayan gelişim’ olarak tanımlamaktadır” (Aktaran Karakuş, 2014, s. 348).

Yaklaşık olarak toplumun % 2'sini oluşturan özel yetenekliler (MEB Özel Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı, 2013) erken yaşta çeşitli tekniklerle tanıldıklarında; gelişimleri hızlandırılarak her toplumda katkıları en iyi şekilde sağlanabilmelidir (Akarsu, 2004).

Ülkemizde 2014 yılına kadar yaygın olarak 'üstün yetenekli' ve 'üstün zekâlı' terimlerinin birlikte ya da birbirlerinin yerine kullanıldığı görülmektedir. MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği (2010)'nde; "Üstün yetenekli çocuk/birey zekâ, yaratıcılık, sanat, spor, liderlik kapasitesi veya özel akademik alanlarda akranlarına göre yüksek düzeyde performans gösteren bireyi ifade eder" tanımı yapılmıştır. Ancak "15 Ocak 2013 tarihinde Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nca (BTYK) yayınlanan Strateji ve Uygulama Plânı'nda 'üstün zekâ/ yetenek' kavramları yerine daha az kategorize edici olarak 'özel yetenek' kavramı tercih edilmiştir" (MEB Özel Yetenekli Çocuklar Aile Kılavuzu, 2014, s. 1). Buna göre kavramın başta MEB uygulamalarından olmak üzere diğer kullanım alanlarında da 'özel yeteneklilik' olarak değiştirildiği söylenebilir.

Bu araştırmada da alanyazında kullanılan 'üstün zeka/ yetenek' kavramları, yerine 'özel yetenek' kavramı kullanılmıştır ancak alanyazından alınan bölümlerde kullanılan 'üstün zeka/ yetenek' kavramlarına değiştirilmeden yer verilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri'nde 1972 yılında yayımlanan Marland Raporu'nda üstün yetenek, aşağıdaki alanlardan birinde ya da birkaçında yüksek performans ve başarı gösterme şeklinde tanımlanmıştır.

- a. Genel zihinsel yetenek
- b. Özel akademik yetenek
- c. Yaratıcı ya da üretici düşünce yeteneği
- d. Liderlik yeteneği
- e. Görsel ve gösteri sanatlarında yetenek
- f. Psiko-motor yetenek" (Ersoy ve Avcı, 2001, s. 128).

Bu rapora göre diğerk bir tanım, üstün zekâlı ve özel yetenekli çocuklar, seçkin yeteneklerinden dolayı, yüksek seviyeli iş yapmaya yeterli oldukları, bu alanda profesyonel olarak bilinen kişiler tarafından belirlenmiş olan, kendilerine ve topluma katkıda bulunabilmeleri için normal okul programlarının ötesinde farklılaştırılmış eğitim programları ve hizmetlerine gereksinim duyan çocuklar olarak yer almıştır (Doğank ve Aslan, 2009, s. 197).

Renzulli (1986), özel yetenekli çocuklarla yaptığı çalışmalar sonucunda, özel yetenekliliğink, yetenek (akademik ve özel), yaratıcılık ve motivasyon olmak üzere üç temel özellikten oluştuğunkun belirtmiştir. Özel yetenekli çocukları bunların birleşimini geliştirme yeteneğinkne sahip kişiler olarak tanımlamıştır (Suveren, 2006, s. 36).

Renzulli (2005) ayrıca özel yetenek olgusunu iki türe ayırmıştır: Akademik özel yetenek ve yaratıcı-üretken özel yetenek. Birinci türü tüketiciler diğerk grubu ise üreticiler olarak adlandırıp tarihte hatırlanan ve gerçek anlamda özel yetenekli olarak kabul edilenlerin IQ testlerinden yüksek puan alan birinci gruptakiler değil, üretici olan ikinci gruptakiler olduğunu belirtmektedir (Öpengin, 2011, s. 11).

Geçmişten günümüze dek yapılan araştırmalarda üstün ya da özel yeteneğinkin en güçlü göstergesi zeka olarak kabul edilmiştir. Bazı kuramcılar zekanın ölçülebilir bir kavram olduğunu ve üstün ya da özel yetenekli bireylerin zeka testleriyle belirlenebileceğinkini savunmuşlardır. “İlk zekâ testini Binet ve Simon 1890’ larda Paris’ te yaşayan sokak çocukları arasındaki zihinsel özürllü olanları belirlemek amacıyla hazırlamıştır. Stanford Üniversitesinden Amerikalı Lewis Terman bu testi, üstün zekâlıları da ayırt edebilecek biçimde geliştirmiş ve 1916’ da ilk standart zekâ testini ‘Stanford-Binet Intelligence Scale’ adı ile kullanıma sunmuştur. Böylece ilk IQ ölçümü yani zekâ yaşı ile kronolojik yaş arasındaki farkın standart bir biçimde ölçülmesi gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra günümüzde, özellikle üstün yeteneğinkin belirlenmesinde ‘Wechsler Intelligence Scale for Children’ WISC-R ve WISC- yaygınlıkla kullanılmaktadır (Akarsu, 2004, s. 131).

Üstün yetenekliler ile ilgili yapılan ilk tanımlara göre güvenilirlik ve geçerliliğink olan anlık ölçeklerinde sürekli olarak 110-130 düzeyinde başarı gösterenlere ‘üstün yetenekli’ aynı tür ölçeklerde sürekli olarak 130-200 arasında başarı sağlayabilenlere ise ‘çok üstün yetenekli’ denmektedir. Üstün özel yetenek ise ‘anlık ölçeklerinde sürekli olarak en az 120 puan sağladıktan sonra müzik, resim, matematik, fen bilimleri gibi özel yetenek alanlarından birinde olağanüstü özel yetenek gösterenlere’ denmektedir (Bozkurt, 2007, s. 2).

Üstün yetenekli çocukların zekâ düzeyini ölçen testlerden yüksek puan alarak gruplandırıldığı göz önüne alındığında, bu çocukların duygusal zekâ düzeylerinin bilinmemesi olasılığı oldukça fazladır. Çoklu zekâ testi dışındaki zekâ testleriyle çocuğun müzik, resim, yaratıcılık, liderlik, kişilerarası ilişkiler, iletişim gibi toplumsal özelliklerini yansıtan birçok yeteneği ölçülememektedir. Çocuklarda, zihinsel ve duygusal gelişimler farklı hızlar gösterebilmektedir. Çocuğun üstün yetenekli olduğunu gösteren davranışları onun duygusal süreçlerinin bir göstergesidir. Üstün yetenekli bir çocuk entelektüel olarak ileri bir düzeyde iken duygusal olarak gelişim dönemine uygun davranamayabilir. Bu sebeple üstün yetenekli çocuklar duygusal açıdan desteğe ihtiyaç duyabilmektedir (Yılmaz ve Yılan, 2004, s. 381).

Tüm bu ifadeler ışığında, günümüzde artık üstün zekânın tek göstergesinin IQ olamayacağı fikrinin kabul görmeye başladığı söylenilebilir. Çünkü insan zekâsı, bilişsel süreçlerle birlikte duyuşsal süreçleri de içermektedir. Bir başka deyişle, zekâ üzerine yapılan araştırmalar, zekâ kavramını aktarırken duyguların göz ardı edilemeyeceğini gözler önüne sermiştir. Bu sebeple, son dönemde duygusal zekâ ve özel yetenek kavramları ile daha sık karşılaşılmaktadır.

Ülkemizde özel yeteneklilerin eğitilmesi amacıyla kurulmuş olan Bilim ve Sanat Merkezlerinin 2016 yılında yayımlanan yönergesine (MEB, 2016, s. 2) göre özel yetenekli birey; “yaşıtlarına göre daha hızlı öğrenen, yaratıcılık, sanat, liderliğe ilişkin kapasitede önde olan, özel akademik yeteneğe sahip, soyut fikirleri anlayabilen, ilgi alanlarında bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren birey” olarak tanımlanmıştır.

Özel yeteneklilik, çocuğun veya bireyin belli alan veya alanlarda yaşıtlarına göre daha üst bilişsel becerilere sahip olması, bu özelliklerin uzmanlarca teşhis edilebilir nitelikte olması ve çocuğun veya bireyin akranlarından farklı gelişimsel özellikler sergilemesinden dolayı özel eğitime ihtiyaç duyması durumudur. Dolayısıyla özel yetenekli bireyler, normal okullarında uygulanan eğitim-öğretim etkinliklerinden daha farklılaştırılmış-zenginleştirilmiş hizmetlere ve etkinliklere gereksinim duymaktadırlar. Özel yeteneklilik, bir süreçtir ve bu sürecin bireyler bazındaki değerlendirilme aşaması, topluma sağlayacağı yarar bakımından oldukça önemlidir.

1.3. Müzik Alanında Özel Yetenek

Gardner, insana bahşedilmiş lütuflardan hiçbirinin müzikal yetenek kadar önce ortaya çıkmadığını savunmaktadır. Ayrıca müziğin dil gibi kendine özgü bağımsız bir zeka alanı olduğu yönündeki iddiasını da sürdürmüştür (Gardner, 2010, s.138- 168-169).

Çuhadar (2017, s. 5) özel müzik yeteneğini şu şekilde tanımlamaktadır:

Ses (ezgi), ritim (süre), tempo (hız), nüans, armoni ve müzik formları gibi müziğin çeşitli öğelerini kolaylıkla ayırt etmek ve bellekte tutmak, çalgı çalmada ve şarkı söylemede üstün başarı, beste yapabilme, çeşitli olayların oluşumunu ve işleyişini müziksel bir dille düşünmeye, yorumlamaya ve ifade etmeye çalışma gibi davranışlar müzik zekasını belirleyen unsurlardır. Bu unsurlar dünyanın her yerinde aşağı yukarı benzer biçimde sorular ya da beklenen performanslar olarak müzik eğitimi ile ilgili yapılan sınavlarda ölçülecek nitelikler olarak belirlenmektedir.

Haroutounian (2002), müzik alanında üstün yeteneği, bir enstrümanı çalma ve öğrenme konusunda hız ve fiziksel yatkınlık olarak tanımlamıştır. Ayrıca müzikal üstün yeteneğe sahip bireylerin yaratıcı yorumlama gücüne sahip olduklarını, duyduğu ezgisel ve ritmik kalıpları kolaylıkla tekrar edebildiklerini ve kendilerini müziksel bir dille ifade etme konusunda isteklilik gösterdiklerini belirtmiştir (Aktaran Maba, 2014, s. 3).

Güven ve Sezginsoy (2009) müzik alanında özel yetenekliliği; müziksel seslere ilgi duyma, müziksel hafıza, mükemmel kulak (absolut işitme) ve müziksel üretim olmak üzere dört başlık altında incelemiştir (s. 125-126-127).

Müzik alanında üstün zeka/yetenek üzerine yapılan bazı tanımlamalarda Mozart, Bach, Beethoven, gibi sanatçılar müzik alanında ‘dahi’ olarak değerlendirilmiş ve bu kişilerin niteliklerine bakıldığında “müziksel yeteneklerinin erken gelişmesi, üstün yeteneklerini ve yaratıcı kapasitelerini bir arada kullanmaları” nedeniyle müzik alanında “üstün zeka”ya sahip bireyler olarak değerlendirilmişlerdir (Pereira ve Dubois, 2007, s. 105-117).

1.3.1 Müzik Alanında Özel Yetenekli Bireylerin Özellikleri

Müzik alanındaki özel yetenekli çocukların; müzikle çok ilgili olup kendi seçtikleri müziği dinledikleri, müzik etkinliklerine etkili bir şekilde katıldıkları, ritim ve melodiye diğer çocuklardan fazla tepkide buldukları, başkaları ile şarkı söylerken onlara uymaktan hoşlandıkları, duygu ve düşüncelerini anlatmak için sık sık müziği araç olarak kullandıkları, çeşitli müzik aletleri ile ilgilendikleri ve onları çalmayı denedikleri, dinledikleri müzik parçasını kısa zamanda öğrendikleri, anlamlı ve uygun şekilde söyleyebildikleri belirtilmektedir (MEB, 2009, s. 23).

Müziksel açıdan ele alındığında, özel yetenekli bireylerin aşağıdaki vasıfları taşıdıkları söylenilebilir:

1. Hızlı ve kolay öğrendikleri için, nota yazımında çabukturlar.
2. Ritim duyguları ve hareket yetenekleri fazlasıyla gelişmiştir.
3. Duydukları melodileri kolay hatırlar ve tekrarlama gücüne sahiptirler.
4. Kavramlar arası ilişkileri tespit etme ve detayları rahatlıkla gözleme kabiliyetlerinden dolayı, notaları belleklerine çok kısa zamanda yerleştirirler ve notalarla, nüanslar arasında hemen bağlantı kurarlar.
5. Dikkat bellekleri her zaman çok açık ve çok iyi gözlemci olduklarından, notaları bestecinin kendi kişisel özellikleri ve yazılan zamanın özelliklerine uygun olarak detaylayabilir ve eserler arasında kıyaslama yapabilirler.
6. Merak seviyeleri üst noktalarda olduğu için, bir esere ait bütün bilgileri hemen kavrayabilirler.
7. Hayalleri güçlü olduğu için, farklı enstrümanlar için eserler yazabilirler.
8. Müzik yeteneği olan ve geliştirilebilen diğer insanlara kıyasla göz önündedirler ve başarıları mutlakdır.
9. Çalışmalarında hızlı düşünme, çabuk sonuca varma, hızlı ilerleme söz konusudur.
10. Küçük yaşta beliren bir idealizm söz konusudur.
11. Yüksek bir konsantrasyon kabiliyeti, ciddiyet çalışmalarında çok önemlidir.
12. Farklılık arayışı içerisinde olduklarından orijinal besteler yapabilme gücüne ve yeteneğine sahiptirler.
13. Müzikal aktivitelerle yaşamak, sürekli arayış içerisinde olmak, onlar için kaçınılmazdır.
14. Duygu ve deneyimlerini enstrümanına aktarma, vücut dilini kullanabilmede çok başarılıdır.
15. Müzik sanatı ile diğer sanat dalları arasında farklı bir iletişim kurabilme, bilgilenme gücüne sahiptirler (Malkoç, 2004, s. 171).

1.4. Müzik Eğitimi

“Eğitim, bireylerin yaşadıkları dünya üzerinde varolmasına yönelik, bireysel ve toplumsal gelişimlerine katkı sağlayan değerler ve metotlar bütünüdür. En yaygın olarak kullanılan

tanımıyla eğitim bireylerin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak değişme meydana getirme sürecidir” (Ertürk, 1973, s. 12).

Müzik, insan doğasında kendiliğinden var olan ve insan açısından vazgeçilmesi mümkün olmayan bir ihtiyaçtır. Bireyin sosyal çevresiyle etkileşimini sağlayan, varlığına anlam katan, bireyi evrensel etik değerlere ve çağdaşlığa doğru yönlendiren ve en etkili duygu ifade şekli olan “müzik; sessiz sonsuzluğun ölçülenimi (sayımlama) içinde seslerle düşünüş, duyuş, biliş, söyleyiş, çalış ve devinişten oluşan bütünü yorumlayış etkinliğidir” (Gedikli, 2007, s. 8).

Karolyi (2005, s. 7), müziğin hem sanat hem bilim olduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla hem duygusal olarak algılanması hem de akıl ile kavranabilmesini vurgulamıştır.

Bu görüşler doğrultusunda müzik, kendi doğal yapısından kaynaklı hem bir sanat dalı hem de bir bilim dalı olarak nitelendirilmektedir. Bu yapısıyla müziğin, sanat eğitiminin en temel öğelerinden biri olarak varlığını devam ettirdiğini söyleyebiliriz.

“Müzik, bireyin sağlıklı ve dengeli, kendine özgü bir kimlik ve kişilik geliştirebilmesinde önemli rol oynar. Müzik sayesinde birey, belirli bir yeterlilik ve yetkinlik düzeyine erişebilmek için gerekli davranış değişiklikleri kazanır” (Kulah, 2007, s. 1). Müzikle birlikte kazanılması öngörülen olumlu ve istendik yöndeki davranış değişiklikleri ancak nitelikli bir müzik eğitimiyle gerçekleştirilebilir.

Müzik eğitimi, ‘müziksel davranış kazandırma’, ‘müziksel davranış değiştirme’ ya da ‘müziksel davranış geliştirme’ süreci olarak tanımlanır ve bu süreçte bireyin kendisinin müziksel yaşantısı ölçü alınarak daha önceden saptanmış amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol haritası izlenerek önceden belirlenmiş hedeflere ulaşılır (Uçan, 2005b, s. 299).

Bütün bu ifadelerden hareketle müzik eğitimini bilinçli ve kalıcı yönde davranış değiştirme ve müzikal bir düşünce şekli kazandırma eylemi olarak tanımlayabiliriz. Müzik, geçmişten günümüze dek, toplumda yaşayan bireylerin sosyo-kültürel değerleri arasında çok önemli bir yere sahip olmuştur. Bu nedenle müzik eğitimi, bireylerin hem ruhsal hem de sosyal ve

kültürel alandaki gelişimlerine büyük ölçüde katkı sağlaması bakımından önem taşımaktadır.

1.4.1. Müzik Alanında Özel Yetenekli Bireylere Yönelik Eğitimin Önemi

Tarihsel sürece baktığımızda toplumların her kuşağında gizli kalmış, keşfedilemeden yok olup gitmiş pek çok özel yetenekli birey bulunduğu görülmektedir. Örneğin “ünlü tenor Caruso insan gırtlığının sanatta ulaşabildiği en üst seviyeyi kullananlardandı. Sesini denetim altına alabilen, en güç pasajları çok rahatlıkla yapabilen, sesinin sınırlarını zorlayabilen bir sanatçıydı. Fakat Caruso’nun yeteneği küçük yaşta değerlendirilememiş, sonradan fark edilmiştir” (Malkoç, 2004, s. 175-176).

Günümüzde yapılan çalışmalar, müzik eğitiminin diğer alanlarla bağlantı kurarak başarıyı artırdığını, özellikle soyut düşünce becerilerinin gelişimi üzerinde etkili olduğunu düşündürmektedir (Shaw, 2003). Bu çalışmalara bakıldığında, müzik eğitiminin başarısı bu eğitime başlama yaşı ile ilişkilendirilmektedir. Örneğin, üç ve dokuz yaşları arasında müzik eğitimi alan çocuklarla yapılan çalışmalar, müzik eğitiminin etkisinin yaşlar küçüldükçe arttığını göstermektedir (Rauscher, 2003).

Malkoç (2004)’ un belirttiği üzere,

Anne-babalar çocuklarındaki farklı yeteneği fark eder ve koşullarını çocuklarına göre yönlendirir, çocuktaki üstün yetenek gelişir ve kendini gösterir. Aile çocuğunun müziğe karşı olan yeteneğinde farklılık gözlemlendiğinde; ona destek olmalı, sosyal yaşantılarını, eğitim koşullarını ona göre düzenlemelidir. Çünkü bu çocuklar, hızlı ve farklı bir gelişim içerisinde oldukları için zamanı iyi kullanmak gereklidir. Hem akademik hayatı, hem de sanatsal gelişimi çok iyi planlanmalıdır (s. 173).

Etkili bir eğitim aracı ve alanı olan müziğin erken yaşlarda eğitimine başlanması bugün öteden beri bilinen bir gerçektir. Erken yaşlardan itibaren müziğin çocuğun eğitiminde planlı ve programlı olarak yer alması, çocuklarımızın müzikle eğitilmesi, aynı zamanda ilgi ve yetenekleri olanların müzik alanına yönlendirilmesi bireysel ve toplumsal geleceğimiz açısından çok önemlidir. İlköğretim basamağı bu anlamda en önemli bir eğitim öğretim basamağıdır (Şentürk, 2007, s. 684).

Tüm bu ifadeler doğrultusunda müzik alanında özel yetenekliliğin ortaya çıkartılmasında aileye ve eğitimcilere büyük sorumluluklar düştüğü söylenebilir. İlk aşamada ailelerden, küçük yaşlardan itibaren çocuklarını gözlemleyerek onlardaki potansiyel özel yeteneği fark etmeleri beklenmektedir. Özel müzik yeteneğine sahip olan bir çocuk büyük olasılıkla bu yeteneğini dışavurma eğilimi içerisinde olacaktır. Önemli olan nokta, çocuğun bu yeteneğini gösterebileceği ortamı ona sağlayıp objektif bir şekilde gözlem yaparak, çocuğun eğitim-öğretim sürecinde ona gereken desteği sağlamaktır. Bu aşamadan sonra özel yeteneği fark edilen çocukların becerilerinin geliştirilmesinde “eğitim ortamının ve bu eğitim ortamlarında görev alan eğitimcilerin önemli görev ve sorumlulukları üzerine alması gerekmektedir. Öğrencideki yaratıcı potansiyeli ortaya çıkarabilmek için eğitmenin de yaratıcı düşünme becerisine, yaratıcı dersler uygulama yetisi ve planlayabilme kabiliyetine sahip olması gerektiği düşünülmektedir” (Gürgen, Bilen, 2005).

1.4.2. Ülkemizde Müzik Alanında Özel Yetenekli Bireylerin Eğitimine Yönelik Çalışmalar

Ülkemizde özel yetenekli çocukların eğitimine yönelik yapılan çalışmaların tarihsel sürecine baktığımızda; Cumhuriyetin kurulmasının ardından 1929 yılında 1416 sayılı “Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebeler Hakkında Kanun”, 7 Temmuz 1948 tarihinde ise “Harika Çocuklar Kanunu” adıyla anılan 5248 sayılı yasanın çıkarıldığını görmekteyiz. Aynı yıl çıkarılan 5245 sayılı yasayla özel yetenekli çocuklar yurtdışında eğitim görme fırsatı bulmuşlardır. Suna Kan ve İdil Biret bu yasadan yararlanarak yurt dışında eğitim gören sanatçılarımızdandır (Yavuzylmaz, 2012, s. 34).

“1956 yılına gelindiğinde 6660 sayılı “Güzel Sanatlarda Fevkalade İstidat Gösteren Çocukların Devlet Tarafından Yetiştirilmesi Hakkında Kanun” çıkartılarak müzik ve resim alanında üstün yeteneği erken yaşta tanılanan bireylerin yurt dışına gitmeleri sağlanmıştır. 1977’de bu kanun dondurulmuştur” (Levent, 2011, s. 90). İdil Biret ve Suna Kan’ın ardından, 6660 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelikten yararlandırılarak yurtdışına

gönderilen diğeri sanatçılarımız şunlardır: Verda Erman, Ateş Pars, Fuat Kent, Selman Ada, Gülsin Onay, Hüseyin Sermet, İsmail Aşan, Tunç Ünver, Hasan Kaptan, Vedat Çizer, Nevbahar Aksoy, Neveser Aksoy ve Bedri Baykam.

Özellikle piyano alanında özel yetenekli öğrenci sayısının artması üzerine Mithat Fenmen ile İlhan Baran'ın geliştirdiği bir model ortaya çıkmıştır. Bu modele göre 1976'da özel yetenekli çocukların Devlet Konservatuarında yoğun ve hızlı bir müzik eğitimi görmeleri için 'özel statü' yönetmeliği çıkartılmış ve bu statüde eğitim görüp konservatuarın yüksek bölümünü bitiren bazı gençler çeşitli burslarla yurtdışına gönderilmiştir. Özel statüden ilk yararlananlar Oya Ünler (piyano) ve Burçin Büke (piyano) olmuştur. 1986-1987'de özel statüden yararlanarak mezun olan Şölen Dikener (viyolonsel), Fazıl Say (piyano), Muhiddin Dürrüoğlu-Demiriz (piyano), Yeşim Alkaya (piyano), Çağlayan Ünal (viyolonsel), Ertan Torgul (keman), Özgür Balkız (keman) ve Çağıl Yücelen (keman) adlı sanatçıların ardından kanun tekrar işlemeze hale gelmiştir. 1998'de yedi yaşında olan Emrecañ Yavuz'un (piyano) adı, özel statüden yararlanan son 'harika çocuk' olarak geçer (Emrecañ'ın, devlet himayesine alındığı açıklanmış; yasa uygulanamamıştır). Milli Eğitim ve Kültür bakanlıkları tekrar komisyon oluşturmadığı için kanun tekrar uygulanamamıştır (MEB Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2013, s. 33-34).

Ülkemizde özel yetenekliler ile ilgili yapılan çalışmalara her geçen gün bir yenisini daha eklenmektedir. Devlet kurumları, özel eğitim kurumları, dünya çapındaki bazı kuruluşlar ve özel yetenekliler ile ilgili sivil toplum kuruluşları faaliyetlerine başlamış ve her geçen gün sayılarını artırmışlardır. 2019 yılı itibariyle ülkemizde müzik alanında özel yetenekli olan bireylerin eğitimlerinde öne çıkan kurum; Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Özel Yeteneklilerin Geliştirilmesi Daire Başkanlığı' na bağılı olarak faaliyet yürüten Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM' ler)' dir.

1.5. Bilim ve Sanat Merkezleri

“Bilim ve sanat merkezleri; örgün eğitim kurumlarına devam eden ve genel zihinsel yetenek, görsel sanatlar veya müzik yetenek alanlarında özel yetenekli olarak tanılanan öğrencilere, yeteneklerini geliştirerek kapasitelerini en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla destek eğitim vermek üzere açılan özel eğitim kurumlarıdır” (MEB BİLSEM Öğrenci Tanılama Kılavuzu, 2018 s. 6). Bu yetenek alanlarından kısaca bahsetmek gerekirse;

- 1) Genel zihinsel yetenek: Sorulan sorulara doğru ve hızlı yanıt veren, yeni bir konu öğrenmek amacıyla sorular soran, bağlantısız fikirler arasında alışılmadık bağlantılar kuran, verilen görevleri mükemmeliyetçi bir tutum sergileyerek tamamlamada ısrarcı olan öğrencileri ifade eden alandır.
- 2) Resim: Aktif, akıcı ve geniş bir hayal gücüne sahip olan, resimleri derinlik ve parçalar arasında uygun oranlar kullanarak planlayan, nesnelere ve ortamları ayrıntılarıyla algılayıp çeşitli malzemelerden değişik tasarımlar yapan, özgün tasarımlar üretebilecek potansiyele sahip olan öğrencileri ifade eden alandır.
- 3) Müzik: İşitsel ve ritmik olarak üst düzey performans gösteren, duyduğu bir ya da birden fazla sesi ve karmaşık müzik cümlelerini hatırlayıp seslendirebilen, çalgı çalma ve şarkı söyleme istekleri üst düzeyde olan ve müzikle ilgili alanlarda fark yaratan çalışmalar yapabilecek potansiyele sahip olan öğrencileri ifade eden alandır” (MEB BİLSEM Öğrenci Tanılama Kılavuzu, 2018, s. 6).

Özel yetenekli öğrencilere potansiyellerini anlamaları ve kullanabilmeleri doğrultusunda, bireysel ve toplumsal farkındalık düzeylerini geliştirip kendilerine ve topluma katkı sunabilmeleri için kendi okullarında verilen eğitimin yanında zenginleştirilmiş ve farklılaştırılmış bir eğitim-öğretim programı sunan BİLSEM’ ler, günümüzde 81 ilde ve 135 merkezde hizmet vermektedir.

İlkokul bir, iki ve üçüncü sınıfa devam etmekte olan genel zihinsel, resim ve müzik yetenek alanlarında akranlarından ileri düzeyde farklılık gösterdiği düşünülen öğrencilerin sınıf öğretmenleri tarafından aday gösterilmesiyle birlikte BİLSEM’ lere öğrenci seçim süreci başlamaktadır. Bir öğrenci en fazla iki yetenek alanından aday gösterilebilmektedir. Aday gösterme sürecinden sonra ilk olarak öğrencilere tabletler ile genel grup taraması yapılmakta ve sınıf düzeylerine uygun sorular sorulmaktadır. “Grup tarama uygulaması

tüm Türkiye’de tamamlandıktan sonra sonuçlara göre ülke ortalaması belirlenmekte ve yetenek alanlarına göre bireysel değerlendirmeye hak kazanan öğrenciler <http://www.meb.gov.tr> adresinden ilan edilmektedir” (MEB BİLSEM, Öğrenci Tanılama ve Yerleştirme Kılavuzu, 2016, s. 11).

“BİLSEM’ lerde yapılan etkinliklerin temelinde proje üretme ve geliştirme çalışmaları yatar. Yöntem olarak öğretmenlerin öğrenciye öğretmesi yerine, öğrencilerin kendi belirleyecekleri projeler içinde kendi çözümlerini uygulamaları ve süreç içinde ilgili konuyu öğrenmeleri modeli uygulanır” (Durum Tespit Komisyonu Ön Raporu, 2004, s. 62).

Bu merkezlerde öğretmenin rehber olduğu, öğrenci merkezli ve yaparak yaşayarak öğrenme esasına dayalı, etkinlik temelli, disiplinler arası ilişkiler dikkate alınarak modüler yapıda programlar hazırlanmaktadır. Bu programların, öğrencilerin yaratıcılığını ve sorunlara farklı yaklaşma, problem çözme becerilerini geliştirecek nitelikte hazırlanmasına özen gösterilmektedir. BİLSEM’ lerde uygulanan eğitim-öğretim etkinlikleri, alanında uzman ve yeterli mesleki donanıma sahip öğretmenler tarafından disiplinlerarası yaklaşım esasına göre ve proje tabanlı olarak yürütülmektedir. “BİLSEM’ lerde ölçme değerlendirme yoktur ancak öğrencilerin devam zorunlulukları vardır. BİLSEM’ e kayıt hakkı kazanan öğrenciler ortaöğretimlerinin sonuna kadar bu kurumdan ücretsiz olarak yararlanabilmektedirler” (MEB BİLSEM Öğrenci Tanılama Kılavuzu, 2018, s. 20).

Üstün yetenekli çocuklar, yeteneğinin bilincinde ve kendini tanıyan bireyler olarak Bilim ve Sanat Merkezlerinde yetenekleri, istekleri doğrultusunda üretme imkanına sahiptir. Bu çocuklar kendi sınıflarında tek olabilirler ve bu durum onları sıkabilir. Ancak Bilim ve Sanat Merkezlerinde kendilerine benzeyen arkadaşlarıyla bir araya gelmeleriyle onlara mutluluk ve huzur verilmesi amaçlanmaktadır (Dönmez, 2004, s. 69).

Öğrenciler hem kendi akran gruplarıyla normal okullarında eğitim öğretimlerine devam etmekte hem de okul dışında kalan zaman aralıklarında BİLSEM’ lerde kendilerine uygun eğitim olanaklarından faydalanabilmektedir. Bu uygulama öğrenciyi okuldaki arkadaşlarından ayırmadığı gibi, öğrencinin akran grubuyla sosyal uyum problemi yaşamasına da engel olmaktadır.

BİLSEM' lerin açılışı, amacı, ilkeleri, öğrenci seçim süreci, kurul ve komisyonların görevleri, çalışma usul ve esasları, BİLSEM personeli ve görevleri, BİLSEM öğretmen seçimi ve atama gibi başlıklara ilişkin kapsamlı açıklamalara Ek-3 (MEB BİLSEM Yönergesi, 2016)' te yer verilmiştir.

1.5.1. Bilim ve Sanat Merkezlerinde Eğitim-Öğretim

BİLSEM' lerde uygulanacak eğitim ve öğretim programları, ilgili sınıf ya da branş öğretmenlerinin rehberliğinde, öğrenciyi merkeze alan ve disiplinler arası bir yapıda, bireysel öğrenmeyle bütünleşik, öğrencilerin etkin olduğu problem çözme, karar verme ve yaratıcılık gibi yetişkinlik dönemlerinde ihtiyaç duyabilecekleri üst düzey, sosyal, kişisel zihinsel ve akademik becerileri kazanmalarına katkı sağlayacak şekilde ilgi, yetenek ve potansiyellerine göre farklılaştırılarak ve zenginleştirilerek düzenlenir. Planlama, uygulama ve değerlendirme seviyeleri öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenen, gerçek yaşam sorunlarına çözüm üreten, yaratıcılığı teşvik eden, çevresi ile etkin iletişim kurabilen, bilimsel araştırma ile buluş yapabilen bireyler olarak yetiştirilmelerine olanak sağlayacak şekilde yürütülür.

Özel yetenekleri geliştirmeye dönük programlar disiplinler arası yaklaşımlar önemsenererek, herhangi bir disiplinde derinlemesine ve ileri düzeyde bilgi, beceri davranış kazandırma amacıyla hazırlanır ve yürütülür.

Eğitim programları planlanırken üst düzey düşünme becerilerinin yetkinleştirilmesini sağlayan etkinliklerin planlanmasına ve uygulanmasına önem gösterilir.

Tüm eğitim programlarının uygulama aşamasında değerler eğitimine yer verilir.

BİLSEM' de gerçekleştirilen tüm etkinliklerin temelinde proje üretme ve geliştirme çalışmaları vardır.

Eğitim programlarının uygulanmasında üniversiteler ve kurum/kuruluşlarla bilimsel, sanatsal, kültürel alanlarda iş birliği yapılmasına önem verilir.

Yerel fırsatlar da değerlendirilerek uyum programı haricindeki diğer tüm programlarda seçmeli alan, etkinlik, yetenek geliştirme atölyeleri düzenlenebilir.

Seçmeli alanların eğitim programları öğrencilerin yaş düzeyi ve bilişsel düzeylerine göre ilgili seçmeli alan ders, etkinlik, yetenek geliştirme atölye öğretmeni tarafından hazırlanır, BİLSEM yönetimi tarafından onaylandıktan sonra uygulanır (MEB BİLSEM Yönergesi, 2016, madde 16).

BİLSEM' e kayıtları yapılan tüm öğrenciler öncelikle uyum eğitimine alınırlar. Bu eğitim sonrası genel yetenek alanından tanılı öğrencilere yönelik destek eğitim, bireysel yetenekleri fark ettirme, özel yetenekleri geliştirme, proje üretimi ve yönetimi programları uygulanırken, müzik ve resim özel yetenek alanlarından tanılı öğrencilere yönelik özel yetenekleri geliştirme ve proje üretimi ve yönetimi programları uygulanmaktadır.

BİLSEM müdürlüğünce, programları tamamlayan öğrenciye program bitiminde program tamamlama belgesi verilir (MEB BİLSEM Yönergesi, 2016, madde 17).

BİLSEM' lerde bu programları uygulamak amacıyla; yönetim birimi, bilim etkinlikleri birimi, sanat ve spor etkinlikleri birimi, destek etkinlikleri birimi, okul öncesi eğitimi birimi, rehberlik ve psikolojik danışma birimi, araştırma, izleme, geliştirme ve dokümantasyon birimi kurulmuştur.

1.5.2. Bilim ve Sanat Merkezlerine Müzik Alanında Öğrenci Seçimi

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünce BİLSEM' lere müzik yetenek alanında öğrenci tanılama işlemi 1, 2 ve 3. sınıf düzeyinde öğrenciler içerisinde ve iki seviyeli olarak yapılmaktadır:

a) Tablet bilgisayarla grup tarama uygulaması

b) Grup tarama uygulamasında başarılı olan öğrencilerin müzik yetenek alanında bireysel değerlendirmeye alınması (MEB BİLSEM Öğrenci Tanılama ve Yerleştirme Kılavuzu, 2018, s. 7)

Müzik yetenek alanında özel yetenekli olduğu belirlenen öğrencilerin tanınmaları ile ilgili süreçleri yürütmek amacıyla oluşturulan komisyon BİLSEM'lerin ve diğer okul/kurumların ilgili alan öğretmenlerinden seçilen 5 asil üyeden oluşur. Aynı yöntemle yedek üyeler belirlenir.

Komisyon müzik alanında aday gösterilen öğrencilerin bireysel incelemelerini Bakanlıkça belirlenen ölçütlere göre yapar (MEB BİLSEM Yönergesi, 2016, madde 33). Bireysel değerlendirme sürecinde komisyonca başarılı olduğu belirlenen öğrenciler, BİLSEM'lere kayıt hakkı kazanırlar.

1.5.3. Bilim ve Sanat Merkezlerinde Müzik Eğitimi

BİLSEM'lerde uygulanan Müzik eğitim programı, öğrencilerin dünyaya ve olaylara karşı estetik bir bakış açısı kazanabilmesini ve var olan yeteneklerini maksimum düzeyde kullanabilmelerine olanak sağlamayı, topluma daha mutlu bireyler yetiştirmeyi hedefler. Her öğrencinin kendi yetenekleri ölçüsünde müzik yoluyla kendini ifade edebilmesi esasına dayanır. Proje tabanlı müzik eğitiminde sanat eğitiminin temeli olan estetik bakış ve estetik kaygı temel hedef kazanımlarındandır. BİLSEM'lere Müzik alanından tanınıp gelen öğrenciler, proje tabanlı bireysel etkinlik temeline dayalı eğitim alırlar.

BİLSEM'lerde Müzik alanında tanınan ve eğitim alma başarısı gösteren öğrencilere aşağıdaki eğitim programları uygulanmaktadır:

1. Uyum Eğitimi Programı

BİLSEM'e kaydı yapılan müzik yetenek alanı öğrencilerinin kuruma uyumunu sağlamayı; programları, öğretmen ve diğer öğrencileri tanımalarını içeren programdır. Müzik alanında tanınan öğrenciler, uyum programı bitiminde özel yetenekleri geliştirici eğitim programında eğitimlerine devam eder (MEB BİLSEM Yönergesi, 2016, madde 18).

2. Özel Yetenekleri Geliştirici Eğitim Programı (ÖYG)

Bu programda, öğrencilerin müzik özel yetenek alanına yönelik bilimsel ve sanatsal etkinlik temelli çalışmalarına yoğunluk kazandırılır. ÖYG programı, öğrenci merkezli eğitim yaklaşımına uygun disiplin veya disiplinler arası yapıda düzenlenir. ÖYG programının uygulanması sürecinde, disiplinler arası ilişkiler dikkate alınarak öğrencilerin yönlendirildiği disiplin/disiplinlerde derinlemesine ve ileri düzeyde bilgi, beceri, davranış kazanmaları ve bu yönde üretimde bulunmaları sağlanır. Ayrıca öğrencilere özel yetenekleri geliştirme programıyla ilgili alan tanıtımı yapılır. Öğrencinin alan ile ilgili yeteneklerini fark ettirici etkinlikler planlanılarak derinlemesine sanatsal etkinliklere bu aşamalardan sonra geçilir (MEB BİLSEM Yönergesi, 2016, madde 21).

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere, ÖYG programı, BİLSEM yönergesinin program amaçları ve ilkeleri esas alınarak icra edilmektedir. ÖYG programına devam eden öğrencilere, öğretmenin rehber rolünde olduğu, öğrenci merkezli eğitim anlayışına ve disiplinler arası modüler yapıya uygun bir eğitim-öğretim ortamı sunulmaktadır.

ÖYG programında müzik alanı öğrencilerine yönelik temel müzik bilgileri, müziksel işitme-okuma-yazma, bireysel çalgı, bireysel ses, piyano ve koro eğitimi ile ilgili etkinlikler yer almaktadır. Bu programda öğrencinin müzikal anlamda aldığı eğitimi çalgı eğitimiyle ve söylemeyle pekiştirmesi, bunları özel günlerde ve haftalarda sunması amaçlanmaktadır. Bu programda öğrenciler artık çalgı eğitimine daha da yoğunlaşmış, kendi enstrümanlarıyla bütünleşmiş ve başarıyla çalıp söyleme aşamasına gelmişlerdir.

ÖYG programı uygulanırken, planlanan etkinliklerin zenginleştirilmesi ve farklılaştırılmış müzik eğitimi için 2016 yılı içerisinde Koordinatörler Eğitimi ve Program Geliştirme Çalıştaylarında program yenileme çalışmaları yapılmıştır. 2015-2016 yılında Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Özel Yeteneklilerin Geliştirilmesi Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen branş çalıştaylarında, Türkiye geneli BİLSEM öğretmenleri tarafından toplanılan görüş ve öneriler çerçevesinde Müzik komisyonu tarafından bir etkinlik kitabı hazırlanmıştır. 2016-2017 yılında da çalıştaylar devam etmiş ve en son yapılan program geliştirme ve etkinlik revizyonu çalıştayında; Müzik Teorisi

etkinliklerinin ölçme değerlendirme ile ilgili revizyonu, Müzik alanının alt başlıklarından Geleneksel Türk Halk Müziği, Geleneksel Türk Sanat Müziği, Ses Eğitimi ve Koro, Flüt çerçeve ve etkinlik planları hazırlanmıştır (MEB BİLSEM ÖYG Programı Müzik Alanı Çerçeve Planı ve Etkinlikler Kitapçığı, 2018, s. 1).

3. Proje üretimi ve yönetimi programı

Özel yetenekleri geliştirme programını tamamlayan özel yetenek müzik alanı öğrencilerinin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda bir alanda/disiplinde grupla veya bireysel olarak yürütülen eğitim programıdır. Proje üretimi ve yönetimi programı aşamasında öğrenci her eğitim ve öğretim yılında en az bir proje hazırlar.

Proje konuları, danışman öğretmenlerin rehberliğinde öğrenciler tarafından belirlenir ve yürütülür. Proje konusu seçiminde öncelikle öğrencinin özel yetenekleri geliştirme programında eğitim aldığı alan olmak üzere diğer alanlar da tercih edilebilir. Her türlü üretim, bilimsel çalışma ve sanat etkinlikleri projelendirilir. Proje üretimi ve yönetimi programı kapsamında yürütülen etkinliklerde yöntem olarak öğretmenlerin öğrencilere bilgi aktarmasından çok belirlenen projeler doğrultusunda çalışmalarını ve bu süreç içerisinde öğrenmeleri temel alınır. Araştırma ve geliştirme birimi, proje çalışmalarını sırasında ortaya çıkan özgün fikrin endüstriyel hâle getirilmesi için patent, fikrî ürün bildirimini, faydalı model başvuru süreçlerine ilişkin işlemleri gerçekleştirir. Tamamlanan projeler öğrenci ve proje danışmanı öğretmen tarafından araştırma ve geliştirme birimine teslim edilir. Teslim edilen projeler usulüne uygun olarak tasnif edilir, listelenir ve arşivlenir. Proje listeleri eğitim ve öğretim yılı sonunda BİLSEM yönetimince BİLSEM modülüne işlenir (MEB BİLSEM Yönergesi, 2016, madde 22).

ÖYG programını başarıyla tamamlayarak proje eğitimi programına geçen öğrenciler programın hedefi doğrultusunda tek başına veya orkestra ile çalıp söyleme yeteneğine sahip öğrenciler olarak yetiştirilir. Yıllonunda veya dönem içerisinde düzenlenen önemli etkinliklerde görev alıp bireysel olarak ya da orkestra ile konserler verirler. Bu programda öğrenciler, artık daha da profesyonelleşerek, üst seviyelerde eserler çalıp söylerler. Bu

dönemden sonra öğrenciden, hedeflenen ölçüde, yeteneklerini en üst düzeye çıkarması beklenmektedir.

1.6. Problem Durumu

Dünyada tarih boyunca sanat, matematik, fen bilimleri, tıp, teknoloji, astronomi gibi birçok alanda çığır açan, kitleleri etkileyerek toplumların ve medeniyetlerin gelişmesine katkı sağlayan, hemen hemen her dönemde insanlara rehberlik ve liderlik eden, buluşlar yaparak toplumların geleceğine ışık tutan bireyler özel yetenekli bireylerdir. Özel yetenekli bireyler, genetik, hazır bulunuşluk, zekâ ve yetenek alanları gibi birçok açıdan diğer bireylere göre farklılık göstermektedirler. “Davis ve Rimm (2004) ile Kirk ve Gallagher (1989) özel yetenekli çocukların; sıra dışı orijinal düşünebilen, liderlik kapasiteleri ve sanat yönü güçlü, ayrıca entelektüel becerileri ile ilgili alanlarda yüksek performans gösteren çocuklar olduğunu belirtmişlerdir” (Aktaran Satır, 2018, s. 2). Özel yetenekli çocuklar; normal okullarında deneyimleyemedikleri konularda, kendi hızlarında öğrenen akranlarıyla birlikte daha farklı ve zengin eğitim-öğretim ortamlarına ihtiyaç duymaktadırlar. “Bu çocukların bir kısmı ailesinin sunduğu imkânlarla hem sanatsal hem de zihinsel yönde gelişim ihtiyacını karşılarken, bir kısmı ise bu imkânı bulamamaktadır. Bu nedenle özel yetenekli çocuklara özel eğitim imkânı sunulmalıdır” (Gökdere ve Çepni, 2004). Özel yetenekli bireylerin sahip olduğu yetenek alanları geniş bir alana yayılmıştır. Müzikal yetenek de bu alanın önemli bir ayağını teşkil etmektedir. Müzik alanında özel yetenekli çocukların erken yaşta fark edilerek bu alanda doğru bir şekilde yönlendirilmeleri ve eğitim-öğretim etkinliklerinin onların ihtiyaçlarına göre planlanarak yürütülmesi, bu bireylerin topluma sağlayacağı yarar açısından oldukça önemlidir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bu durum göz önünde bulundurulmuş ve bu öğrencilerin eğitiminin daha etkin ve verimli ortamlarda yürütülebilmesi BİLSEM’ ler kurulmuştur. “BİLSEM’ ler, üstün zekâlı ve özel yetenekli öğrencilerin örgün eğitim dışındaki zamanlarda ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim aldıkları merkezlerdir. BİLSEM’ e öğrenciler Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan gözlem formatı kriterlerine göre aday gösterilir. Aday

gösterilen öğrenciler Bakanlıkça hazırlanan grup değerlendirmesi testine ve bireysel incelemeye alınır. Konunun uzmanlarınca üstün yetenekli olduğu tespit edilen öğrenciler Bilim ve Sanat Merkezlerinde eğitime alınır” (Dönmez, 2010, s. 320). BİLSEM’ lerin temel amacı özel yetenekli öğrencilere normal okul eğitimlerinin yanı sıra kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda ek eğitim-öğretim ortamları sağlamaktır. Tüm bu bilgiler ışığında araştırmanın problem cümlesi “Müzik alanında özel yetenekli çocukların müziksel geçmişlerinin BİLSEM’ leri tercih süreçlerine etkisi nasıldır?” olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda problem durumu öğrenci ve veli açısından olmak üzere iki boyutta ele alınmış, araştırmanın alt problemleri bu doğrultuda oluşturulmuştur.

1.6.1. Alt Problemler

Araştırmada aşağıdaki alt problem durumlarına yanıt aranacaktır:

- 1.Öğrencilerin BİLSEM’ den önceki müzik yaşantıları nasıldır?
- 2.Öğrencilerin ailelerinin müzik yaşantıları nasıldır?
- 3.Öğrenci ve velilerin BİLSEM’ e yönelme durumları nasıl olmuştur?

1.7. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, BİLSEM’ de müzik eğitimi almakta olan özel yetenekli öğrencilerin geçmiş müzik yaşantılarını inceleyerek, bu yaşantıların öğrencilerin BİLSEM’ i tercih etme durumlarına etkisi olup olmadığını ortaya koymaktır.

1.8. Araştırmanın Önemi

Çalışma sonucunda öğrenci ve veli görüşleri doğrultusunda elde edilen bulgular, BİLSEM’ de müzik eğitimi almakta olan özel yetenekli öğrencilerin, geçmiş müzik yaşantılarının nasıl olduğunu ve bu yaşantıların öğrencilerin ve ailelerinin BİLSEM’ i tercih etme süreçlerine nasıl etki ettiğini ortaya koyması bakımından önemlidir. Ayrıca bu

bulgular, özel yeteneklilerin geliştirilmesi alanında yapılacak olan çalışmalara ve bu alana yönelik geliştirilecek olan programlara kaynaklık etmesi bakımından da önem taşımaktadır.

1.9. Sayıtlar

Araştırma şu varsayımlara dayanmaktadır:

1. Kaynaklardan elde edilen veriler araştırmanın amacına uygundur.
2. Araştırmada kullanılan veri toplama ve analiz yöntemi, araştırmanın amacına uygundur.
3. Veri toplama araçları hazırlanırken başvurulan kişiler alanlarında uzmandır.
4. Araştırmada yararlanılan kaynaklar geçerli ve güvenilirlerdir.
5. Araştırmaya katılan öğrenci ve veliler görüşlerini objektif bir şekilde ifade etmişlerdir.
6. Araştırmaya katılan öğrencilerin her biri BİLSEM' e gelmeden önce müziksel bir yaşantıya sahip olmuştur.

1.10. Sınırlılıklar

Bu araştırma 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı'nda Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Yenimahalle Bilim ve Sanat Merkezi' nde özel yetenek müzik alanına devam etmekte olan 20 öğrenci ve bu öğrencilerin 20 velisiyle sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırma ile ilgili tez ve makale türündeki yayınlara yer verilmiştir. Araştırmalar yazarların soy isimlerinin alfabetik sırasına göre yazılmıştır.

2.1. İlgili Tezler

Bolat (2015) “Müzik Eğitiminin Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Gelişimine Etkisi” konulu doktora araştırmasında, üstün zekâlı ve üstün yetenekli çocukların sosyal-duygusal uyumunu ve sosyal becerilerini müzik eğitimi yoluyla keşfetmelerini ve geliştirmelerini sağlamayı amaçlamıştır. Araştırmasında deneysel metod ve tarama metodunu kullanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilinde Anabilim Eğitim Kurumları Üstün Yetenekliler Eğitim Programı’ nda öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. İki farklı çalışma grubu oluşturulmuştur. Araştırmanın, I. çalışma grubunu , 2013-2014 eğitim- öğretim yılındaki ilkokul 2.sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Deney grubu; haftada 1 saat araştırmacı ile sosyal becerileri arttırmaya yönelik zenginleştirilmiş bir müzik eğitimi programı çalışırken, haftada 1 saat okulun müzik öğretmeni ile MEB Müzik dersi programıyla müzik eğitimine devam etmiştir. Kontrol grubu ise haftada iki saat okulun müzik öğretmeni ile MEB Müzik dersi programıyla müzik eğitimine devam etmiştir. Araştırmacı 12 hafta sonunda deney ve kontrol grubuna son test uygulayarak verileri istatistiksel olarak analiz etmiştir. Uygulama süreci sonunda

araştırmacı, deney grubunun, temel sosyal becerileri, temel konuşma becerileri, ilişkiyi başlatma becerileri, grupla iş yapma becerileri, duygusal beceriler, kendinin kontrol etme becerileri ve bilişsel becerilerinde iyileşme olduğu, kontrol grubunda ise; temel konuşma becerileri, ilişkiyi başlatma becerileri, ilişkiyi sũrdũrme becerileri, sonuçları kabul etme becerileri, yũnerge verme becerileri ve bilişsel becerilerinde iyileşme olduğu sonuçlarına ulaşmıştır. Araştırmanın II. Çalışma grubunu, 2013-2014 eğitim- Ȕđretim yılında Ȕđrenim gȔren ilkȔđretim 1.sınıf Ȕđrencileri oluşturmuştur. Bu grubun sosyal uyum ve beceri dũzeyleri araştırmacı tarafından incelenmiştir. Bu grupta da Ȕđrencilerin sosyal becerileri ve uyumlarının orta dũzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Araştırmacı elde ettiği bulgular doğrultusunda Ȕneriler geliştirmiştir.

Ceylan (2014) “Bilim ve Sanat Merkezlerinde Destek Eğitimi Almış 5,6,7 ve 8.Sınıf Ȕđrencilerinin Mũzik Dersine İlişkin Tutumları” konulu yũksek lisans araştırmasında Bilim ve Sanat Merkezlerinde Ȕđrenim gȔren Ȕđrencilerin mũzik derslerine yȔnelik tutumlarını belirlemeyi amaç edinmiştir. Çalışmanın Ȕrneklemini 2012-2013 eğitim - Ȕđretim yılında Tũrkiye’ de faaliyet gȔsteren yedi Bilim ve Sanat Merkezine devam eden ve destek eğitimi almış 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda eğitim gȔren 342 Ȕđrenci temsil etmiştir. Araştırmacı betimsel tarama modelinde yaptđđı bu çalışmada veri toplama aracı olarak likert tipi mũzik tutum Ȕleđini; verilerin analizinde ise SPSS 17.00 paket programını kullanmıştır. Araştırmacının elde ettiği bulgular ıřđđında BİLSEM’ lerde destek eğitimi almış 5, 6, 7 ve 8. sınıf Ȕđrencilerin mũzik dersine yȔnelik tutumlarının olumlu dũzeyde ve yũksek olduğu ortaya çıkmıştır. Buna ek olarak çalışmanın sonuçları arasında kız Ȕđrencilerin mũzik dersine yȔnelik tutum dũzeylerinin, erkek Ȕđrencilere nispeten anlamlı dũzeyde yũksek olduğu, BİLSEM’ lerde mũzik eğitimi alan Ȕđrencilerin sınıf dũzeyleri arttıa tutumlarında azalma olduğu, BİLSEM’ lerde mũzik eğitimi alan Ȕđrencilerden enstrũman çalan Ȕđrencilerin mũzik dersine yȔnelik tutumlarının enstrũman almayan Ȕđrencilere gȔre daha yũksek olduğu yer almaktadır. Araştırmacı çalışmasını, elde ettiği bulgular ıřđđında belirlediği Ȕnerilerle tamamlamıştır.

Coşkun (2007) “Görsel Sanatlarda Üstün Yetenekli Çocukların Eğitimi ile İlgili Öğretmen Görüşleri Ve Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans araştırmasında, üstün yetenekli bireylere yönelik eğitim-öğretim veren BİLSEM’ ler ile Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri resim-iş öğretmenlerinin konu ile ilgili görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmasını BİLSEM’ lerde görev yapan 31 öğretmen ile Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan 38 öğretmene 11 soruluk bir anket uygulayarak yürütmüştür. Araştırmasında betimsel yöntemi kullanmış, verileri ise anket, gözlem ve görüşme yöntemlerini bir arada kullanarak elde etmiştir. Katılımcıların verdikleri cevapları sınıflandırılarak tablo oluşturmuş daha sonra bu tabloları yorumlayarak analiz etmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, katılımcıların büyük çoğunluğunun üstün zeka ve üstün yetenek kavramını “yaşının üzerinde bilimsel performans gösterebilenler olarak algıladıkları, görsel sanatlarda üstün yeteneği ise “ farklı bakış açısı ve algıya sahip olan, doğru gören, ifade edebilen ve yorumlayabilenler” olarak algıladıkları, BİLSEM’ lerde görev yapan resim-iş öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun hizmet içi eğitim seminerlerine katıldıkları, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri resim-iş öğretmenlerinin ise herhangi bir özel eğitim almadıkları, katılımcıların büyük çoğunluğunun üstün yetenekli çocuklara sanat eğitimi verecek öğretmenlerin alanında uzmanlaşmış eğitimciler olması gerektiği görüşüne sahip oldukları ayrıca üstün yeteneklilere sanat eğitimi veren okulların öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek düzeyde araç-gereç ve donanıma sahip olması gerektiği, mimari yapılarının sanat eğitimine uygun hale getirilmesi gerektiği ve bu okullardaki ders saatlerinin artırılması gerektiği görüşlerine sahip oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmacı elde ettiği bulgular doğrultusunda birtakım önerilere yer vermiştir.

Evin (2007) “Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Üstün Müzik Yetenekli Öğrencilerin Tanılanmasında Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi” isimli yüksek lisans araştırmasında BİLSEM’ lerde görev yapan müzik öğretmenlerinin, üstün müzik yetenekli öğrencilerin tanılanmasında karşılaştıkları güçlükleri ve uygulamalardaki durumunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada nicel ve nitel araştırma yöntemlerini kullanmıştır. Verilerin elde edilmesi amacı ile; otuz farklı Bilim ve

Sanat Merkezi'nde görev yapan otuz beş müzik öğretmenine, anket uygulamış ve üç farklı ilde faaliyet yürüten BİLSEM müdürü ile görüşmeler yapmıştır. Araştırmasının sonucunda; BİLSEM'lerde görev yapan müzik öğretmenlerinin, üstün müzik yetenekli öğrencilerin belirlenmesinde önemli bir rolü olduğu; aday öğrencilerin kurumları ile yeterli düzeyde işbirliğinin sağlanmadığı; aday öğrencilerin kurumlarına gönderilen gözlem formunun müzik yeteneği yönünden öğrencilerin belirlenmesinde yeterli olmadığı; bireysel incelemede; üstün müzik yetenekli öğrencilerin belirlenmesinde kullanılan yöntemlerde farklılıklar olduğu; aday öğrencilerin yaş ya da sınıf düzeylerine göre belirlenmiş geçerli ve güvenilir ölçme araçlarının kullanılmadığı bilgilerine ulaşmıştır. Araştırmacı elde ettiği bulgular doğrultusunda öneriler sunmuştur.

Karabulut (2010) "Türkiye'de Üstün Yetenekliler Tarihi Süreci" konulu yüksek lisans araştırmasında 1960- 2009 yılları arasında Türkiye'de üstün yetenekliler eğitimi veren resmi ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarının tarihsel süreç içinde amaçlarını, öğrenci ve öğretmen seçimini, üstün yeteneklilere yönelik okulların yasal dayanaklarını, üstün yeteneklilere dönük ekonomik yardımları ve üstün yetenekliler eğitimi veren okulların programlarını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmacı bu çalışmasında tarihi araştırma yöntemini kullanmıştır. Araştırmacı elde ettiği bulgular doğrultusunda; üstün yetenekliler eğitimi veren okulların üstün yetenekli öğrencilerinin bireysel yeteneklerinin farkında olarak kapasitelerini en üst düzeyde kullanmalarını ve üstün oldukları alanlarda en üst eğitimi almalarını amaçladıkları, üstün yetenekliler eğitimi veren okulların öğrencilere uygulanan zeka testleri ve yapılan bazı testlere göre öğrenci seçtikleri, Fen Liselerinde zeka testi uygulanmayıp yapılan ilköğretim sonu sınavlarına göre öğrenci alımının gerçekleştiği, üstün yetenekliler eğitimi veren okullardan Fen Liseleri ile Bilim ve Sanat Merkezleri'nin bu okullarda görev yapacak öğretmen seçiminde çeşitli kriterler baz alınarak sınavların uygulandığı, üstün yetenekliler eğitimi veren okulların başta Anayasa olmak üzere çeşitli yasa, yönetmelik ve yönergelerle göre eğitim- öğretime devam ettikleri, üstün yetenekli öğrencilere yönelik ekonomik faaliyetlerin Cumhuriyetin ilk yıllarından başlayarak günümüze kadar geldiği, Devlet Parasız Yatılılık, TÜBİTAK Bursları gibi

üstün yetenekli öğrencilerin devlet desteğini almalarını öngören bazı yasal düzenlemeler yapıldığı, 1960'lı yıllarda Ankara Rehberlik Araştırma Merkezi'nin önderliğinde Ergenekon İlköğretim okulu başta olmak üzere yapılan çalışmalar ile 1964 yılında kurulan Ankara Fen Lisesinde üstün yetenekliler eğitimi anlamında kapsamlı bir programın uygulamaya konulduğu sonuçlarına ulaşmıştır. Araştırmacı elde ettiği bulgular doğrultusunda öneriler sunmuştur.

Maba (2014) "Türkiye'de Müzik Alanında Potansiyel Üstün Yetenekli Bireylerinin İncelenmesi" adlı yüksek lisans araştırmasında, Türkiye'de müzik alanında potansiyel üstün yetenekli bireylerin aldıkları eğitimi inceleyerek, bu eğitimin olumlu ve olumsuz yönlerini belirlemek ve gelecekte eğitim alacak potansiyel üstün yetenekli bireylerin eğitimlerine katkı sağlamayı amaç edinmiştir. Bu amaçla araştırmacı, müzik alanında üstün yetenekli öğrencilerin eğitimlerine yönelik ülkemizde uygulanan yasal düzenlemeleri, bu öğrencilere eğitim veren kurumları, bu kurumların öğrenci, öğretmen seçme yöntemlerini ve ders programlarının genel yapısını, ülkemizde müzik alanında üstün yeteneğe sahip olduğu belirlemiş ve var olan yasal düzenlemeden yararlanmış bazı bireylerin eğitimlerini incelemiştir. Araştırmada genel tarama modelini ve veri toplama amacıyla döküman analizi yöntemini kullanmıştır. Araştırmacı elde ettiği bulgular doğrultusunda, ülkemizde müzik alanında üstün yetenekli bireylerin fark edilmesine yönelik yeterli düzeyde bilimsel çalışma yapılmadığı, müzik alanında üstün yeteneklilere yönelik uygulanmakta olan programların yetersiz olduğu, bu bireylerin Konservatuvarlar, Güzel Sanatlar Liseleri ve BİLSEM' lerde eğitim aldıkları ancak BİLSEM' ler dışında kalan bu iki kurumun öğrenci seçme koşulları incelendiğinde, bu kurumların genel şartlarını karşılayıp, giriş sınavlarında başarılı olan tüm bireylerin gidebildiği kurumlar olduğu, buna karşın yalnızca BİLSEM' lerde üstün yetenekli olduğu uzmanlarca tespit edilmiş bireylerin eğitim gördüğü, dolayısıyla da müzik alanında üstün yeteneklilere yönelik eğitim veren kurumların sadece BİLSEM' ler olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. BİLSEM' lerde uygulanan eğitim programlarında oluşturulan genel çerçeve dışında tüm araştırma geliştirme sürecinin öğretmenler tarafından yürütüldüğü, bu durumun da

BİLSEM’ lerde verilen eğitimin belirli bir standart üzerine oturtulamamasına neden olduğu, Konservatuvarlar’ a ve Güzel Sanatlar Liseleri’ ne devam eden müzik bölümü öğrencilerine kendi alan derslerinin yanı sıra diğer kültür derslerine yönelik eğitimlerin de verildiği, Konservatuvarlarda uygulanan sınıf atlama yönteminin üstün yetenekli bireylerin programdan sıkılmalarını engellemesi ve bireysel hızları doğrultusunda ilerlemelerine imkan sağlaması dolayısıyla sınıf atlama yönteminin konservatuvarları güzel sanatlar liselerinden ayıran bir unsur olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmacı elde ettiği bulgular doğrultusunda öneriler geliştirmiştir.

Satır (2018) “Bilim ve Sanat Merkezlerinde Görev Yapan Müzik Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri” isimli yüksek lisans araştırmasında BİLSEM’ lerde öğrenim gören öğrencilere eğitim veren müzik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunları tespit etmeyi ve bu sorunlara getirilen çözüm önerilerini öğretmen görüşleri açısından incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada müzik öğretmenlerinin eğitim etkinliklerinin nasıl planladıkları, mevzuat, aile, öğrenci, zaman, alt yapı, diğer öğretmenlerle işbirliği gibi çeşitli faktörler açısından karşılaştıkları sorunları incelemeye çalışmıştır. Çalışmasında nitel araştırma modelini kullanmıştır. Araştırmacı çalışmasını, 2014-2015 eğitim öğretim yılında BİLSEM’ lerde görev yapmakta olan ve çalışmaya gönüllülük esasına göre katılan 25 müzik öğretmeni ile yürütmüştür. Çalışmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanmıştır. Elde edilen nitel veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucunda BİLSEM öğretmenlerinin çalıştıkları kurumlarda, birçok sorunla karşılaştıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların derslerinde en çok piyano eğitimi verdikleri, çoğunlukla BİLSEM’ de kadrolu öğretmen oldukları, özel yetenekli çocuklara yönelik eğitim alan öğretmen sayısının daha çok olduğu, çoğunun BİLSEM’ de verilen eğitim hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı tespit edilmiştir. Araştırmacı elde ettiği bulgular doğrultusunda, öğrenciler ile grup çalışmalarında enstrüman eğitiminin zorluğu, öğrencilerin motivasyon eksikliği nedeniyle dersi önemsememeleri, öğrenci devamsızlığı, öğrencilerin bireysel farklılıkları, BİLSEM yönergesinde örnek planın olmaması, velilerin BİLSEM’ i kurs gibi

görmesi ve önemsememesi, kurum idarecilerinin kendi istekleri doğrultusunda program yapması, özel yetenekli ve özel eğitime ihtiyaç duyan bireylere yönelik bilgi eksikliklerinin oluşu, BİLSEM' lere dersliklerin yetersizliği, kaynak-materyal eksikliği ve derslerin geç saatlerde bitişi gibi sorunların olduğu bilgisine ulaşmıştır ayrıca katılımcıların bu sorunlara çözümler getirmek adına kendilerince birçok strateji ve yöntem geliştirdikleri bilgisine erişmiştir. Araştırmacı çalışmasının sonunda çeşitli öneriler getirmiştir.

Yavuzylmaz (2012) "Bilim ve Sanat Merkezlerine Devam Eden 7-11 Yaş Üstün Yetenekli Çocuklara Verilecek Sanat Eğitiminin Niteliği" konulu yüksek lisans araştırmasında, BİLSEM' lere devam eden 7-11 yaş grubu üstün yetenekli çocuklara verilecek sanat eğitimi bağlamında öğretmenlerin, velilerin ve öğrencilerin konu ile ilgili görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmacı bu çalışmada kaynak tarama yöntemini kullanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Samsun, Ordu ve İstanbul illerindeki 7-11 yaş grubu üstün yetenekli olarak belirlenen BİLSEM öğrencilerinin aldıkları sanat eğitimi ile ilgili görüşlerini belirlemek, bahsi geçen illerdeki BİLSEM' lere çocukları bulunan velilerin merkezler hakkındaki memnuniyetlerini belirlemek ve ülke genelindeki BİLSEM' lere görev yapan resim-iş öğretmenlerinin sanat eğitimine olan yaklaşımlarını belirlemek amacıyla 201 öğrenci, 134 veli ve diğer illerdeki BİLSEM' lere görev yapan 16 öğretmene 2011-2012 Eğitim-Öğretim yılında anket ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmacı elde ettiği bulgular doğrultusunda BİLSEM' lere uygulanan üstün yetenekliler eğitim programlarına ilişkin öğretmen görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu, öğretmenlerin BİLSEM' lere uygulanan üstün yetenekliler eğitim programlarına yönelik görüşlere genel olarak katıldıkları sonuçlarına ulaşmıştır. Öğrencilere uyguladığı anket sonuçlarında ise öğrencilerin büyük çoğunluğunun burada aldıkları eğitimin günlük yaşamda kendilerine kolaylık sağlayacağını düşündüklerini tespit etmiştir. Ayrıca, bazı BİLSEM' lere öğrencilerin başarı durumlarının düşük olma sebebinin, ders kitaplarının işlenen konuya çoğu zaman uygun olmamasına, hatta ders kitaplarının olmamasına bağlı olabileceği, bunun yanı sıra BİLSEM' lere yeterli sayıda personel olması ve öğrencilerin

aldıkları eğitimi günlük yaşantılarında kullanabiliyor olmaları velilerin, çocuklarının geleceklere ile ilgili kaygı düzeyini düşürdüğü bilgilerine ulaşmıştır.

Araştırmacı, edindiği bilgiler doğrultusunda, merkezin olumlu yönlerine karşılık, veli temsilcilerinin öğrenci velilerini yeteri kadar iyi temsil edemediği kanısına varmıştır. Araştırmacı elde ettiği bulgulardan yola çıkarak öneriler geliştirmiştir.

Yıldız (2010) “Üstün Yeteneklilerin Eğitiminde Bir Model Olan Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEMLER) Üzerine Bir Araştırma” konulu yüksek lisans araştırmasında üstün yeteneklilerin eğitiminde bir model olan BİLSEM’lerin amaç, yapı ve işleyişlerine ilişkin bilgi vererek, BİLSEM’lerin amaçlarına ulaşma durumlarını, öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine göre değerlendirmiş, bu görüşler arasında anlamlı düzeyde fark olup olmadığını ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışmada, Bireysel Yetenekleri Farketirici Program, Özel Yetenekleri Geliştirici Program ve Proje Programı’nda öğrencileri bulunan 17 BİLSEM’den 170 öğretmen, 269 öğrenci ve 238 velinin tarama yöntemiyle görüşleri alınmıştır.

Araştırmacı, elde ettiği bulgular doğrultusunda BİLSEM’lerde öğrencilerin yeteneklerinin erken yaşta keşfedilerek, onlara eleştirel düşünce becerileri kazandırılmakta olduğu, BİLSEM’lerde verilen eğitimin öğrencilerin günlük hayatta işlerini kolaylaştırdığı, BİLSEM’lerin yapı ve işleyişlerine ilişkin ise BİLSEM’lerin donanımının öğretmenlere göre yetersiz, öğrencilere göre de orta düzeyde olduğu, BİLSEM’lerin çevreyle işbirliğinin öğretmenlere göre yetersiz, öğrencilere göre ise orta düzeyde olduğu, BİLSEM’lere öğretmen ve öğrenci seçimlerini öğretmenlerin orta düzeyde yeterli gördükleri, öğretmenlerin BİLSEM’lerde çalışan öğretmenlerin üstün yeteneklilerin eğitimiyle ilgili hizmet içi eğitimlerini yetersiz gördükleri ve BİLSEM’lerde çalışan öğretmenlerin, öğrencilerin ve BİLSEM velilerinin BİLSEM’li olmaktan mutluluk duydukları sonuçlarına ulaşmıştır. Araştırmacı edindiği bu bilgiler doğrultusunda öneriler sunmuştur.

2.2. İlgili Makaleler

Adızel ve Özmenteş (2018) “Müzik Alanı Öğrenci Velilerinin Eğitim Süreçlerine Yönelik Farkındalıkları: Antalya BİLSEM örneği” isimli araştırmalarında, çocukları BİLSEM’ de müzik eğitimi alan velilerin, kuruma ve çocuklarının buradan aldığı eğitime yönelik farkındalıklarını incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmanın çalışma grubunu Antalya BİLSEM’ de müzik eğitimi alan öğrencilerin velileri arasından seçilen yirmi dört veli oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmış, veriler açık uçlu sorular içeren görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara göre, velilerin kurumdan ve öğrencinin aldığı müzik eğitiminden çeşitli beklentilerinin olduğu, kurumu çocuklarının eğitim hayatında ikinci sıraya koydukları, ders saatlerini yetersiz buldukları fakat yaşadıkları yoğunluk sebebiyle zaman yönetimi konusunda güçlük çektikleri ve çocuklarının geleceğine dair yaptıkları kariyer planlarında müziğe yer vermedikleri ortaya çıkmıştır.

Eker ve Şentürk (2017) “Bilim ve Sanat Merkezlerinde Verilen Piyano Eğitiminin İncelenmesi” isimli, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasının kullanıldığı araştırmalarında İç Anadolu Bölgesi’ ndeki BİLSEM’ lerde görev yapmakta olan piyano eğitimcilerine ulaşıp, bu eğitimcilerle yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulamış, elde edilen verileri içerik analizi yöntemiyle yorumlayarak sonuçları tartışmışlardır. Araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara göre; BİLSEM’ lerde piyano eğitiminde kullanılmakta olan kaynakların kısıtlı olduğu, MEB’ in BİLSEM’ lerde piyano dersi için hazırladığı öğretim programının yetersiz bulunduğu, öğrencilerin ders dışında piyano çalışma saatlerinin olmadığı, özel yetenekli öğrencilerin eğitime yönelik materyal sıkıntısı yaşandığı ortaya çıkmıştır. Araştırmacılar elde ettikleri sonuçlara göre öneriler sunmuşlardır.

Güven ve Sezginsoy (2009) “Müzik Alanında Üstün Bir Yetenek: İdil Biret” isimli araştırmalarında, müzik alanında üstün yetenekli, dünyaca ünlü piyano sanatçımız İdil Biret’in; üstün yetenekliliğin tanımı, doğası, üstün yetenekli bireylerin ihtiyaçları ve eğitimi konusunda görüş ve önerilerine yer vermişlerdir. Betimsel yöntemin kullanıldığı araştırmada veriler

yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmış, içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda İdil Biret'in görüşleri doğrultusunda, müzik alanında üstün yetenekli çocukların ailelerine ve eğitimcilerine yol gösterebilecek bulgulara ulaşılmıştır. Bu bulgular doğrultusunda üstün yeteneğin; bireyin öz disiplini, ailenin bilinçli yaklaşımı, içinde bulunduğu çevrenin kültürel özellikleri, alanında uzman eğitimcilerin sorumluluğunda işlenerek topluma kazandırılma durumunun önemi; ülkemizde müzik alanında üstün yetenekli öğrencilere, onların ailelerine ve eğitimcilere rehberlik edebilecek bilimsel çalışmaların yeterli düzeyde olmadığı bunun yanında üstün müzikal yetenekli olan sanatçılarımızın yaşam hikayelerine ve çeşitli konulardaki söyleşilerine basında sıkça yer verilmekte olduğu; bu deneyimlerin bilimsel olarak araştırılıp paylaşılmasının, gelecek nesillere aktarımı ve müzikal üstün yeteneklilere yol göstermesi bakımından önem taşıyan durumlar olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Mertol ve Çetin (2017) "Bilim ve Sanat Merkezinde Müzik Yeteneği İle Tanılanmış Öğrencilerin Kaufman Ölçeğine Göre Yaratıcılık Alanlarının Belirlenmesi" isimli araştırmalarında BİLSEM' lere devam eden müzik yeteneği ile seçilmiş olan öğrencilerin yaratıcılıklarını belirlemeyi amaçlamışlardır. Genel tarama modelinin kullanıldığı bu çalışmanın evrenini Samsun BİLSEM' e devam eden müzik yeteneği ile tanılanmış öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu ise 2016-2017 öğretim yılında BİLSEM' e devam eden müzik yeteneği ile tanılanmış 65 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak, Kaufman Alanları Yaratıcılık Ölçeği kullanılırken verilerin analizinde SPSS 21.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırmacıların elde ettikleri bulgulara göre, öğrencilerin Kaufman yaratıcılık ölçeğinden aldıkları puanlara göre akademik yaratıcılık alanında en yüksek puanı aldıkları; Kaufman yaratıcılık alan ölçeğine göre alınan ortalama puanlarının bilimsel/mechanik yaratıcılık ve sanatsal performans alanında cinsiyete göre ortalama puanlarının arasında istatistiksel anlamlılık olduğu; Kaufman yaratıcılık alan ölçeğine göre öğrencilerin en az yaratıcı olduğu alanda yani sanatsal yaratıcılık olduğu; müzik yeteneği ile gelen öğrencilerin daha çok akademik yaratıcılık özelliği ile ortaya çıkıyor olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmacılar bu sonuçlar doğrultusunda öneriler geliştirmişlerdir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeline, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına, veri toplama sürecine, verilerin çözümlenmesine yönelik bilgilere ve açıklamalara yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel türde ve tarama modelinde durum tespitine yönelik hazırlanmış nitel bir çalışmadır. Araştırmada öğrenci ve veli görüşü alınarak elde edilmiş olan veriler, Ankara Yenimahalle BİLSEM' e devam eden müzik alanında özel yetenekli öğrencilerin müziksel geçmişlerinin, BİLSEM' i tercih etme durumlarına olan etkisini ortaya koymuştur. Öğrenci ve velilerden görüş alınırken nitel veri toplama aracı olan, yarı yapılandırılmış ve yapılandırılmamış sorulardan oluşan görüşme formları kullanılmıştır. Elde edilen veriler, alt problemlere göre sınıflandırılmış ve içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir.

Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir. Başka bir deyişle nitel araştırma, kuram oluşturmayı temel alan bir anlayışla sosyal olguları bağlı buldukları çevre içerisinde araştırmayı ve anlamayı ön plana alan bir yaklaşımdır (Yıldırım ve Şimşek 2013, s. 45).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Ankara Yenimahalle BİLSEM' e devam etmekte olan müzik alanında özel yetenekli 58 öğrenci arasından random olarak seçilmiş 20 öğrenci ve bu öğrencilerin 20 velisi oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırma kapsamındaki kuramsal verilere kaynak taraması yapılarak ulaşılmıştır. Ankara Yenimahalle BİLSEM' e devam eden müzik alanında özel yetenekli öğrencilerin, müziksel geçmişlerinin incelenerek, BİLSEM' i tercih etme durumlarını ortaya koymaya yönelik öğrenci ve veli görüşleri almak için, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. İlgili kaynaklardan faydalanarak oluşturulan soru havuzunda öğrenci görüşme formu için 26 soru, veli görüşme formu için 25 soru hazırlanmıştır. Sorular hazırlanırken uzman görüşlerine başvurulmuştur. Görüşleri alınan uzmanlar; bir müzik eğitimi uzmanı, bir Türkçe öğretmeni ve bir Müzik öğretmeninden oluşmaktadır. Görüşme yapılan 30 öğrencinin 10' una, ve bu 10 öğrencinin velisine ön uygulama yapılmıştır. Tüm bunların sonucunda elde edilen verilerle görüşme soruları öğrenci formunda 22' ye, veli formunda ise 23' e düşürülmüştür.

“Stewart ve Cash (1985, s.7) görüşmeyi; ‘önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan, soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karılıklı ve etkileşimli bir etkileşim süreci’ olarak tanımlamıştır” (Aktaran Yıldırım ve Şimşek 2013, s. 146). Yarı yapılandırılmış görüşme, üç görüşme tekniğinden biridir. Türkünüklü (2000)' ye göre “araştırmacı yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinde önceden sormayı planladığı soruları içeren görüşme protokolünü hazırlar. Buna karşın araştırmacı görüşmenin akışına bağlı olarak değişik yan ya da alt sorularla görüşmenin akışını etkileyebilir ve kişinin yanıtlarını açmasını ve ayrıntılandırmasını sağlayabilir” (s. 5). Araştırma esnasında araştırmacının gerek duyduğu yerlerde ek soru sorulabilmesi ve araştırmanın daha detaylı sürdürülebilmesi için yarı

yapılandırılmış ve yapılandırılmamış sorulardan oluşan görüşme formlarının kullanılması gerekli görülmüştür.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri, öğrenci ve velilere uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formlarından elde edilmiştir. Çalışma grubunu oluşturan öğrenci ve veliler ile görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Öğrenci ve velilerin görüşme sorularına verdikleri yanıtlar araştırmacı tarafından kaleme alınmıştır. Ankara Yenimahalle BİLSEM' e devam eden (58 öğrenciden random usulü seçilmiş) 30 öğrenciden 10 una ve bu öğrencilerin 10 velisine ön uygulama yapılmıştır. Bu nedenle araştırmanın verileri 20 öğrenci ve bu öğrencilerin 20 velisinin görüşleri alınarak elde edilmiştir.

3.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Görüşme formlarında yer alan sorular alt problemler doğrultusunda sınıflandırılmış, daha sonra bu formlara içerik analizi yapılarak araştırmanın verileri elde edilmiştir. “İçerik analizi, iletişimin açık / belirgin içeriğinin nesnel, sistematik ve nicel tanımlanmasına yönelik bir araştırma tekniğidir” (Berelson’ dan aktaran Gökçe, 2012, s. 35). “İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır” (Yıldırım ve Şimşek 2013, s. 259). Öğrenci ve veliler ile yapılan görüşmeler ayrı başlıklar altında çözümlenmiş olup sonuçlar alt problemlerin altına ortak cümlelerle ifade edilmiştir. Yapılan görüşmelerde öğrenciler Ö1, Ö2, Ö3... şeklinde, veliler V1, V2, V3... şeklinde kodlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın problem ve alt problemlerine ilişkin; öğrencilere ve velilere uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formlarına içerik analizi yapılarak elde edilen bulgulara ve bulgulardan yola çıkılarak ulaşılan yorumlara yer verilmiştir.

4.1 Öğrenci Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde öncelikle öğrencilerin görüşme sorularına verdikleri cevaplara yer verilmiştir. Verilen cevaplar, görüşme sorusunun niteliğine bağlı olarak tablolaştırılmış ya da metin halinde aktarılmıştır. Daha sonra, elde edilen bulgular doğrultusunda yorumlara yer verilmiştir.

4.1.1. Öğrencilerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular

Tablo 1.

Öğrencilerin Kişisel Bilgileri

	BİLSEM' de Dahil Oldukları						
	Program ve Düzeyi						
	Cinsiyet	Yaş	Okul	Sınıf Seviyesi	ÖYG	Genel Yetenek	Proje
Ö1	E	8	Özel	2	1	1	
Ö2	K	13	Özel	7	3	3	
Ö3	E	9	Devlet	3	1	1	
Ö4	K	12	Devlet	6	2	2	
Ö5	E	7	Özel	2	1		
Ö6	K	8	Özel	3	1	1	
Ö7	K	10	Özel	4	2		
Ö8	K	9	Devlet	2	1		
Ö9	K	8	Devlet	2	1	1	
Ö10	K	15	Devlet	9			1
Ö11	K	9	Özel	4	2		
Ö12	K	9	Özel	4	2		
Ö13	E	9	Devlet	3	1		
Ö14	K	9	Özel	3	1		
Ö15	E	9	Devlet	3	1		
Ö16	K	9	Devlet	3	1		
Ö17	K	13	Devlet	7	3		
Ö18	K	9	Devlet	3	1		
Ö19	E	8	Özel	3	2		
Ö20	E	13	Devlet	7	3		

Tablo 1' den anlaşılacağı üzere; görüşme yapılan öğrencilerin 13'ü kız, 7'si erkektir. 7 yaşında 1, 8 yaşında 4, 9 yaşında 9, 10 yaşında 1, 12 yaşında 1, 13 yaşında 3, 15 yaşında 1 öğrenci bulunmaktadır. Öğrencilerin 9'u özel okullarda, 11'i devlet okullarında eğitim-öğretim görmektedir. 2. Sınıf düzeyinde 4, 3.sınıf düzeyinde 8, 4. Sınıf düzeyinde 3, 6. Sınıf düzeyinde 1, 7. Sınıf düzeyinde 3, 9. Sınıf düzeyinde 1 öğrenci olduğu görülmektedir. Öğrencilerden 11' i BİLSEM' de ÖYG-1, 5'i ÖYG-2, 3'ü ÖYG-3, 1'i Proje-1 programına devam ederken, 4' ü Genel Yetenek-1, 1'i Genel Yetenek-2, 1'i Genel Yetenek-3 programına devam etmektedir. Ayrıca altı öğrencinin (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö9) ÖYG ve Genel Yetenek alanlarının her ikisinden de BİLSEM' e devam ettikleri anlaşılmaktadır.

4.1.2. Öğrencilerin BİLSEM' e Gelmeden Önceki Müzik Yaşantılarına İlişkin Bulgular

Birinci alt probleme ilişkin öğrencilere, müziğe olan ilgilerinin nasıl başladığına, okullarında müzik eğitimi alıp almadıklarına, okulları dışında müzik eğitimi alıp almadıklarına, hangi tür müzikler dinlediklerine ve müzikle ilgili etkinliklere katılıp katılmadıklarına yönelik sorular sorulmuştur.

a) Öğrencilerin müziğe ilgi duyma durumlarının nasıl başladığı sorusuna ilişkin elde edilen bulgular:

Ö1: “Ablam piyano kursuna gidiyordu. Ablam evimizde piyano çalışırken bazen ben de onu dinlerdim. Çünkü piyanoda çaldığı şarkılar hoşuma gidiyordu. Müziğe bu şekilde ilgi duymaya başladım.”

Ö2: “6 yaşındayken gittiğim bir pop müzik konseri sayesinde müziğe ilgi duymaya başladım.”

Ö3: “2. sınıftayken sınıf öğretmenimin yaptırdığı ritim çalışmaları ve öğrettiği şarkılar sayesinde müziğe ilgi duymaya başladım.”

Ö4: “İlkokuldayken sınıf öğretmenimiz müzik derslerinde bize TSM şarkıları söyler, bu şarkıların bazılarını da öğretirdi. Müziğe bu sebeple ilgi duymaya başladım.”

Ö5: “Babam geçen sene abime ve bana melodika almıştı. Abim okulda öğrendiği şarkıları çalmaya çalışıyor bazılarını bana da gösteriyordu. Bu benim çok hoşuma gitmişti. Müziğe olan ilgim böyle başladı.”

Ö6: “Ablam evde org çalıyordu. Orgda çaldığı parçaları dinlemeyi çok seviyordum. Ben de onun gibi org çalmak istemiştim. Müziğe olan ilgim böyle başladı.”

Ö7: “Babam vakit buldukça evde gitar çalıp şarkı söylüyordu. Onu dinlemek ve izlemek benim de çok hoşuma gidiyordu. Babam sayesinde ben de bir enstrüman çalmaya heveslenmişim.”

Ö8: “Televizyonda dinlediğim müzikler ve izlediğim klipler sayesinde müziğe ilgi duymaya başladım.”

Ö9: “4 yaşındayken televizyonda ve radyoda çalınan müzikler ilgimi çekmeye başlamıştı. Bu şarkıları dinlemekten zevk alıyor bazılarını da söylemeye çalışıyordum. Müzikle tanışmam böyle oldu.”

Ö10: “İlkokul 3. sınıftayken gittiğim AVM’de bulunan bir müzik mağazasının vitrininde siyah renkli bir piyano gördüm. Piyanonun bu güzel görüntüsünden çok etkilenmişim. Müziğe olan ilgim böyle başladı.”

Ö11: “Küçükken televizyonda bir pop müzik sanatçısını izlemiştim. Sesi çok güzeldi ve şarkıları da çok hoşuma gitmişti. Böylelikle müziğe ilgi duymaya başladım.”

Ö12: “Ana sınıfına giderken müzik öğretmenimiz piyano ile şarkılar çalar ve söylerdi. Bu şarkılar dinlemek benim çok hoşuma gitmişti. Bu şekilde müziğe ilgi duymaya başladım.”

Ö13: “4 yaşındayken dedem bana küçük bir org almıştı. Ben de zaman zaman bu orgu çalmaya çalışıyor, kendi kendime melodiler çıkarıyordum. Müziğe böyle ilgi duymaya başladım.”

Ö14: “Küçükken annem bana oyuncak bir gitar, piyano ve mikrofondan oluşan küçük bir set almıştı. Bunlarla oynarken şarkılar çıkarmaya başladığımı fark ettim. Müziğe olan ilgim böyle başladı.”

Ö15: “Ben ilkokuldayken ablam piyano kursuna gidiyordu. Evde piyano çalarken onu dinlemekten çok keyif alıyordum. Müziğe olan ilgim böyle başladı.”

Ö16: “Ben 5 yaşındayken annem ve babamla birlikte bir konsere gitmiştik. Orada dinlediğim şarkılar çok güzeldi. Bu sayede müziğe olan ilgim başladı.”

Ö17: “Televizyon ve radyoda dinlediğim şarkılar ve izlediğim klipler sayesinde müziğe ilgi duymaya başladım.”

Ö18: “Evimizde, annemin eski zamanlarda çalmış olduğu bir bağlama vardı. Bu bağlamayı ben de bazen çalmaya çalışıyordum ve sesi de çok hoşuma gidiyordu. Müziğe ilgim böyle başladı.”

Ö19: “Babam evde zaman zaman gitar çalıyordu. Babamın çaldığı şarkılar ve gitarın sesi çok hoşuma gidiyordu. Bu şekilde müziğe ilgim başladı.”

Ö20: “İlkokul 3. sınıftayken izlediğim bir televizyon programında bağlama gördüm. Bağlamanın sesinden çok etkilendim ve müziğe ilgi duymaya başladım.”

Yukarıdaki ifadelerden, 6 öğrencinin aile bireylerinden birinin evde çaldığı enstrümanlar sayesinde; 3 öğrencinin de aile bireylerinden birinin kendilerine aldığı enstrümanlar sayesinde müziğe ilgi duymaya başladıkları anlaşılmaktadır. Aile bireylerinin müzikle ilgilenip bir enstrüman çalıyor olması ve çocuklara bir müzik enstrümanı almaları, ailelerin çocuklar üzerinde etkin bir rol oynadıklarını, çocukların aile bireylerini örnek alarak onları kendilerine rol model seçtiklerini göstermektedir. Öte yandan müzik enstrümanlarının çıkardıkları sesler ve çocukların bu seslerle yarattığı melodiler, onların müzikal yeteneğini ortaya çıkararak müziğe ilgi duymalarını sağlayan diğer bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna göre, çocukların her iki durumda da aile bireylerinden etkilenip müziğe

ilgi duymaya başladıkları söylenilebilir. Ayrıca bahsi geçen her iki durumun da çocukların BİLSEM' i tercih etmelerinde önemli bir etken olduğu da anlaşılmaktadır.

5 öğrenci TV' de ya da radyoda dinledikleri müzikler ve izledikleri video klipler sayesinde müziğe ilgi duymaya başladıklarını belirtmiştir. Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere, televizyon, radyo, internet gibi sosyal medya araçları hayatımızın birçok alanında olduğu gibi müziği bireylere ulaştırma ve sevdirmeye noktasında büyük önem taşımaktadır. Kitle iletişim araçları sayesinde müziğe ilgi duymaya başlayan çocukların, bu alanda yetenekli oldukları anlaşılmış ve çocuklar müziğe yönelmişlerdir.

3 öğrenci sınıf öğretmenlerinin müzikle ilgili yaptıkları etkinlikler sayesinde müziğe ilgi duymaya başladıklarını ifade etmiştir. Bu ifadelerden, ilkokulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin derslerinde sanat etkinliklerine yer vermeleri sayesinde çocukların yetenek alanlarını belirleyebildikleri anlaşılmaktadır.

2 öğrenci gittikleri konserler sayesinde müziğe ilgi duymaya başladıklarını ifade etmiştir. Konserler sayesinde müziğe yönelen çocukların, bu alanda yetenekli oldukları anlaşılmıştır.

1 öğrenci gördüğü piyanodan etkilenip müziğe ilgi duymaya başladığını belirtmiştir. Bu öğrencinin sosyal yaşantısında karşılaştığı müzikal objelerden etkilenip müziğe ilgi duyduğu söylenebilir.

b) Öğrencilerin BİLSEM' e gelmeden önce okullarında müzik eğitimi alıp almadıkları, aldılarsa bu eğitimin müziğin hangi alanında, ne kadar süre alındığı ve BİLSEM tercihleri üzerinde etkisi olup olmadığı sorularına ilişkin bulgular

Tablo 2.

Öğrencilerin BİLSEM Öncesi Okullarında Müzik Eğitimi Alma Durumları

	Eğitim Alanlar	Eğitim Almayanlar	Alan	Süre	Etkili Oldu	Etkili Olmadı
Ö1	X		Nota ve Koro	1 Yıl		X
Ö2	X		Koro	1 Yıl		X
Ö3		X				
Ö4	X		Nota, Blok Flüt ve Melodika	3 Yıl	X	
Ö5		X				
Ö6		X				
Ö7	X		Nota ve Koro	1 Yıl	X	
Ö8	X		Nota ve Koro	1 Yıl	X	
Ö9		X				
Ö10		X				
Ö11	X		Nota ve Piyano	2 Yıl		X
Ö12	X		Nota ve Piyano	2 Yıl	X	
Ö13		X				
Ö14	X		Koro	2 Yıl		X
Ö15		X				
Ö16		X				
Ö17		X				
Ö18		X				
Ö19	X		Nota, Koro ve Piyano	1 Yıl	X	
Ö20		X				

Tablo 2' ye göre, 4 öğrenci okullarında en az 1 yıl olmak üzere müziğin farklı alanlarında belirli bir süre eğitim aldıklarını, aldıkları bu eğitimin BİLSEM tercihlerine olumlu etki ettiğini ifade etmiştir. Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere özellikle ilkokullarda verilen müzik eğitimi, çocukların yeteneklerinin erken yaşlarda fark edilerek, ortaya çıkarılması,

bu durumun öğretmenler tarafından ailelerle paylaşılması, çocukların bireysel farklılıkları gözetilerek müzikal yetenekleri doğrultusunda eğitim almaları yönünde destek sağlanması bakımından önemlidir. Özel yetenekli olduğu fark edilerek müzik alanına yönlendirilen bu öğrencilerin yeteneklerini geliştirebilecekleri bir kurum olan BİLSEM' i tercih ettikleri görülmektedir. Özel okullarda eğitim öğretim gören 3 öğrencinin okullarında piyano eğitimi aldığını görüyoruz. Bu öğrenciler okullarında ders dışı etkinlik faaliyeti olarak piyano çaldıklarını ifade etmişlerdir. Özel okullarda ders dışı etkinlik olarak yürütülen bu tür çalgı eğitimleri çocukların müzikal yeteneklerinin erken yaşta fark edilip geliştirilmesine önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Nitekim bu öğrencilerin aldıkları piyano eğitimi sayesinde müziğe olan ilgileri arttığı ve BİLSEM' de eğitimlerine devam etmek amacıyla bu kurumu tercih ettikleri söylenilebilir.

4 öğrenci okullarında belirli bir süre müzik eğitimi aldıklarını ancak aldıkları bu eğitimin BİLSEM tercihlerine herhangi bir etkisi olmadığını belirtmiştir. Bu ifadelerden, BİLSEM öğrencilerinin bir kısmının bu kurumu tercih etmelerinde farklı değişkenlerin ve motivasyonların rol oynadığı anlaşılmaktadır.

12 öğrenci okullarında müzik eğitimi almadıklarını belirtmiştir. Bu öğrencilerin BİLSEM tercihlerinde yukarıda bahsi geçen öğrencilerde de olduğu gibi farklı değişkenlerin rol oynaması durumu karşımıza çıkmaktadır. Okullarda verilen müzik eğitiminin öğrencilerin BİLSEM tercihlerinde tek başına ve yeterli bir sebep olmadığı anlaşılmaktadır.

c) Öğrencilerin BİLSEM' e gelmeden önce okulları dışında müzik eğitimi alıp almadıkları, aldılarsa bu eğitimin hangi alanda ne kadar süre alındığı ve BİLSEM tercihleri üzerinde etkisi olup olmadığı sorularına ilişkin elde edilen bulgular:

Tablo 3.

Öğrencilerin BİLSEM Öncesi Okulları Dışında Müzik Eğitimi Alma Durumları

	Eğitim Alanlar	Eğitim Almayanlar	Yer	Alan	Süre	Etkisi Oldu	Etkisi Olmadı
Ö1	X		Özel Müzik Kursu	Piyano	1 Yıl	X	
Ö2		X					
Ö3	X		Özel Müzik Kursu	Gitar, Piyano	4 Ay	X	
Ö4	X		Özel Müzik Kursu	Gitar, Şan	3 Yıl	X	
Ö5		X					
Ö6		X					
Ö7	X		Özel Öğretmen ve Özel Müzik Kursu	Piyano	2 Yıl	X	
Ö8		X					
Ö9		X					
Ö10		X					
Ö11	X		Özel Öğretmen	Piyano	1 Yıl	X	
Ö12		X					
Ö13	X		Özel Öğretmen ve Özel Müzik Kursu	Piyano	3 Yıl	X	
Ö14	X		Özel Müzik Kursu	Piyano	1 Yıl	X	
Ö15	X		Özel Öğretmen	Piyano	1 Yıl	X	
Ö16	X		Özel Öğretmen ve Özel Müzik Kursu	Piyano	3 Yıl	X	
Ö17	X		Özel Müzik Kursu	Gitar	4 Ay	X	
Ö18	X		Özel Müzik Kursu	Piyano	3 Yıl	X	
Ö19		X					
Ö20	X		Halk Eğitim Kursu	Bağlama	2 Yıl	X	

Tablo 3' e göre, 12 öğrenci, okulları dışında özel bir müzik kursundan ya da özel öğretmenden belirli bir süre çalgı eğitimi aldıklarını, aldıkları bu eğitimin BİLSEM' i tercih etmelerine olumlu etki ettiğini ifade etmiştir. Bu öğrencilerden çoğu çalgı olarak piyanoyu seçmiştir. Bu da bize temel müzik eğitiminde piyano seçiminin yaygın olduğunu

göstermektedir. Öğrenci ifadelerine göre, bu öğrencilerin okulları dışında almış oldukları çalgı eğitimi sayesinde müziğe olan ilgi ve sevgilerinin arttığı, BİLSEM müzik alanı sınavında başarılı olacaklarını düşündükleri ayrıca bu öğrencilerin var olan müzik yeteneklerinin daha da farkına vararak çalgı alanında ve müziğin diğer alanlarında kendilerini geliştirebilmek adına BİLSEM' i tercih ettikleri söylenebilir.

8 öğrenci ise okulları dışında herhangi bir yerde müzik eğitimi almadıklarını ifade etmiştir. 5 öğrenci (Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10) okullarında veya okulları dışında herhangi bir müzik eğitimi almadıklarını, 3 öğrenci ise (Ö2, Ö12, Ö19) okullarında müzik eğitimi aldıklarını ancak okulları dışında herhangi bir yerde müzik eğitimi almadıklarını ifade etmiştir. Bu öğrenciler özel kurslar ya da özel öğretmenler vasıtasıyla müzik eğitimi almadıkları halde BİLSEM müzik alanı sınavına girip başarılı olmuş ve bu kurumda müzik eğitimi görmeyi tercih etmişlerdir. Öyleyse BİLSEM' de daha önceden dışarıda özel müzik eğitimi almış çocukların yanı sıra özel müzik eğitimi almamış çocuklar da başarıya ulaşmış burada eğitim alma hakkına sahip olabilmektedirler. Bu da bize özel yetenek faktörünün müzik eğitiminde ne kadar önemli bir yapı taşı olduğunu göstermektedir.

d) Öğrencilerin ne tür müzikler dinledikleri sorusuna ilişkin elde edilen bulgular:

Öğrencilerin tümü BİLSEM' den önce müzik dinleme alışkanlıklarının olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 4.

Öğrencilerin Dinledikleri Müzik Türleri

	Türkçe Pop	Yabancı Pop	THM	TSM	Klasik	Caz	Rock	Rap
Ö1	X	X			X			
Ö2	X	X	X		X	X		
Ö3	X		X					
Ö4	X			X	X			
Ö5		X						
Ö6		X						
Ö7		X		X				
Ö8				X				
Ö9	X	X						
Ö10		X			X			
Ö11			X		X			
Ö12	X	X						
Ö13	X							
Ö14	X							
Ö15		X			X			
Ö16	X	X			X		X	
Ö17		X						X
Ö18	X	X	X					
Ö19	X	X			X			
Ö20			X					

Tablo 4' ten de anlaşılacağı üzere, öğrencilerin tamamı BİLSEM' e gelmeden önce müzik dinleme alışkanlıklarının olduğunu ifade etmiştir. Bu tablodan elde edilen veriler doğrultusunda BİLSEM' i tercih eden özel yetenekli bu öğrencilerin tümünün müziğin dinleme alanı ile yakından ilgilendikleri, dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türlerinin sırasıyla yabancı pop (13), Türkçe pop (11), klasik müzik (8), thm (5), tsm (3), caz (1),

rock (1) ve rap(1) olduğu bilgilerine ulaşılmıştır. Müzik dinleme alışkanlığına sahip olan bu öğrencilerin müzik eğitimi almak için BİLSEM' i tercih ettikleri görülmektedir.

d) Öğrencilerin BİLSEM' e gelmeden önce müzikle ilgili etkinliklere katılıp katılmadıkları, katıldılarsa ne tür etkinliklere gittikleri ve bu etkinliklerin müziğe ilgi duyma durumlarına etki edip etmediği sorularına ilişkin elde edilen bulgular:

Tablo 5.

Öğrencilerin BİLSEM Öncesi Müzikal Etkinliklere Katılma Durumları

	Katılanlar	Katılmayanlar	Etkinlik Türü	Etkili Oldu	Etkili Olmadı
Ö1		X			
Ö2	X		Konser	X	
Ö3		X			
Ö4	X		Opera, Bale, Konser	X	
Ö5		X			
Ö6		X			
Ö7		X			
Ö8		X			
Ö9		X			
Ö10	X		Konser, Müzikal	X	
Ö11		X			
Ö12		X			
Ö13	X		Konser	X	
Ö14		X			
Ö15	X		Resital	X	
Ö16	X		Konser	X	
Ö17	X		Konser. Bale	X	
Ö18	X		Bale	X	
Ö19	X		Konser	X	
Ö20	X		Konser	X	

Tablo 5' e göre; 11 öğrenci BİLSEM' e gelmeden önce müzikle ilgili etkinliklere katıldıklarını ve bu etkinliklerin müziğe yönelmelerine olumlu etki ettiğini belirtmiştir. Bu ifadelerden, müzikal etkinliklerin, çocuklar üzerinde olumlu bir müzik algısı yaratarak onların müziği sevmelerine ve müziğe ilgi duymalarına neden olduğu anlaşılmaktadır. Müziğe ilgi duyan çocukların yetenekli olduklarını fark ederek eğitimlerine müzik alanında devam etmek isteyip BİLSEM' i tercih ettikleri söylenebilir.

9 öğrenci BİLSEM' e gelmeden önce müzikle ilgili etkinliklere katılmadığını ifade etmiştir. Bu ifadelerden öğrencilerin müziğe ilgi duyup bu alanda eğitim almak istemelerine dolayısıyla da BİLSEM' i tercih etmelerine sebep olan başka etkenler olduğu anlaşılmaktadır.

4.1.3. Aile Bireylerinin Müzik Yaşantılarına İlişkin Bulgular

İkinci alt probleme ilişkin öğrencilere, ailelerinde müzikle ilgilenen birey ya da bireyler olup olmadığına, var ise aile bireylerinin hangisinin müzikle ilgilendiğine, müziğin hangi alanıyla ilgilendiğine, öğrencilerin müziğe yönelmelerinde ve BİLSEM tercihlerinde bu aile üyesinin etkisi olup olmadığına yönelik sorular sorulmuştur.

Yukarıdaki soru maddelerine ilişkin elde edilen bulgular tabloda yer aldığı gibidir:

Tablo 6.
Öğrencilerin Aile Bireylerinin Müzikal Yaşantıları

	Olanlar	Olmayanlar	Yakınlık Derecesi	İlgilendiği Alan	Müziğe Yönelmesinde Etkisi Oldu/Olmadı	BİLSEM Tercihinde Etkisi Oldu/Olmadı
Ö1	X		Anne-Baba-Abla	Piyano-Gitar	Oldu	Oldu
Ö2	X		Ağabey	Bağlama	Oldu	Olmadı
Ö3	X		Baba	Gitar	Oldu	Oldu
Ö4	X		Baba	Gitar-Bağlama-Darbuka	Oldu	Oldu
Ö5	X		Ağabey-Baba	Melodika-Bağlama	Oldu	Oldu
Ö6	X		Abla	Org	Oldu	Olmadı
Ö7	X		Baba	Gitar-Piyano-Bateri	Oldu	Oldu
Ö8		X				
Ö9		X				
Ö10		X				
Ö11		X				
Ö12		X				
Ö13		X				
Ö14		X				
Ö15	X		Abla	Piyano	Oldu	Olmadı
Ö16	X		Anne-Baba	Blok Flüt-Ney	Oldu	Oldu
Ö17	X		Anne	Blok Flüt	Oldu	Oldu
Ö18	X		Anne	Bağlama	Oldu	Oldu
Ö19	X		Baba	Gitar	Oldu	Oldu
Ö20		X				

Tablo 6' ya göre; 9 öğrenci ailelerinde müzikle ilgilenen bireyler olduğunu ve bu aile bireylerinin tümünün müziğin çalgı alanıyla ilgilendiğini ifade etmiştir. Aile bireylerinin müzikle ilgileniyor olması çocukları da bu anlamda motive etmiş ve çocukların müziğe ilgi duymalarında önemli bir etken haline gelmiştir. Aile bireylerinin çalgı çalması, çocukların da bu bireylerden özenerek bir çalgıya yönelmelerine neden olmuştur. Öğrencilerin ifadelerinden de anlaşılacağı üzere, ailelerinde çalgı çalan bireyler, öğrencilerin müzikal

yeteneklerini fark ederek çocukların müzik eğitimi almaları için okul tercihlerini BİLSEM' den yana kullanmalarına da etki etmişlerdir.

3 öğrenci ailelerinde çalgı çalan bireyler olduğunu, bu bireylerin kendilerinin müziğe yönelmesinde etkili olduğunu ancak BİLSEM tercihlerine etki etmediğini ifade etmiştir. Bu öğrencilerin BİLSEM tercihlerine etki eden başka faktörler olduğu söylenebilir.

8 öğrenci ise ailelerinde müzikle ilgilenen herhangi bir üye bulunmadığını belirtmiştir. Bu öğrencilerin de müziğe yönelmelerine etki eden başka faktörler olduğu anlaşılmaktadır. Bu faktörlere sosyal medya, sosyal çevre, sınıf ortamı gibi örnekler verilebilir.

4.1.4. Öğrencilerin BİLSEM' e Yönelme Durumlarına İlişkin Bulgular:

Üçüncü alt probleme ilişkin öğrencilere, ne kadar süredir BİLSEM' de müzik eğitimi almakta olduklarına, BİLSEM hakkında nasıl bilgi sahibi olduklarına, BİLSEM' i tercih etme sebeplerine, BİLSEM Müzik Alanı Özel Yetenek Sınavı'na herhangi bir hazırlık yapıp yapmadıklarına, yaptılarsa nasıl bir hazırlık yaptıklarına yönelik sorular sorulmuştur.

a) Öğrencilerin ne kadar süredir BİLSEM' de müzik eğitimi almakta oldukları sorusuna ilişkin bulgular:

Tablo 7.

Öğrencilerin BİLSEM' de Eğitim Almakta Oldukları Süre

BİLSEM' de Müzik Eğitimi Aldıkları Süre	
Ö1	6 Ay
Ö2	3,5 Yıl
Ö3	6 Ay
Ö4	1,5 Yıl
Ö5	6 Ay
Ö6	6 Ay
Ö7	1,5 Yıl
Ö8	6 Ay
Ö9	6 Ay
Ö10	4,5 Yıl
Ö11	1,5 Yıl
Ö12	1,5 Yıl
Ö13	6 Ay
Ö14	6 Ay
Ö15	6 AY
Ö16	6 Ay
Ö17	2,5 Yıl
Ö18	6 Ay
Ö19	1,5 Yıl
Ö20	2,5 Yıl

Tablo 7' den de anlaşılacağı üzere 11 öğrenci 6 aydır, 5 öğrenci 1,5 yıldır, 2 öğrenci 2,5 yıldır, 1 öğrenci 3,5 yıldır, 1 öğrenci de 4,5 yıldır BİLSEM' e devam etmektedir. Ö10 dışındaki tüm öğrencilerin ÖYG programına dahil olup sene tekrarı yapmadıkları anlaşılmaktadır. Ö10 ise 4 yıllık ÖYG programını tamamlayarak proje programına devam etmektedir. Tablodan, BİLSEM' de verilen müzik eğitiminin uzun vadeli ve sürekli bir eğitim olduğu da anlaşılmaktadır.

b) Öğrencilerin BİLSEM hakkında nasıl bilgi sahibi oldukları sorusuna ilişkin bulgular:

Tablo 8.

Öğrencilerin BİLSEM Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları

	Anne	Baba	Sınıf Öğretmeni	Müzik Öğretmeni	Okul İdaresi	Arkadaş
Ö1		X				
Ö2	X		X			
Ö3	X					
Ö4		X	X			
Ö5	X		X			
Ö6	X					
Ö7	X					
Ö8			X			
Ö9	X					
Ö10	X	X	X			
Ö11				X		
Ö12				X		
Ö13			X			
Ö14					X	
Ö15			X			
Ö16	X					
Ö17	X		X			
Ö18	X					
Ö19				X		X
Ö20	X					X

Tablo 8’ den de anlaşılacağı üzere, 9 öğrenci annelerinden, 6 öğrenci sınıf öğretmenlerinden, 2 öğrenci müzik öğretmenlerinden, 2 öğrenci babalarından, 1 öğrenci hem anneden hem babadan, 2 öğrenci sınıf arkadaşlarından, 1 öğrenci de okul idaresinden BİLSEM ile ilgili bilgi aldığını ifade etmiştir. Bu ifadelerden, çocuklarının eğitim alanları, yetenek durumları ve buna bağlı olarak okul tercihleriyle ebeveyn olarak annelerin daha

yakından ilgilendikleri anlaşılmaktadır. Anne faktöründen sonra öğrencilerin BİLSEM hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlayan ikinci önemli etmenin sınıf öğretmenleri olduğunu görmekteyiz. Dolayısıyla sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin kendi yetenek alanları doğrultusunda okul tercihlerini doğru yapabilmeleri noktasında önemli bir görev ve sorumluluk üstlendikleri söylenebilir. Özellikle ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin özel yetenekli öğrencilerin tespiti konusunda yeterli düzeyde bilgi ve donanıma sahip olmaları öğrenciler açısından önem taşımaktadır.

c) Öğrencilerin BİLSEM' i tercih etme sebeplerine ilişkin elde edilen bulgular:

Öğrencilerle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeden elde edilen veriler doğrultusunda öğrencilerin müzik eğitimi almak BİLSEM tercih nedenlerine ilişkin 12 farklı cevaba ulaşılmıştır. Bazı öğrenciler bu soruya birden fazla sebep göstererek cevap vermişlerdir. Bu bağlamda:

1. Ö1, Ö2 ,Ö4, Ö6, Ö13, Ö18 çalgı eğitimi alabilecekleri bir kurum olduğu düşüncesiyle,
2. Ö3, Ö6, Ö10, Ö12, Ö13 özel yetenekli öğrencilerin akranlarıyla bir arada müzik eğitimi aldıkları bir kurum olduğu düşüncesiyle,
3. Ö10, Ö12, sınavla seçilerek bir araya gelen öğrenci ve öğretmenlerin bulunduğu bir kurum olduğu düşüncesiyle,
4. Ö3, Ö4, Ö14, Ö18 özel olarak gittikleri müzik kurslarından daha iyi bir çalgı eğitimi alabilecekleri bir kurum olduğu düşüncesiyle,
5. Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö17 iyi bir müzik eğitimi veren bir kurum olduğu düşüncesiyle,
6. Ö6, Ö7 BİLSEM öğretmenlerinin iyi olduğu düşüncesiyle,
7. Ö7, Ö9, Ö10, Ö12, Ö20 ücretsiz eğitim veren bir kurum olması dolayısıyla,
8. Ö2, Ö8, Ö15, Ö19 müzik yeteneklerini geliştirmek istedikleri için,
9. Ö1, Ö16 anne-baba isteği üzerine,
10. Ö12, Ö17 devlete bağlı ve güvenilir bir kurum olduğu düşüncesiyle,

11. Ö9, lise bitene kadar eğitim görebilecekleri bir kurum olması dolayısıyla,

12. Ö20 haftalık ders saati süresinin 4 saat olması dolayısıyla ve liseye geçişte BİLSEM öğrencilerine ek puan verileceği duyumu üzerine BİLSEM' i tercih ettiklerini ifade etmiştir.

Yukarıdaki ifadelere göre, 6 öğrencinin çalgı eğitimi almak istedikleri için BİLSEM 'i tercih ettiklerini görüyoruz. Bu durum, daha önce de ifade ettiğimiz gibi, öğrencilerin müzikle tanışıp müziğe ilgi duymalarında çalgıların büyük rolü olduğunu buna bağlı olarak da müzik eğitiminde çalgı öğretiminin önemli bir yere sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum öğrencilerin BİLSEM tercihlerine etki etmesi bakımından da büyük önem taşımaktadır.

5 öğrencinin ifadesine göre, yetenek alanlarına göre sınava girip BİLSEM' de eğitim almaya hak kazanan özel yetenekli öğrencilerin kendi yaş gruplarıyla bir arada eğitim görüyor olmasının bu öğrencilerin BİLSEM' i tercih etmelerine etki eden bir diğer faktör olduğu anlaşılmaktadır. Yaş grubu, yetenek alanları ve gelişimsel özellikleri benzer olan öğrencilerin bir arada eğitim almaları, hem gelişimsel açıdan hem de birbirlerinden etkilenip yeteneklerini ilerletebilmeleri adına onlara fırsat tanınması bakımından önem taşımaktadır.

2 öğrencinin ifadesinden, BİLSEM' de, belirli kriterler baz alınarak yapılan sınavlar sonucunda seçilen öğrencilerin bulunması ve burada görev yapan öğretmenlerin de benzer şekilde sınava tabi tutularak kurumda eğitim vermeye hak kazanması durumunun bu öğrencilerin, genel olarak BİLSEM' in nitelikli, sistemli ve güvenilir bir eğitim kurumu olduğunu düşünmelerine sebep olduğu ve öğrencilerin bundan dolayı BİLSEM' i tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

4 öğrencinin ifadesinden, özel müzik kurslarında çalgı eğitimi alan öğrencilerin bir süre sonra bu kurslarda verilen eğitimden verim alamayarak bu kursları bıraktıklarını, ancak çalgı çalma isteklerinin devam etmesi dolayısıyla ve BİLSEM' de daha nitelikli bir çalgı eğitimi alacakları düşüncesiyle bu kurumu tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

5 öğrencinin ifadesine göre, BİLSEM’ de iyi bir müzik eğitimi alabilecekleri düşüncesiyle hareket ederek burayı tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Bu ifadelerden öğrencilerin, BİLSEM’ de nitelikli bir genel müzik eğitimi alabilecekleri düşüncesine sahip oldukları söylenebilir.

2 öğrencinin ifadesinden, bu öğrencilerin BİLSEM öğretmenlerinin iyi olduğu düşünerek burada eğitim almayı istedikleri ve bu nedenle BİLSEM’ i tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

Yukarıdaki maddede de ifade edildiği üzere, öğretmenlerin bu kurumlara sınavla seçilerek alınıyor olması, öğrencilerin BİLSEM öğretmenlerinin nitelikli, alanında uzman ve güvenilir olduğu düşüncesiyle hareket etmelerine neden olmuştur. Bu durum, eğitimin her alanında olduğu gibi müzik eğitiminde de öğretmen faktörünün genel anlamda olduğu kadar okul seçiminde de öğrenci açısından büyük önem taşıdığını ortaya koymaktadır.

5 öğrencinin ifadesinden bu öğrencilerin, BİLSEM ‘de verilen eğitimin ücretsiz olması nedeniyle burayı tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Burada verilen eğitimin ücretsiz olması, ekonomik durumu elverişli olmayan özel yetenekli öğrencilerin eğitimde fırsat eşitliği ilkesi doğrultusunda müzik eğitimi alabilmeleri adına onlara şans tanımaktadır.

4 öğrencinin ifadesinden, bu öğrencilerin var olan müzik yeteneklerini BİLSEM ’de alacakları müzik eğitimi sayesinde daha da geliştirebilecekleri düşüncesiyle burayı tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

2 öğrencinin anne-baba isteği üzerine BİLSEM’ i tercih ettikleri görülmektedir. Küçük yaş grubundaki öğrencilerin anne ve babalarının çocuklarının okul tercihlerinde etkin olduklarını görüyoruz. Anne-babalar çocuklarını küçük yaşlardan itibaren iyi gözlemleyip, onları yetenek alanları doğrultusunda yönlendirirlerse çocuklar, istedikleri, sevdikleri ve yetenekli oldukları alanlarda eğitim alıp, ileride iyi bir meslek sahibi olma fırsatı bulabilirler.

5 öğrencinin ifadesinden, BİLSEM’ lerin MEB’ e bağlı bağlı yani devlet kontrolünde eğitim veren bir özel eğitim kurumu olması dolayısıyla öğrencilerin müzik eğitimi almak

için bu kurumu seçtikleri anlaşılmaktadır. Bu durum öğrencilerin BİLSEM' lerin güvenilir olduğu düşüncesi ile hareket ettiklerini ortaya koymaktadır.

1 öğrencinin ifadesinden, lise bitene kadar burada eğitim alma hakkından yararlanmak istediği için BİLSEM' i tercih ettiği anlaşılmaktadır. Buna göre öğrencinin örgün eğitim hayatı boyunca sürekli ve sistemli bir müzik eğitimi alabileceği bir kurum olduğunu düşünerek BİLSEM' i tercih ettiği söylenilebilir.

1 öğrenci BİLSEM' lerdeki müzik ders saatlerinin, dışarıdaki özel ya da ücretsiz kurslardan daha fazla olması nedeniyle burayı tercih ettiğini ifade etmiştir. Bu durum bize, öğrencinin dışarıda gittiği kursta yeterli sürede eğitim alamadığını düşünerek bu sebeple BİLSEM' i tercih ettiğini göstermektedir. Aynı öğrenci ifadesinin devamında liselere geçişteki okul tercihlerinde, BİLSEM öğrencilerine ek puan verileceği duyumu alması üzerine bu kurumu tercih ettiğini ifade etmiştir.

BİLSEM öğrencilerine sınavlarda ya da okul tercihlerinde ek puan verilerek ayrıcalık tanınacağı düşüncesi öğrencilerin BİLSEM tercihlerine etki eden bir diğer durum olarak karşımıza çıkmıştır. Ancak araştırma esnasında, BİLSEM öğrencilerine böyle bir ayrıcalık tanınmasına yönelik yasa ya da yönetmelikle belirlenmiş herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

d) Öğrencilerin BİLSEM Müzik Alanı Özel Yetenek Sınavı' na herhangi bir hazırlık yapıp yapmadıkları, yaptılarsa nasıl bir hazırlık yaptıkları sorusuna ilişkin bulgular:

Tablo 9.

Öğrencilerin BİLSEM Müzik Alanı Özel Yetenek Sınavı' na Hazırlık Yapma Durumları

	Hazırlık Yapan Öğrenciler	Hazırlık Yapmayan Öğrenciler	Hangi Alanda Hazırlık Yaptığı		
			İşitme	Çalgı	Şarkı Söyleme
Ö1	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı		
Ö2		X			
Ö3	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı		
Ö4	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı	Gitar	X
Ö5		X			
Ö6		X			
Ö7	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı		
Ö8		X			
Ö9	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı		
Ö10		X			
Ö11	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı	Piyano	
Ö12	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı	Piyano	
Ö13	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı	Piyano	X
Ö14		X			
Ö15	X			Piyano	
Ö16	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı	Piyano	
Ö17	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı		
Ö18		X			
Ö19	X		Tek ses, iki ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı		
Ö20	X			Bağlama	

Tablo 9' dan da anlaşılacağı üzere, 13 öğrenci BİLSEM sınavına hazırlık yaptığını belirtmiştir. Öğrencilerin büyük bir kısmı gittikleri özel kurslarda ya da özel ders aldıkları öğretmenleriyle işitme çalışmaları (tek ses, çift ses, üç ses, ezgi ve ritim tekrarı) yaptıklarını buna ek olarak çaldıkları enstrümanlarıyla sınava yönelik eserler çalıştıklarını ifade etmiştir. Bu öğrencilerin yaptıkları işitme ve çalgı çalışmaları sonucunda BİLSEM müzik alanı özel yetenek sınavında başarıya ulaşıp burada eğitim almaya hak

kazandıklarını görmekteyiz. Bu bağlamda, ses ve ezgi çalışmalarının, öğrencilerin müzikal yeteneklerini gösterebilmelerine fırsat sağlayarak sınavda başarılı olmalarına katkı sağladığı söylenebilir. Buna göre, BİLSEM müzik alanı özel yetenek sınavının içeriği hakkında bilgi sahibi olan özel öğretmenler ya da kursların, öğrencilerle bu sınava yönelik çalışmalar yaptıkları ve bu çalışmalar sonucunda öğrencilerin sınavda başarılı olarak BİLSEM' e gelmeye karar verdikleri anlaşılmaktadır.

Sınavda ses tekrarlarına yönelik sorular olmasına rağmen 2 öğrenci yalnızca çalgı çalışarak, 2 öğrenci yalnızca şarkı söyleyerek sınava hazırlandığını ifade etmiştir. Bu 4 öğrenci, ses tekrarı çalışmaları yapmadıkları halde BİLSEM müzik alanı sınavında başarılı olmuş ve burada eğitim almaya hak kazanmıştır.

7 öğrenci sınava yönelik hiç bir çalışma yapmadığı halde sınavda başarılı olmuş ve BİLSEM' de eğitim almaya hak kazanmıştır. Bu durum bizlere, hazırlık yapılmasa bile müzik alanında özel yeteneğe sahip olan öğrencilerin her koşulda seslere duyarlı olabildiğini, sesleri, ritim ve ezgileri doğru şekilde tekrarlayarak bu yeteneklerini aktarabildiklerini göstermektedir.

Müzikal yetenekler farklı alanlar kullanılarak anlaşılabilir. Çocukların müzikal yeteneklerini ölçebilmek için dünya çapında kabul görmüş bazı ölçme değerlendirme yöntemleri kullanılmaktadır. Ses, ritim ve ezgi tekrarına yönelik sorular sormak, dinledikleri bir şarkıyı doğru tonda ve ritmik bir şekilde söyletmek bunlardan bazılarıdır.

Burada görmekteyiz ki tekrar çalışmaları yaparak sınava hazırlanan öğrencilerin sayısı yapmayan öğrencilere göre daha fazladır.

4.2. Veli Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde öncelikle velilerin görüşme sorularına verdikleri cevaplara yer verilmiştir. Verilen cevaplar, görüşme sorusunun niteliğine bağlı olarak tablolaştırılmış ya da metin halinde aktarılmıştır. Daha sonra, elde edilen bulgular doğrultusunda yorumlara yer verilmiştir.

4.2.1. Velilerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular

Tablo 10.

Velilerin Kişisel Bilgileri

	Anne	Baba	Yaş	Eğitim Durumu	Meslek
V1	X		44	Üniversite	Tercüman
V2	X		46	Üniversite	Öğretmen
V3	X		49	Üniversite	Öğretmen
V4	X		38	Üniversite	Öğretmen
V5		X	39	Lise	Bankacı
V6		X	37	Doktora	Direktör
V7		X	38	Üniversite	Makina Mühendisi
V8		X	40	Üniversite	Öğretmen
V9	X		48	Üniversite	Öğretmen
V10	X		44	Lise	Ev Hanımı
V11	X		42	Yüksek Lisans	Hemşire
V12	X		34	Üniversite	Öğretmen
V13		X	36	Yüksek Lisans	Araştırmacı
V14	X		38	Üniversite	Ürün Müdürü
V15		X	44	Üniversite	Serbest Meslek
V16	X		36	Yüksek Lisans	Öğretmen
V17	X		43	Üniversite	Öğretmen
V18	X		41	Üniversite	Hemşire
V19		X	43	Yüksek Lisans	Yazılım Uzmanı
V20	X		37	Ön Lisans	Ev Hanımı

Tablo 10' dan da anlaşılacağı üzere görüşme yapılan velilerin 14' ü öğrencilerin annesi, 6' sı babasıdır. 12 veli lisans, 4 veli yüksek lisans, 2 veli lise, 1 veli doktora, , 1 veli önlisans mezunudur. Görüşme yapılan velilerin yaş aralığı 34-49' dur. 2 veli ev hanımı diğer veliler ise birer meslek sahibidir.

4.2.2. Öğrencilerin BİLSEM' e Gelmeden Önceki Müzik Yaşantılarına İlişkin Bulgular

Burada birinci alt probleme ilişkin velilere, çocuklarının müzik alanında özel yetenekli olduğunu nasıl fark ettiklerine, çocuklarının BİLSEM öncesi okullarında ve okulları dışında müzik eğitimi alıp almadıklarına yönelik sorular sorulmuştur.

a) Çocuklarının müzik alanında özel yetenekli olduklarını velilerin nasıl fark ettikleri sorusuna ilişkin elde edilen bulgular:

V1: “Duyduğu şarkıları detone olmadan söyleyebiliyordu ve ablası piyano çalarken onu izleyerek parçaları çalmaya gayret ediyordu. Bu şekilde anladım.”

V2: “Müziyenlere ve çalgılara karşı çok ilgiliydi. Duyduğu şarkıları da merakla dinlediğini ve söylemeye çalıştığını gözlemliyorduk. Bu şekilde fark ettim.”

V3: “2,5 yaşından itibaren duyduğu seslere ve müziklere karşı özel bir hassasiyeti vardı. Bir gün evinde piyano olan bir arkadaşımıza misafirliğe gittik. Burada piyanoyu görür görmez koşarak piyanonun yanına gitti ve çalmaya çalıştı. Bunun üzerine müzik yeteneği olduğunu fark ettik.”

V4: “İlkokuldaki sınıf öğretmeni çocuğumun müzik derslerine son derece istekli bir şekilde katıldığını, şarkı söylemeyi çok sevdiğini söyledi. Öğretmenimizin bu tespiti üzerine fark ettik.”

V5: “Üç-dört yaşlarındayken dinlediği şarkılara tempo tutmaya çalıştığını ve kendi kendine mırıldandığını fark ettik. Daha sonra abisinin melodikasında bu şarkıları çalmaya çalıştı. Müzik kulağı denilen şeyin çocuğumuzda var olduğunu farkına vardık.”

V6: “Henüz konuşmazken kendi kendine şarkı mırıldandığını gözlemledik. Bu şekilde fark edildi.”

V7: “Üç yaşındayken evimizde bulunan gitarın tellerine rastgele vurarak gitardan çıkan sesleri tekrar etmeye çalışıyordu. Bu şekilde fark ettim.”

V8: “İlkokul öğretmeni, çocuğumun okuldaki müzik derslerine istekli ve heyecanlı bir şekilde katıldığını, sesinin güzel olduğunu ve şarkılara eşlik ettiğini söyledi. Bunun üzerine fark ettik.”

V9: “Şarkıları yaşlılarına göre daha kısa sürede öğrenip sözlerini melodiye uygun bir şekilde söyleyebiliyordu. BİLSEM’ e gelmeden önce müzik bilgisi olan bir öğretmenden çocuğumu değerlendirmesini rica ettim. O da müzik yeteneğinin olduğunu teyit edince iyice farkına vardım.”

V10: “Biz farkına varamadık. BİLSEM genel yetenek sınavını kazandıktan sonra burada eğitim görmeye başladı. Müzik yeteneği olduğu buradaki öğretmenler tarafından fark edilerek bize iletildi.”

V11: “Kreşte ve anaokulunda ek ders olarak piyano dersi aldı. Piyano öğretmeni bize, çocuğumun müziğe karşı özel bir ilgisi ve yeteneği olduğunu iletince farkına vardık.”

V12: “Anasınıfındaki müzik öğretmeni bana çocuğumun şarkıları doğru ve güzel bir şekilde söyleyebildiğini dolayısıyla müzik yeteneğinin olduğunu söyledi. Bunun üzerine biz de farkına vardık.”

V13: “Küçükken izlediği çizgi film müziklerinin melodilerini mırıldanarak tekrar etmeye çalışırdı. Zor melodileri bile doğru bir biçimde söylediğini duyunca farkına vardık.”

V14: “Anasınıfındayken öğrendiği şarkıları çok güzel söylediğini gözlemlemiştim. Öğretmeni de müzikle yakından ilgilendiğini ve derslerde çok keyif aldığını söyleyince iyice fark ettim.”

V15: “Ablası özel bir öğretmenden piyano dersi alıyordu. Evdeki org ile çalışırken çocuğum da dikkatlice ablasını izliyor ve çaldığı parçaları merakla dinliyordu. Bu ilgisinden dolayı bir gün ablasıyla birlikte onu da piyano dersine yolladık. Hocamız da çocuğumuzun müzik yeteneği olduğunu ve bu konuda eğitim alması gerektiğini ifade etti. Bu şekilde farkına varıldı.”

V16: “Küçükken birlikte gittiğimiz bir konserde bana merakla orkestrada bulunan çalgılar çok dikkatini çekmişti bana merakla bu çalgıların isimlerini sordu. Konserden sonra kendisini de bir çalgı çalmak istediğini söyledi. Bu şekilde müziğe olan ilgisini fark ettim.”

V17: “İlkokuldaki sınıf öğretmeni çocuğumun sınıfta öğrendiği şarkıları müzikle uyumlu bir şekilde söyleyebildiğini ifade edince farkına vardım.”

V18: “Müzikle içiçe olan ve müziği çok seven bir aileyiz. Bu sebeple çocuğumuzun piyano eğitimi almasını istedik ve onu kendisini de isteğiyle bir kursa gönderdik. Buradaki piyano öğretmeni çocuğumun iyi bir müzik kulağına sahip olduğunu ve mutlaka bu alanda eğitimine devam etmesi gerektiğini söyledi. Bu şekilde farkına vardık.”

V19: “Küçük yaşlardan itibaren duyduğu müziklere tepki veriyordu. Ben evde gitar çalıp şarkı söylerken beni pür dikkat dinliyor söylediğim şarkılara eşlik ediyordu. Bu sayede fark ettim.”

V20: “Biz ailecek THM dinlemeyi çok severiz. Çocuğumuz da bizden etkilenecek dinlediğimiz türkülere eşlik etmeye çalışıyordu. Güzel söylediğini fark edince müziğe ilgisinin olduğunu anladık.”

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere, 9 veli çocuklarının duydukları şarkıları doğru bir şekilde söyleyebildiklerini, bunun üzerine yeteneklerinin fark edildiğini belirtmiştir. Bu ifadeler doğrultusunda, müzikal yeteneğin fark edilmesi aşamasında doğru şarkı söylemenin önemli bir etmen olduğu söylenebilir.

4 veli çocuklarının okullarındaki derslerde gerçekleştirilen müzik etkinliklerine ilgili ve istekli bir şekilde katıldıklarını, bu durumun öğretmenleri tarafından kendilerine iletilmesi üzerine çocuklarının yeteneklerinin farkına vardıklarını ifade etmişlerdir. Bu ifadelerden, öğretmenlerin derslerinde müzik etkinlikleri yaptırımlarının çocukların müzikal yeteneklerinin fark edilmesi aşamasında önemli bir yere sahip olduğu anlaşılmaktadır.

3 veli, çocuklarının gittikleri müzik kurslarında aldıkları çalgı eğitimi neticesinde yeteneklerinin fark edildiğini ifade etmiştir. Bu bağlamda, müzikal yeteneğin fark edilmesi aşamasında çalgı eğitiminin önemli bir yere sahip olan başka bir etmen olarak karşımıza çıktığını görüyoruz.

2 veli, çocuklarının bir yerde gördükleri bir çalgının ilgilerini çekip, bu çalgıları çalmaya çalışmaları üzerine yeteneklerinin kendileri tarafından fark edildiğini ifade etmiştir.

Bu ifadeler doğrultusunda, çocukların, çalgıların çıkardıkları seslere karşı duyarlılık gösterip onları çalmak istemesi, müzik yeteneklerinin fark edilmesi aşamasında önemli olan bir diğer etken olarak değerlendirilebilir.

2 veli, birlikte gittikleri konserlerde, çocuklarının çalgı çalan müzisyenlere duydukları ilgi üzerine yeteneklerinin kendileri tarafından fark edildiğini ifade etmiştir. Bu ifadelerden, çalgı icracısı olan müzisyenlerin, çocukların dikkatini çekerek müziği tanımları, sevmeleri

ve varsa bir yeteneklerinin ortaya çıkması noktasında onlara katkı sağladıkları anlaşılmaktadır.

b) Çocuklarının BİLSEM' den önce okullarında müzik eğitimi alıp almadıkları, aldılarsa bu eğitimin müziğin hangi alanında, ne kadar süre alındığı ve velilerin BİLSEM tercihleri üzerinde etkili olup olmadığı sorularına ilişkin elde edilen bulgular:

Tablo 11.

Çocuklarının BİLSEM Öncesi Okullarında Müzik Eğitimi Alma Durumları

	Eğitim Alanlar	Eğitim Almayanlar	Alan	Süre	Etkili Oldu	Etkili Olmadı
V1	X		Nota ve Koro	1 Yıl	X	
V2	X		Koro	1 Yıl	X	
V3		X				
V4	X		Nota, Blok Flüt ve Melodika	3 Yıl	X	
V5		X				
V6		X				
V7	X		Nota ve Koro	1 Yıl	X	
V8		X				
V9		X				
V10		X				
V11	X		Nota ve Piyano	2 Yıl	X	
V12	X		Nota ve Piyano	2 Yıl	X	
V13		X				
V14	X		Koro	2 Yıl	X	
V15		X				
V16		X				
V17		X				
V18		X				
V19	X		Nota, Koro ve Piyano	1 Yıl	X	
V20		X				

Tablo 11' den anlaşılacağı üzere 8 veli çocuklarının BİLSEM öncesi okullarında belirli bir süre müzik eğitimi aldığını ve aldıkları bu eğitimin BİLSEM tercihlerine olumlu etki

ettiğini ifade etmiştir. Bu ifadelerden, okullarda verilen müzik eğitiminin, velilerin çocuklarının yetenek alanlarını fark etmelerine katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu durumun velilerin çocuklarını yetenekleri doğrultusunda eğitim alabilecekleri bir kurum olan BİLSEM' e yönlendirmelerine de etki ettiği söylenebilir. Öğrencilere de yöneltilen bu soru maddesine ilişkin veli ve öğrenci görüşleri birbirinden farklılık göstermektedir. Okullarında müzik eğitimi aldıklarını ifade eden 8 öğrenciden 4' ü bu durumun BİLSEM tercihlerinde etkili olmadığını belirtmiştir. Buna göre, okullarında müzik eğitimi alan öğrencilerin bir kısmının BİLSEM 'i tercih etmelerinde bu durumun etkili olmadığı, bu öğrencilerin BİLSEM tercihlerine etki eden başka etmenlerin olduğu söylenilebilir.

12 veli, çocuklarının BİLSEM öncesi okullarında müzik eğitimi almadığını ifade etmiştir. Bu ifadelerden, velilerin BİLSEM' i tercih etmelerine etki eden başka etmenler olduğu, okullarda verilen müzik eğitiminin tek başına bu duruma etki eden bir faktör olmadığı anlaşılmaktadır.

c) Çocuklarının BİLSEM' den önce okulları dışında müzik eğitimi alıp almadıkları, aldılarsa bu eğitimin müziğin hangi alanında, ne kadar süre alındığı ve velilerin BİLSEM tercihleri üzerinde etkili olup olmadığı sorularına ilişkin elde edilen bulgular

Tablo 12.

Çocuklarının BİLSEM Öncesi Okulları Dışında Müzik Eğitimi Alma Durumları

	Eğitim Alanlar	Eğitim Almayanlar	Yer	Alan	Süre	Etkisi Oldu	Etkisi Olmadı
V1	X		Özel Müzik Kursu	Piyano	1 Yıl	X	
V2		X					
V3	X		Özel Müzik Kursu	Gitar, Piyano	4 Ay	X	
V4	X		Özel Müzik Kursu	Gitar, Şan	3 Yıl	X	
V5		X					
V6		X					
V7	X		Özel Öğretmen ve Özel Müzik Kursu	Piyano	2 Yıl	X	
V8		X					
V9		X					
V10		X					
V11	X		Özel Öğretmen	Piyano	1 Yıl	X	
V12		X					
V13	X		Özel Öğretmen ve Özel Müzik Kursu	Piyano	3 Yıl	X	
V14	X		Özel Müzik Kursu	Piyano	1 Yıl	X	
V15	X		Özel Öğretmen	Piyano	1 Yıl	X	
V16	X		Özel Öğretmen ve Özel Müzik Kursu	Piyano	3 Yıl	X	
V17	X		Özel Müzik Kursu	Gitar	4 Ay	X	
V18	X		Özel Müzik Kursu	Piyano	3 Yıl	X	
V19		X					
V20	X		Halk Eğitim Kursu	Bağlama	2 Yıl	X	

Tablo 12' den anlaşılacağı üzere 12 veli, çocuklarının okulları dışında özel bir müzik kursundan ya da özel öğretmenden belirli bir süre çalgı eğitimi aldığını, çocuklarının aldığı bu eğitimin BİLSEM tercihlerine de olumlu etki ettiğini ifade etmiştir. Bu velilerden çoğu, çocuğunun piyano eğitimi aldığını belirtmiştir. Bu ifadelerden, velilerin çalgı eğitimi alan

özel yetenekli çocuklarının müzik eğitimlerine BİLSEM' de devam etmelerini isteyerek burayı tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

8 veli ise çocuklarının özel müzik dersi almadığını ifade etmiştir. Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere; veliler özel müzik dersi almamış olan çocuklarının müzik yeteneğini buna rağmen fark etmiş ve onların bu alanda eğitim almalarını isteyerek BİLSEM' i tercih etmişlerdir.

Bu soru maddesi hem öğrencilere hem de velilere yöneltilmiştir. Veli ve öğrenci görüşme formlarında yer alan bu soruya ilişkin öğrenci ve veli formlarından elde edilen bulgular birbirinin aynıdır.

4.2.3. Aile Bireylerinin Müzik Yaşantılarına İlişkin Bulgular

Burada ikinci alt probleme ilişkin velilere, ailelerinde müzikle ilgilenen birey ya da bireyler olup olmadığına, ne tür müzikler dinlediklerine ve çocuklarıyla birlikte müzikal etkinliklere gidip gitmediklerine yönelik sorular sorulmuştur.

a) Ailelerinde müzikle ilgilenen birey ya da bireyler olup olmadığı, var ise hangi aile bireyinin müzikle ilgilendiği, müziğin hangi alanıyla ilgilendiği, çocuklarının müziğe yönelmelerinde ve BİLSEM' i tercih etmelerinde bu aile üyesinin etkisi olup olmadığı sorularına ilişkin bulgular:

Tablo 13.

Velilerin Aile Bireylerinin Müzikal Yaşantıları

Olanlar	Olmayanlar	Yakınlık Derecesi	İlgilendiği Alan	Müziğe Yönelmesinde Etkisi Oldu/Olmadı	BİLSEM Tercihinde Etkisi Oldu/Olmadı
X		Kendisi-Eşi-Büyük Çocuk	Piyano-Gitar	Oldu	Oldu
X		Büyük Çocuk	Bağlama	Oldu	Olmadı
X		Eşi	Gitar	Oldu	Olmadı
X		Eşi	Gitar-Bağlama-Darbuka	Oldu	Olmadı
X		Büyük Çocuk	Melodika	Oldu	Olmadı
X		Büyük Çocuk	Org	Oldu	Olmadı
X		Kendisi	Gitar-Piyano-Bateri	Oldu	Olmadı
	X				
	X				
	X				
	X				
	X				
	X				
X		Büyük Çocuk	Piyano	Oldu	Oldu
X		Kendisi-Eşi	Blok Flüt-Ney	Oldu	Oldu
X		Kendisi	Blok Flüt	Oldu	Oldu
X		Kendisi	Bağlama	Oldu	Oldu
X		Kendisi	Gitar	Oldu	Oldu
	X				

Tablo 13' e göre; 6 veli ailelerinde müzikle ilgilenen bireyler olduğunu ve bu bireylerin tümünün müziğin çalgı alanıyla ilgilendiğini, bu bireylerin çocuklarının müziğe ilgi duymalarına ve BİLSEM tercihlerine olumlu etki ettiklerini ifade etmiştir. Veli ifadelerinden anlaşılacağı üzere, ailelerinde çalgı çalan bireyler, çocuklarının müzikal

yeteneklerini fark ederek onların da bir çalgı çalmalarını istemiş ve çocukların müzik eğitimi almaları için okul tercihlerini BİLSEM' den yana kullanmalarına da etki etmişlerdir. Bu durum bize müziğin çalgı alanının çocuklar üzerinde ne kadar büyük bir etki yarattığını, müzikal yeteneğin anlaşılabilmesi için çalgı alanının önemli bir boyut olduğunu göstermektedir.

6 veli ailelerinde çalgı çalan bireyler olduğunu, bu durumun çocuklarının müziğe yönelmesinde etkili olduğunu ancak çocuklarının BİLSEM tercihlerinde herhangi bir etkisinin olmadığını ifade etmiştir. Bu ifadelerden, yukarıda da belirtildiği üzere, müzikle ilgilenen aile bireylerinin çocuklarının da müzikle ilgilenmelerini isteyerek onları bu alana yönlendirdikleri anlaşılmaktadır. Bu bireyler çocukların müziğe yönelmesine olumlu etki ettikleri halde BİLSEM tercihleri üzerinde etkili olmamışlardır. Dolayısıyla burada velilerin BİLSEM tercih süreçlerini etkileyen başka faktörler olduğu anlaşılmaktadır.

8 veli ise ailelerinde müzikle ilgilenen herhangi bir üye olmadığını ifade etmiştir. Bu ifadeler göz önüne alındığında, aile bireylerinin çocukların müzikal yaşantısına doğrudan etki etmediği, çocukların müziğe yönelmelerinde sınıf ortamı, sosyal çevre, kitle iletişim araçları gibi başka faktörlerin etkili olduğu söylenilebilir.

Bu bölümde öğrenci formundan elde edilen bazı bulgularla veli formundan elde edilen bulgular farklılık göstermektedir. Öğrenci formunda ailelerinde müzikle ilgilenen bireylerin olduğunu söyleyen 12 öğrencinin 9' u bu bireylerin hem kendilerinin müziğe yönelmesine hem de BİLSEM tercihlerine olumlu etki ettiğini ifade etmişlerdir. 3 öğrenci ise bu bireylerin müziğe yönelmelerine olumlu etki ederken BİLSEM tercihlerine etki etmediğini ifade etmiştir. Velilere yöneltilen aynı soruya 12 velinin 6' sı müzikle ilgilenen aile bireylerinin, çocuklarının hem müziğe yönelmesine hem de BİLSEM tercihlerine etki ettiğini ifade ederlerken 3 veli ise ailelerinde müzikle ilgilenen bireylerin öğrencilerin müziğe yönelmesine olumlu etki ettiğini ancak BİLSEM tercihlerinde herhangi bir etkilerinin olmadığını ifade etmiştir. Bu durum, öğrencilerle velilerin bu konuda farklı düşünceleri olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla bu bilgiler doğrultusunda veliler farkında olmasa da çocukların aile bireylerinden etkilenip BİLSEM' i tercih ettikleri

söylenilebilir. Bu bağlamda, aile bireylerinin müzikal yaşantısının doğrudan veya dolaylı olarak çocukların hem müziğe yönelmesine hem de BİLSEM tercihlerinde etkili olan önemli bir faktör olduğu söylenilebilir.

b) Velilerin ne tür müzikler dinledikleri sorusuna ilişkin elde edilen bulgular:

Tablo 14.

Velilerin Dinledikleri Müzik Türleri

	Türkçe Pop	THM	TSM	Klasik	Caz	Rock
V1	X			X	X	
V2	X	X		X		
V3	X		X			
V4	X		X			
V5	X	X				
V6	X			X		
V7				X	X	X
V8		X	X			
V9		X	X			
V10	X	X				
V11	X	X	X			
V12	X		X			
V13	X	X	X			
V14	X			X		
V15		X	X			
V16		X		X	X	
V17	X	X	X	X		
V18	X	X				
V19				X		X
V20		X				

Tablo 14' e göre, velilerin tümü müzik dinleme alışkanlıklarının olduğunu ifade etmiştir. Bu ifadeler doğrultusunda, BİLSEM' i tercih eden velilerin müziğin dinleme alanı ile yakından ilgilendikleri, dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türlerinin sırasıyla Türkçe pop (13), THM (12), TSM (9), klasik müzik (8), caz (3), rock (2) olduğu bilgilerine ulaşılmıştır. Müziğin dinleme alanıyla yakından ilgilenen velilerin çocukları üzerinde etkili olup onlara da müzik dinleme alışkanlığı kazandırdıkları görülmektedir. Müzik dinleme alışkanlığı olan bu velilerin, çocuklarının müzik eğitimi almaları için onları yönlendirerek BİLSEM tercihlerine de olumlu etki ettikleri söylenilebilir.

c) Velilerin çocuklarıyla birlikte müzikal etkinliklere gidip gitmedikleri, gidiyorlarsa ne tür etkinliklere gittikleri, çocuklarının müziğe yönelmesinde bu etkinliklerin etkisi olup olmadığı sorularına ilişkin elde edilen bulgular:

Tablo 15.

Velilerin Çocuklarıyla Birlikte Müzikal Etkinliklere Katılma Durumları

	Katılanlar	Katılmayanlar	Etkinlik Türü	Etkili Oldu	Etkili Olmadı
V1	X		Konser, Müzikal, Opera	X	
V2	X		Konser	X	
V3		X			
V4	X		Konser	X	
V5		X			
V6		X			
V7	X		Konser	X	
V8	X		Konser	X	
V9		X			
V10	X		Konser	X	
V11	X		Konser	X	
V12		X			
V13		X			
V14		X			
V15		X			
V16	X		Konser, Resital, Müzikal	X	
V17		X			
V18	X		Konser, Opera	X	
V19		X			
V20	X		Konser	X	

Tablo 15' ten anlaşılacağı üzere; 11 veli, çocukları BİLSEM' e gelmeden önce, onlarla birlikte müzikal etkinliklere katıldıklarını ifade etmiştir. Bu ifadelerden, konser, resital, opera, bale gibi müziksel etkinliklerin veliler üzerinde etkili olduğu gibi, çocuklar üzerinde de etkili olup onların müziği sevmelerine ve ilgi duymalarına neden olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca çocuklarıyla birlikte müziksel etkinliklere katılan velilerin,

çocuklarının müziğe olan ilgilerini fark ederek onların bu alanda eğitim almasını istedikleri ve onları BİLSEM' e yönlendirdikleri söylenebilir. Velilerin müzikal etkinliklere çocuklarıyla birlikte katılma durumlarının, çocuklarına da bu alışkanlığı kazandırmaları açısından önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

9 veli çocukları BİLSEM' e gelmeden önce onları müzikle ilgili etkinliklere götürmediklerini ifade etmiştir. Bu velilerin, müzikal etkinliklere katılmadıkları halde, müziğe ilgi duyan çocuklarını yetenekli oldukları alanda eğitim almaları için BİLSEM' e yönlendirdikleri anlaşılmaktadır.

4.2.4. Velilerin BİLSEM' e Yönelme Durumlarına İlişkin Bulgular

Burada üçüncü alt probleme ilişkin velilere; BİLSEM hakkında nasıl bilgi sahibi olduklarına, çocuklarını BİLSEM' e göndermeden önce bu kurumla ilgili bir araştırma yapıp yapmadıklarına, yaptılarsa kurumla ilgili ne tür bilgiler edindiklerine, BİLSEM' i tercih etme sebeplerine ve çocuklarının BİLSEM' e yönlendirilme sürecinin nasıl gerçekleştiğine yönelik sorular sorulmuştur.

a) Velilerin BİLSEM hakkında nasıl bilgi sahibi oldukları sorusuna ilişkin elde edilen bulgular

Tablo 16.

Velilerin BİLSEM Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları

	Kendisi	Eşi	Sınıf Öğretmeni	Müzik Öğretmeni	Okul İdaresi	Arkadaş
V1			X			
V2	X					
V3	X					
V4	X					
V5			X			
V6		X				
V7				X	X	
V8	X	X				X
V9	X					
V10			X			
V11				X		
V12				X	X	
V13			X			
V14			X			
V15			X			
V16	X					
V17	X					
V18						X
V19		X	X			
V20			X			

Tablo 16' dan anlaşılacağı üzere 10 veli çocuklarının sınıf öğretmenleri sayesinde BİLSEM hakkında bilgi sahibi olduğunu ifade etmiştir. Bu ifadelerden, yetenekli oldukları fark edilen çocukların sınıf öğretmenlerinin, konu ile ilgili velileri bilgilendirdikleri ve BİLSEM sınavlarına yönlendirilmelerini sağladıkları anlaşılmaktadır.

6 veli sınıf öğretmeni olmaları nedeniyle BİLSEM hakkında zaten bilgi sahibi olduklarını ifade etmiştir. Bu veliler meslekleri dolayısıyla konu ile ilgili bilgi ve donanıma sahip olduklarından yetenekleri fark edilen çocuklarını BİLSEM 'e yönlendirmişleridir.

3 veli çocuklarının okullarındaki müzik öğretmenleri sayesinde BİLSEM hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade etmişlerdir. Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere, müzik öğretmeni olan ilkokullarda, müzik öğretmenlerinin de BİLSEM ile ilgili bilgi sahibi oldukları, yetenekli olduklarını fark ettikleri öğrencilerin velileri ile iletişim kurarak onları BİLSEM' e yönlendirdikleri anlaşılmaktadır.

1 veli, arkadaşından BİLSEM ile ilgili bilgi aldığını ifade etmiştir. Bu velinin çocuğunun gittiği okuldaki sınıf öğretmenin, gözlem sürecinde bu öğrenciyi yeterince ele almadığı dolayısıyla da aileye konuyla alakalı bilgi vermediği anlaşılmaktadır.

b) Çocuklarını BİLSEM' e göndermeden önce bu kurumla ilgili bir araştırma yapıp yapmadıkları, yaptılarsa ne tür bilgiler edindikleri sorularına ilişkin elde edilen bulgular:

V2, V6, V11, V12, V13 çocuklarını BİLSEM' e göndermeden önce bu kurumla ilgili bir araştırma yapmadıklarını, V4, V8, V9, V17 ise sınıf öğretmeni olduklarından dolayı kurum hakkında önceden bilgi sahibi olduklarını, bu sebeple de herhangi bir araştırma yapmaya ihtiyaç duymadıklarını ifade etmişlerdir. Bu veliler dışında kalan diğer veliler ise araştırma yaptıklarını, yaptıkları araştırmalar sonucunda aşağıdaki bilgilere ulaştıklarını ifade etmişlerdir.

V1: “Çocuğum BİLSEM sınavını kazandıktan sonra bir araştırma yaptım. Kuruluş amacına uygun faaliyet ve projeler yürüten bir kurum olduğunu, burada okumaya hak kazanan öğrencilerin ilkokuldan liseyi bitirene kadar buradan faydalanabildiğini öğrendim.”

V3: “BİLSEM' e giriş sınavlarının aşamaları ve BİLSEM adresleri ile ilgili araştırma yaptım.”

V5: “Küçük bir araştırma yaptım. BİLSEM' de eğitim alan müzik öğrencileri ile ve onların velileriyle görüştim. Burada okumaya hak kazanan çocuklara, yetenekli oldukları

alanlarda spesifik bir eğitim verildiğini, bu eğitimin lise bitimine kadar devam eden sistemli bir eğitim olduğunu, çocukların büyük ilerlemeler kaydettikleri bilgilerine ulaştım.”

V7: “Çok büyük bir araştırma yapmadım açıkçası. Sadece yeni yeni yapılanan bir kurum olduğunu, yetenekli öğrencilerin sınavla seçilerek buraya kabul edildiklerini ve sistem yerine oturdukça çocukların gelişimsel süreçlerine daha faydalı olacağını öğrendim.”

V10: “Küçük bir araştırma yaptım. Özel yetenekli çocukların burada eğitim alabildiğini, burada eğitim veren öğretmenlerin de sınava tabii olduklarını, MEB’ e bağlı olması dolayısıyla da ücretsiz eğitim veren bir kurum olduğunu öğrendim.

V14: “İnternet kanalıyla ufak bir araştırma yaptım. Özel yeteneği olan çocukların bu yeteneklerini geliştirmek için gitmeyi tercih ettikleri bir yer olduğunu öğrendim.”

V15: “Farklı alanlarda farklı yeteneklere sahip çocukların becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlayan bir yer olduğunu öğrendim.”

V16: “Ayrıntılı bir araştırma yapmadım açıkçası. Sınıf öğretmeni olmam dolayısıyla kurumla ilgili bilgi sahibiydim. Bir arkadaşımın kızı BİLSEM ‘ de müzik öğrencisi. Onunla görüşerek burada verilen eğitimin içeriği ile ilgili bilgi aldım. Onun dışında öğretmen arkadaşlarımdan çoğu bu kurumun çocuklara çok da faydalı olmadığını ve zaman kaybına neden olduğunu düşünüyorlardı. Yani genel anlamda olumsuz şeyler duydum ama ben çocuğuma burada müzik eğitimi alabilmesi konusunda bir şans vermek istedim. Şimdiye kadar da bir sorun yaşamadık. Çocuğum keyifle gidip geliyor.

V18: “BİLSEM ‘in farklı alanlarda özel yeteneğe sahip olan çocuklara ihtiyaçları doğrultusunda ve kaliteli eğitim veren bir kurum olduğunu, bu eğitimin sınavla bu kuruma girmeye hak kazanmış öğretmenler tarafından verildiğini ve çocukları BİLSEM öğrencisi olan velilerden memnuniyet ifadelerini duydum.”

V19: “Ayrıntılı bilgi sahibi olmamakla beraber BİLSEM öğretmenlerinin mesleki donanımlarının iyi olduğunu, buradaki öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda kaliteli, sistemli ve ciddi bir eğitime tabi tutulduklarını öğrendim.”

V20: “Çocuğum BİLSEM sınavını kazandıktan sonra kayıt yaptırmaya gittim. Bu esnada idareden bilgi aldım. Haftada dört saat müzik eğitimi verildiğini, piyano eğitimi verildiğini öğrendim. Daha sonra BİLSEM’ e giden çocukların velilerinden de burada verilen müzik eğitiminin çok iyi olduğunu, çocukların gelişimine büyük katkılar sağladığını öğrendim. Genellikle olumlu şeyler duydum.”

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere, araştırma yapan ya da kurum hakkında önceden bilgi sahibi olduklarını söyleyen veliler yaptıkları araştırmalar sonucunda edindikleri bilgilere göre, BİLSEM’ in MEB’e bağlı, sınav esasına dayalı olarak öğrenci ve öğretmen seçen, özel yetenekli bireylere yetenekli oldukları alanlar doğrultusunda ücretsiz olarak eğitim veren bir kurum olduğu bilgilerine ulaşmışlardır. Bunlara ek olarak kurumda eğitim veren öğretmenlerin iyi bir mesleki donanıma sahip olmaları, kurumda verilen eğitimin ortaöğretim kademesinin sonuna kadar süren sistematik ve planlı olduğu, haftalık ders saatlerinin dışarıdaki kurslardan daha fazla olduğu dolayısıyla çocuklarının bu öğretmenlerden nitelikli, ileriye dönük ve amacına uygun iyi bir müzik eğitimi alabilecekleri bilgilerine ulaşmışlardır. Bütün bu ifadelerden yola çıkarak, müzik alanında özel yeteneğe sahip olan öğrenci velilerinin büyük bir kısmının kurum hakkında olumlu görüş ve düşüncelere sahip oldukları ve bu olumlu düşüncelerden hareketle BİLSEM’ i tercih ettikleri söylenebilir.

V3 sadece BİLSEM giriş sınav aşamaları ve BİLSEM’ lerin adresleri konusunda araştırma yaptığını belirtmiştir. Bu ifadeye göre velinin BİLSEM ile ve burada verilen müzik eğitimi ile ilgili ayrıntılı bir bilgiye ulaşmaksızın yüzeysel bilgilerle bu kurumu tercih ettiği anlaşılmaktadır.

V16 duyduğu olumsuz söylemlere rağmen kurumla ilgili bir ön yargı geliştirmeden çocuğuna müzik eğitimi alması için bir fırsat vermek istemiş ve BİLSEM’ i tercih etmiştir.

d) Velilerin BİLSEM' i tercih etme nedenlerine ilişkin elde edilen bulgular:

V1: "BİLSEM' e gelmeye hak kazanan çocukların yetenekleri doğrultusunda eğitim alacaklarını, ilerleyen zamanlarda da bu çocuklara bir takım ayrıcalıklar tanınacağını düşündüğüm için tercih ettim."

V2: "Çocuğumun burada müzik konusunda kendisini geliştirebileceğini ve BİLSEM öğretmenlerinin ona önemli katkılar sağlayacağını düşündüğüm için tercih ettim."

V3: "Çocuğumun BİLSEM' de işinin ehli öğretmenlerden sistemli ve iyi bir eğitim alacağını, böylelikle müzik yeteneğini daha da geliştirebileceğini düşündüğüm için tercih ettim."

V4: "Çocuğum müziği gerçekten çok seviyor ve müziğe ciddi bir ilgi duyuyor. Burada eğitim alırsa, ilgi duyduğu alan olan müzik konusunda var olan yeteneğini geliştirme imkanı olacağını düşündüm. Ayrıca BİLSEM' in güvenilir bir kurum olduğunu düşündüğüm için burayı tercih ettim."

V5: "BİLSEM' lerin yetenekli öğrencilerin akranlarıyla birlikte kaliteli ve güvenilir bir eğitim alma şansı buldukları bir kurum olduğunu düşündüm. Bu birinci neden. Malum müzik eğitimin dışarıdan alınması durumu aileler için artı bir maliyet demek. Burada verilen eğitimin ücrete tabi olmaması diğer tercih sebebidir."

V6: "Sınavla kabul edilen çocukların, kendileri gibi müzik yeteneği olan diğer çocuklarla birlikte eğitim almaları, bu eğitimin devlet kontrolünde veriliyor olması, ders saatlerinin tatmin edici olması ve diğer tanıdık çocuklarla yaptığımız sohbetlerde burası ile ilgili duyduğumuz olumlu şeyler sebebiyle tercih ettik."

V7: "Çocuğumun burada sadece enstrüman eğitimi değil, genel anlamda bir sanat özellikle de müzik eğitimi alacağını düşünüyordum. Sistematik ve disiplinli bir eğitim-öğretimden geçip bu sayede iyi bir müzik kültürüne sahip olabileceğini düşündük. Bu sebeplerden tercih ettik."

V8: “Müzik yeteneği olduğu için bu alanda kendisini geliştirebileceğini ve profesyonel anlamda bir müzik aleti çalabileceğini düşünerek BİLSEM’ i tercih ettik.”

V9: “Şarkı söylemeyi çok seviyor. Burada koro çalışmalarında şarkı söyleme şansı elde eder ve bir de müzik aleti çalmayı öğrenir diye düşündüm. Bu sebeple tercih ettim.”

V10: “Çocuğumun sanat dallarından biri doğrultusunda eğitim almasını çok istiyordum. BİLSEM sınavını kazanınca bunu bir fırsat olarak değerlendirmemiz gerektiğini düşündüm. Burada dışarıya nazaran daha kaliteli, güvenilir ve disiplinli bir müzik eğitimi alabileceğini düşündüğüm için de BİLSEM’ i tercih ettim.”

V11: “BİLSEM’ in güvenilir bir kurum olduğu kanısındaydım. Çocuğum müzikle ilgilenirken inanılmaz derecede mutlu oluyor. Bundan dolayı da onun müzik konusunda kendisini geliştirmesini istiyordum. Tabii buradaki eğitimin ücretsiz olması da büyük bir etken.”

V12: “BİLSEM öğrenci ve öğretmenlerinin sınavla seçilerek bu kurumlara kabul edildiklerini biliyorum. Bundan dolayı çocuğumun kendisi gibi yetenekli olan arkadaşlarıyla ve nitelikli öğretmenlerle çalışma fırsatı bulacağını düşündüm. Bu sebeple tercih ettim.”

V13: “Çocuğumun müziğe karşı özel bir ilgisi var. Aynı zamanda yetenekli de. BİLSEM de yetenekli öğrencilere eğitim veren bir kurum olduğu için burada eğitim almasının onun adına doğru bir karar olacağını düşündüm. Hayatı boyunca sanatla iç içe yaşamını sürdüren bir birey olarak yetişmesini çok arzu ediyorum.”

V14: “Piyanodaki yeteneğini daha da ilerletip müziğin diğer alanlarında da eğitim görmesini istediğimiz için tercih ettik.”

V15: “Müziği, özellikle de piyanoyu çok seviyordu. Özel derse devam ederken bir yandan da BİLSEM’ e giderse ikisinin birbirini destekleyeceğini ve çocuğumun yeteneğini daha da geliştirebileceğini düşündüm. Daha kalıcı ve sistemli bir eğitim alabilmesi için burayı tercih ettik.”

V16: “Devletin özel yetenekli çocuklara ücretsiz olarak sağladığı bir imkan olduğu için bundan yararlanmasını istedim. Ayrıca hep şikayet edilir ya ‘sanata değer verilmiyor ülkemizde’ diye. Bizlerin de gayretiyle bu durumun değişeceğini, bu tür kurumların gün geçtikçe daha da yaygınlaşacağını umarak BİLSEM’ i tercih ettim.”

V17: “İlk etapta sınıf öğretmeninin isteği üzerine gitmesini istedim. Çünkü kendisi de müziği seviyor ve ilgi duyuyordu. Yeteneğini geliştirebilmesi için ona bir şans vermek istedim bu nedenle de BİLSEM’ i tercih ettim.”

V18: “BİLSEM devlete bağlı bir yer olduğundan burada verilen eğitimin dışarıdaki kurslardan daha kaliteli ve güvenilir olacağını düşündüğüm için burayı tercih ettim.”

V19: “Piyano eğitimini destekleyeceğini, bunun yanında teorik olarak da müzik bilgisi ve müzik kültürü edineceğini düşündüğüm için BİLSEM’ i tercih ettim.”

V20: “Çocuğum müziğe karşı çok ilgili ve istekliydi. Kendi ekonomik imkanlarımla çocuğuma özel ders veya kurs aldırma imkanım yoktu. BİLSEM’ de verilen müzik eğitimin özel ders kalitesinde olacağını düşündüğümden dolayı burayı tercih ettim.

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere bazı veliler BİLSEM’ i tercih etme nedenleriyle ilgili kendilerine yöneltilen bu soruya birden fazla sebep göstererek cevap vermişlerdir. Bu bağlamda; 9 velinin çocuklarının yetenekli oldukları müzik alanında kendileri gibi yetenekli olan akranlarıyla birlikte eğitim görme şansı bularak aldıkları eğitim süresince yeteneklerini daha da ilerletebilecekleri düşüncesiyle BİLSEM’ i tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Bu velilerin, çocuklarında var olan müzikal yeteneğin alacakları müzik eğitimi sayesinde gelişeceğini düşünerek onları BİLSEM’ e yönlendirdikleri söylenilebilir.

8 veli BİLSEM’ de kaliteli bir eğitim verildiği düşüncesiyle hareket edip burayı tercih ettiğini ifade etmiştir. Bu velilerin, kurumsal olarak BİLSEM’ lerin nitelikli bir eğitim ortamına sahip olduğunu ve burada verilen eğitimin dışarıdaki herhangi bir yerden daha

sistematik, düzenli ve disiplinli olacağını düşünerek çocuklarını BİLSEM' e yönlendirdikleri anlaşılmaktadır.

5 veli çocuklarının müziğe olan sevgi ve ilgileri dolayısıyla BİLSEM' i tercih ettiklerini belirtmiştir. Bu velilerin, çocuklarının ilgi duydukları alanda eğitim görmelerini isteyerek onları gelişimsel açıdan destekleyecek bir kurum olduğunu düşündükleri için buraya yönlendirdikleri anlaşılmaktadır.

6 velinin ifadesi doğrultusunda, BİLSEM' in MEB'e bağlı olması dolayısıyla burada verilen eğitimin ücretsiz ve devlet kontrolünde olması velilerin BİLSEM tercihlerine olumlu etki eden diğer bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla BİLSEM' ler, yetenekli olup, dışarıda ücret ödeyerek ders alma imkanı olmayan çocuklara eğitim alma ve bu anlamda onlara fırsat eşitliği sağlaması bakımından önem taşımaktadır.

3 veli çocuklarının BİLSEM' de alacakları müzik eğitimi neticesinde iyi bir müzik bilgisi ve müzik kültürüne sahip olacaklarını düşünerek BİLSEM' i tercih ettiklerini ifade etmiştir. Bu velilerin, çocuklarının BİLSEM' de alacakları genel müzik eğitimi sayesinde sanatsal ve kültürel anlamda kendilerini geliştirebileceklerini düşünerek çocuklarını buraya yönlendirdikleri anlaşılmaktadır.

3 veli BİLSEM öğretmenlerinin kaliteli olduğunu düşünerek burayı tercih ettiklerini ifade etmiştir. Bu velilerin, çocuklarının alanında uzman ve mesleki donanıma sahip öğretmenlerden eğitim almalarını istedikleri için çocuklarını BİLSEM' e yönlendirdikleri söylenebilir.

3 veli çocuklarının piyano alanında ilerlemelerini istedikleri için BİLSEM' i tercih ettiklerini ifade etmiştir. Bu ifadelerden daha önceden piyano eğitimi alan çocuklarının bu alanda kendilerini daha da geliştirebileceklerini düşündükleri için bu velilerin çocuklarını BİLSEM' e yönlendirdikleri anlaşılmaktadır.

3 veli çocuklarının şarkı söylemeyi çok sevdikleri, ayrıca profesyonel anlamda bir çalgı çalmak istedikleri için BİLSEM' i tercih ettiklerini ifade etmiştir. Bu ifadelerden de

anlaşılacağı üzere veliler, iyi birer sese sahip olduklarını düşündükleri çocuklarının hem bu alanda kendilerini geliştirebilmeleri hem de profesyonel anlamda iyi bir çalgı eğitimi alabilmeleri için çocuklarını BİLSEM' e yönlendirmişlerdir.

2 veli BİLSEM' lerde sınavla alınan öğrenci ve öğretmenler olduğu için bu kurumu tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. BİLSEM' lerde belirli kriterler baz alınarak yapılan sınavlarla seçilen öğrenciler kendileri gibi yetenekli arkadaşlarıyla bir arada eğitim almaktadırlar. Bu sebeple öğrenciler birbirlerinden etkilenerek müziksel gelişim süreçlerini daha olumlu ve verimli bir şekilde sürdürme imkanı bulurlar. Buna ek olarak bu kurumlarda görev yapan öğretmenlerin yine sınav esasına dayalı olarak seçilmesi, BİLSEM' lerin, nitelikli ve alanında uzman öğretmenlere sahip olan bir kurum olduğunu göstermektedir.

1 veli BİLSEM' de haftalık ders saati sayısının dışarıdaki kurslardan daha fazla olduğunu ve bu nedenle BİLSEM' i tercih ettiğini ifade etmiştir. Bu velinin özel kurslardaki ders saat sayısını yetersiz bulduğu için BİLSEM' i tercih ettiği anlaşılmaktadır (BİLSEM' lerde ÖYG programı müzik alanı öğrencileri haftada 4 saat müzik eğitimi almaktadırlar).

1 veli BİLSEM öğrencilerine ileride bir takım ayrıcalıklar tanınacağını düşündüğü için burayı tercih ettiğini ifade etmiştir. Bu ifadeden velinin BİLSEM öğrencilerine normal okullara devam eden öğrencilerden daha farklı ayrıcalıklar tanınacağı yönünde duyumlar aldığı ve bu nedenle burayı tercih ettiği anlaşılmaktadır.

e) Çocuklarının BİLSEM' e yönlendirilme sürecinin nasıl olduğu sorusuna ilişkin elde edilen bulgular:

V1: “Sınıf öğretmeni genel yetenek alanından, müzik öğretmeni de müzik alanından sınava girmesi konusunda bizi yönlendirdi. Daha sonra okuldaki müzik öğretmenleriyle sınava yönelik çalışmalar yaptılar. Her iki alanda yapılan sınavda başarılı oldu ve BİLSEM öğrencisi olmaya hak kazandı.”

V2: “Sınıf öğretmenin yönlendirmesi üzerine 1. sınıftayken genel yetenek alanından sınava girdi ve kazandı. Daha sonra müziğe olan ilgisinden dolayı müzik sınavına da girmek

istedi. Bu sınavda da başarılı oldu. Zaten ben de BİLSEM öğretmeni olduğum için zor bir süreç değildi.”

V3: “Sınıf öğretmeni oğlumun yeteneğinin farkındaydı. Bu konuda bizi bilgilendirerek çocuğu hem genel yetenek hem de müzik alanlarından tanılayıp aday gösterdi ve biz de sınavlara başvurumuzu yaptık. Her iki alanda yapılan sınavlar da başarılı oldu. Süreç böyle ilerledi.”

V4: “Sınıf öğretmeni çocuğuma okul etkinliklerinde kurduğu korolarda görev veriyordu. Bu sayede yeteneği fark edilince bize BİLSEM ‘i önerdi. Kendisinden burası ile ilgili bilgi aldıktan sonra sınav başvurumuzu yaptık. İlk aşamayı geçti ve mülakata girmeye hak kazandı. Burada da başarılı oldu ve BİLSEM eğitim-öğretim hayatı başlamış oldu.”

V5: “Sınıf öğretmeni çocuğun müzik yeteneğinin olduğunu ifade etti ve bu alanda eğitim almasını önerdi. Daha sonra BİLSEM ile ilgili bizleri bilgilendirerek çocuğumu müzik alanından aday gösterdi. Yapılan sınavlarda başarılı olunca da burada okumaya hak kazandı.”

V6: “Annesi aynı zamanda kızımın sınıf öğretmeni idi. Çocuğumuzun yetenekli olduğunu düşündüğü alanlardan (genel yetenek ve müzik) onu aday gösterip değerlendirme süreçlerine yönlendirdi. Daha sonra çocuğum her iki alanda yapılan sınavlarda başarılı olarak burada eğitim görmeye hak kazandı.”

V7: “Okulundaki sınıf öğretmeni ve BİLSEM müzik öğrencisi olan bir arkadaşının tavsiyesi üzerine müzikten sınava girmeye karar verdi. İlk sınavı geçerek mülakata girmeye hak kazandı ve bunda da başarılı oldu.”

V8: “Sınıf öğretmeninin önerisi ve yönlendirmesi üzerine BİLSEM müzik sınavına başvurumuzu yaptık. Daha sonra ilk aşama olan tablet sınavına girdi. Bu sınavı kazandıktan sonra müzikten mülakata girdi ve başarılı oldu.”

V9: “Sınıf öğretmeninin yönlendirmesi ve bizim de desteğimizle genel yetenek ve müzik alanlarında sınavlara girdi. Her ikisinde de yapılan değerlendirmelerde başarılı oldu. Böylece iki alandan da BİLSEM öğrencisi olmaya hak kazandı.”

V10: “Sınıf öğretmeni çocuğumun zeki olduğunu söyledi ve genel yetenek alanından BİLSEM sınavına girmesini tavsiye etti. Kendisinin de isteği üzerine sınav başvurumuzu yaptık ve bu alanda başarılı oldu. Müzik yeteneğinin fark edilmesi üzerine bir sene sonra da müzik alanından sınava girerek bunda da başarılı oldu. Her iki alandan da BİLSEM’ e devam etti.”

V11: “Sınıf öğretmeni 2. sınıftayken genel yetenek ve müzik alanlarından aday gösterdi. Genel yetenekten yapılan sınavda başarılı olamadı. Ancak müzik alanında 2. aşamada başarılı oldu ve BİLSEM’ e gelmeye hak kazandı.”

V12: “Okulumuz tarafından BİLSEM hakkında bilgilendirildikten sonra müzik öğretmeni çocuğumun müzik kulağının çok iyi olduğunu, bu alanda bir eğitim alırsa başarılı olacağını söyleyerek sınav başvuru yapmamıza vesile oldu. Biz de BİLSEM ’den yararlanmaya karar verdik.”

V13: “Sınıf öğretmeninin bilgilendirmeleri ve tavsiyeleri üzerine BİLSEM müzik sınavına başvuruda bulduk. Müzik alanından girdiği sınavda başarılı olarak burada eğitim almaya hak kazandı.”

V14: “İlkokuldaki sınıf öğretmeni müzikten aday gösterdi. Biz de BİLSEM’ de iyi bir müzik eğitimi alacağını düşünerek başvurumuzu yaptık. Sınavda başarılı oldu ve kaydımız yaptırdık.”

V15: “Okul idaresi ve okuldaki müzik öğretmenin bilgilendirmesi üzerine sınav başvurumuzu yaptık. Özel öğretmenimizin de katkılarıyla müzik alanı sınavında başarılı olduk ve kaydımız yaptırdık.”

V16: “Sınıf öğretmenimize BİLSEM sınavlarına başvurmak istediğimizi belirttik. Zaten kendisi de çocuğumun müzikal becerisinin farkındaydı ve onu müzik alanından tanıladı.

İlk aşama olan tablet sınavını geçerek müzikten mülakata girmeye hak kazandı. Bunda da başarılı oldu ve BİLSEM' e yerleşti.”

V17: “Sınıf öğretmeninin müzik yeteneğini fark ederek bizi BİLSEM sınavlarına yönlendirmesi üzerine başvurumuzu yaptık. Değerlendirme süreçlerini başarıyla tamamladı ve burada eğitim almaya hak kazandı.”

V18: “Sınıf öğretmeni ile iletişim kurarak çocuğumun müzik konusunda yetenekli olduğunu söyledim. Öğretmenimiz de BİLSEM gibi bir kurumda müzik eğitimi alabileceğini söyleyerek sınav başvurusu yapmamız konusunda biz yönlendirdi. Değerlendirme süreçlerinde başarılı olunca BİLSEM' e kaydımızı yaptırдық.”

V19: “Okulundan edindiğimiz bilgi ve tavsiye üzerine BİLSEM sınav başvurumuzu yaptık. İlk olarak genel tarama testinden yani tablet sınavından başarılı oldu. Daha sonra ikinci aşama olan müzik sınavına girdi ve kazandı.”

V20: “İlkokul öğretmeninin önerisi ve bağlama çalan arkadaşından etkilenmesi üzerine BİLSEM müzik sınavına başvurduk. Sınavda başarılı oldu ve burada okumaya hak kazandı.”

Yukarıdaki ifadelerden, 2 veli dışında kalan tüm velilerin, BİLSEM sınavlarına başvurmaları için çocuklarının sınıf öğretmenleri tarafından yönlendirdikleri anlaşılmaktadır. 6 veli çocuklarının sınıf öğretmenleri tarafından genel yetenek ve müzik alanlarında aday gösterildiğini, her iki alandan da sınava girip başarılı olduklarını ve BİLSEM' de eğitim görmeye hak kazandıklarını ifade etmişlerdir. Bu veliler dışında kalan diğer veliler ise çocuklarının sınıf öğretmenleri tarafından yalnızca müzik alanından aday gösterildiğini daha sonra çocuklarının yalnızca bu alandan sınava girip başarılı olduklarını ve BİLSEM' de eğitim görmeye hak kazandıklarını ifade etmişlerdir. Yönlendirilme süreci velilerin de ifade ettiği üzere, öncelikle sınıf öğretmenlerinin velilere öğrencilerin yetenekli oldukları alan ya da alanlar ile ilgili bilgi verdikten sonra velilerin BİLSEM sınavlarına başvuru yapmaları şeklinde ilerlemiştir.

2 veli ise çocuklarının müzikal yeteneklerinin olduğunu ve BİLSEM sınavlarına başvuru yapmak istediklerini sınıf öğretmenlerine kendileri iletilmiş ve çocuklarının öğretmenleri tarafından aday gösterilmesini talep etmişlerdir. Bu ifadelerden, müzik alanında özel yetenekli olan çocukların ebeveynleri tarafından keşfedilerek çocuklarının bu alanda eğitim görebilecekleri bir kurum olan BİLSEM' e bizzat kendi istekleriyle yönlendirildiği anlaşılmaktadır.

Görüşme formundaki sorulara verdikleri cevaplar dışında konuyla alakalı velilerin eklemek istedikleri herhangi bir şey olup olmadığı sorularına ilişkin elde edilen bulgular:

V7: “BİLSEM’ ler hakkında yeterli düzeyde bilgilendirme yapılmadığını düşünüyorum. Bu durumun da öğretmenlerin ve okul idarelerinin kurumla ilgili bilgi sahibi olmadıklarından ya da çok umursamadıklarından kaynaklandığını düşünüyorum. Velilerin çoğu, bu kurumu araştırmadan, etraftan duydukları kulaktan dolma bilgilerle çocuklarını BİLSEM’ lere gönderiyorlar. Bu konu ile ilgili haber alma ve bilgi paylaşım kanallarının çoğaltılması gerektiğini düşünüyorum.”

V15: “Çocukların BİLSEM’ lerde yeteneklerinin daha çok ön plana çıkması için öğretmenlerin çocukları daha özgür bırakmaları, normal okullardaki gibi sıradan ders işleme stillerinin bir kenara bırakılarak çocukların yaşlarına uygun eğlenceli ve öğretici metotların devreye sokulması gerektiğini düşünüyorum.”

V16: “BİLSEM öğretmenlerinin klasik okul anlayışından uzaklaşıp etkili, eğlenceli ve farklı çalışmalar yapıyor ve yaptırıyor olması çocukları okul cenderesinden kurtarıyor ve deşarj ediyor. Çocuğumu çok mutlu görüyorum. Naif ve duygusal yapısı nedeniyle burada kendisini daha değerli hissettiğini söylüyor. Kendini ifade mücadelesi içerisine girmediğini gözlemliyorum. Bundan dolayı kızım gibi ben de mutluluk duyuyorum.”

V18: “BİLSEM’ in çocuğuma sadece müzik alanında değil birçok konuda katkıda bulunduğunu düşünüyorum. Mesela önceden sosyal yaşamda kendini çok rahat ifade edebilen bir çocuk değildi. Fakat BİLSEM’ e gelmeye başladıktan sonra olumlu yönde değişmeye başladığını görüyorum. Bundan dolayı çok mutluyum. Ayrıca burada dışarıda

gittiği kursa nispetle daha profesyonel bir eğitim aldığını düşünüyorum. Evde piyano çalışırken biz bunu fark edebiliyoruz. Bu kurumda eğitim aldığı için çocuğumun çok şanslı olduğunu düşünüyorum.”

V19: “BİLSEM’ ler emsalleri arasında yetenekleri tespit edilen çocuklara eğitim veren kurumlar olduğundan ve özellikle müzik alanında bu yetenekler çalgı eğitimi ile geliştirildiğinden, müzik alanında öğrenci yetiştirme konusunda kesinlikle branşlaşmaya gidilmesi, buna bağlı olarak bu kurumlardaki müzik öğretmeni sayısının artırılması gerektiğini düşünüyorum. Müzik öğretmenlerinin eğitim verecekleri branşlardaki yeterliliklerinin ölçülerek seçilmesinin yetenekli öğrencilerin becerilerinin geliştirilmesine büyük ölçüde katkı sağlayacağını düşünüyorum.”

V20: “Çocuğum BİLSEM’ i çok seviyor. Buradaki derslerde eğlenceli ve keyifli zamanlar geçirdiğini ifade ediyor. Piyano çalmakta zorlansa da derse giderken memnun olduğunu görüyorum. Bundan dolayı mutluyum.”

V7’ nin ifadesine göre, BİLSEM’ ler hakkında öğrenci ve velilerin yeteri kadar bilgiye sahip olmadığı anlaşılmaktadır. Özel yeteneklilere yönelik eğitim-öğretim veren kurum ya da okulların öğrenci seçim süreci, tanılama, aday gösterme gibi süreçlere ilişkin öğrenci ve velilere yönelik bilgi paylaşım kaynaklarını artırmaları ve bu konuyla alakalı daha fazla araştırma yapılması gerektiği söylenilebilir.

Diğer veli ifadeleri, araştırmanın konusunu teşkil eden durumla birebir alakalı olmadığından, bu ifadelere yönelik yorum yapmaya ihtiyaç duyulmamıştır.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma bulgularından elde edilen bilgiler doğrultusunda, müzik alanında özel yetenekli çocukların müziksel geçmişlerinin BİLSEM tercih süreçleri üzerindeki etkilerine ilişkin sonuçlara ve bu sonuçlar doğrultusunda geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1 Öğrenci ve Veli Görüşmelerinden Elde Edilen Sonuçlar

5.1.1. Öğrencilerin BİLSEM' den Önceki Müzik Yaşantılarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin öğrencilere, müziğe olan ilgilerinin nasıl başladığına, okullarında müzik eğitimi alıp almadıklarına, okulları dışında müzik eğitimi alıp almadıklarına, müzik dinleme alışkanlıklarının olup olmadığına, müzikle ilgili yapılan etkinliklere katılıp katılmadıklarına; velilere ise çocuklarının müzik alanında özel yetenekli olduğunu nasıl fark ettiklerine, çocuklarının BİLSEM' e gelmeden önce okullarında ve okulları dışında müzik eğitimi alıp almadıklarına ilişkin sorular yöneltilmiştir. Öğrenci ve velilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda;

1) Öğrencilerin BİLSEM öncesinde müziğe ilgi duyma durumlarında en etkili rolün aile bireyleri olduğu ikincil önemli etkenin ise kitle iletişim araçları olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin, çocuklarının müziğe olan yeteneklerini, onların doğru şarkı söyleyebilmeleri, müzikal etkinlikler esnasındaki farkındalık düzeylerinin yüksekliği, gittikleri konserlere duydukları ilgi ve çalgı eğitimleri sırasında gösterdikleri başarı gibi durumlar sayesinde fark ettikleri ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda Winner ve Martino (2002), bir çocuğun müzikal alanda üstün yetenekli olduğuna ilişkin ilk ipucu müziksel seslere duyduğu ilgi ve müzikten aldığı hazdır. Mesela piyano çalındığı zaman dinlemek için yanına gitmesi, şarkı söylenirken dinlemeyi sevmesi, o anda meşgul olduğu her şeyi bırakıp, tüm dikkatini sadece müziğe yöneltmesi ilk belirtileridir ifadeleriyle yukarıda tespit edilen durumu desteklemiştir. Ayrıca Güven ve Sezginsoy (2009), duyulan bir şarkıyı doğru bir şekilde söyleyebilmenin müzik alanında özel yetenekliliğin ilk işaretlerinden birisi olduğunu, bu yeteneğin olağanüstü müziksel bir hafıza sayesinde mümkün olabileceğini dolayısıyla da bu becerinin müzik alanındaki yeteneğin en temel unsuru olduğunu belirtmişlerdir (s. 126).

2) Veli ve öğrenci görüşmelerinden elde edilen sonuçlara göre okullarında müzik eğitimi alan öğrenci sayısının 8, okullarında müzik eğitimi almayan öğrenci sayısının 12 olduğu görülmüştür. Müzik eğitimi alan 8 öğrenciden 4'ü tercihlerinde bu durumun etkili olmadığını belirtmiştir. Dolayısıyla, öğrencilerin okullarında almış oldukları müzik eğitiminin BİLSEM' i tercih etmelerinde başlı başına bir etken olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak çocuklarının okullarında müzik eğitimi aldığını ifade eden 8 velinin tamamı -öğrencilerden farklı olarak- bu eğitimin BİLSEM tercihlerine olumlu etki ettiğini ifade etmiştir. Dolayısıyla okullarda verilen müzik eğitiminin, veli düşüncelerine göre önemli olduğu ve velilerin BİLSEM tercihlerinde rol oynadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Uçan (2005a)' a göre “ Müzik, bireyi ve toplumu besleyen başlıca yaşam ve kültür damarlarından biridir. Müzik eğitimi bu damarı açan, büyüten, genişleten, işleten ve geliştiren bir süreçtir”(s. 7). Bu bağlamda Uçan (1994) müziğin eğitimsel işlevini de “bireysel, toplumsal, kültür ve ekonomik işlevlerinin düzenli, etkili, verimli ve yararlı bir biçimde gerçekleşmesini sağlayıcı davranışlar geliştirmeye dönük müziksel öğrenme-

öğretme etkinliklerini ve bunlara ilişkin düzenlemeleri kapsar” (s. 31) cümleleriyle açıklamış ve müzik eğitiminin önemini vurgulamıştır.

Değer ve AYTEPE (2009, s. 150) ise “müzik eğitiminin en önemli özeliği çocuktaki zihinsel, sosyal ve psikomotor becerilerin hepsini eş zamanlı olarak geliştirmesidir. Çocuk müzik eğitim sırasında diğer çocuklarla aynı anda düşünür, söyler/çalar, hisseder, hareket eder, eğlenir ve öğrenir” diyerek müzik eğitiminin çocuklar açısından önemini dile getirmişlerdir.

3) Veli ve öğrenci görüşme sonuçlarına göre, okul dışında müzik eğitimi alan öğrenci sayısının 12, okul dışında müzik eğitimi almayan öğrenci sayısının 8’ olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca velilerin ve öğrencilerin BİLSEM’ i tercih etmelerinde öğrencilerin okulları dışında aldıkları müzik (çalgı) eğitiminin önemli bir etmen olduğu görülmüştür. Bilen (1995, s. 14) müzik eğitiminin boyutlarını “ses eğitimi, müziksel işitme eğitimi, müzik beğenisi eğitimi, yaratıcılık eğitimi ve çalgı çalma eğitimi” olarak ele almıştır. Çoban (2011)’ a göre çalgı eğitimi, “bir çalgıyı çalma becerisini gösterebilmek için birtakım becerilerin sistematik olarak kazanılmasından oluşan uzun bir eğitim süreci” dir. Bu araştırmanın katılımcılarıyla yapılan görüşmeler sonucunda en çok tercih edilen çalgının piyano olduğu tespit edilmiştir. “Çalgı olarak piyanonun değerini kimse yadsıyamaz. Piyano, çalgılar sıralamasında en önde gelir; yaygınlığını armonik kaynaklarına borçlu olan bu çalgı, ses olanaklarıyla bir orkestranın seslendirdiği bütün eserleri tek başına çalabilir” (Lizst’ ten aktaran Say, 2012, s. 194). Sonuç olarak çalgı eğitiminde piyanonun çok önemli bir yere sahip olduğu uzmanlarca da teşhis edilmiş bir durum olarak karşımıza çıkmıştır. Ayrıca araştırma bulgularına göre okullarında ve/veya özel müzik kurumlarında müzik eğitimi alan/almayan öğrencilerin BİLSEM kurumunda eğitim almaları noktasında eşit haklara sahip olduğu sonucuna da ulaşılmıştır.

4) Öğrencilerin birden fazla seçeneği işaretleyebildiği, dinledikleri müzik türlerine ilişkin soruya verdikleri cevaplar doğrultusunda yabancı pop (13), Türkçe pop (11), klasik müzik (8), thm (5), tsm (3), caz (1), rock (1) ve rap (1) türlerini dinlemeyi tercih ettikleri,

- 5) Müzikal etkinliklere katılma durumunun, öğrencilerin BİLSEM' i tercih etmelerine etki eden önemli bir faktör olduğu,
- 6) Öğrencilerin tümünün BİLSEM' e gelmeden önce müzikal bir yaşantıya sahip oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

5.1.2. Aile Bireylerinin Müzikal Yaşantılarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt probleme ilişkin öğrenci ve velilere ailelerinde müzikle ilgilenen birey ya da bireyler olup olmadığına, var ise aile bireylerinin hangisinin müzikle ilgilendiğine, müziğin hangi alanıyla ilgilendiğine, öğrencilerin müziğe yönelmelerinde ve BİLSEM' i tercih etmelerinde bu aile üyesinin etkisi olup olmadığına ilişkin sorular sorulmuştur. Ayrıca velilere ne tür müzikler dinlediklerine, çocuklarıyla birlikte müzikle ilgili etkinliklere gidip gitmediklerine ilişkin sorular yöneltilmiştir. Öğrenci ve velilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda;

- 1) BİLSEM' de eğitim almakta olan özel yetenek müzik alanı öğrencilerinin büyük çoğunluğunun ailelerinin müzikal yaşantıları dolayısıyla BİLSEM' i tercih ettikleri,
- 2) Müzikle ilgilenen ailelerin müziğin çalgı boyutuyla ilgilendikleri bu nedenle de çocuklarını bir müzik enstrümanı çalabilme bakımından yönlendirdikleri,
- 3) Aile bireylerinin müzikal yaşantısının, çocukların doğrudan veya dolaylı olarak hem müziğe yönelmesinde hem de BİLSEM tercihlerinde etkili olan önemli bir faktör olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Suzuki (2010, s. 9), bir çocuğun doğumdan sonra kötü bir çevreye maruz kalmasının onun gelişen yeteneklerini kurtlar arasında yetişmiş kadar inciteceği ve zarar vereceğini, üstün yetenekleri yaratan en büyük etkinin üstün bir çevre olduğunu ifade etmiştir. Bu düşünceden hareketle müzik alanında potansiyel özel yeteneğe sahip çocukların, yeteneklerini geliştirebilecekleri çevresel koşulların onlara sağlanması, bu alanda eğitim

alabilecekleri okullara yönlendirilmeleri ve bu konuda ailelerin sorumluluk alması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

4) Velilerin birden fazla seçeneği işaretleyebildiği, dinledikleri müzik türlerine ilişkin soruya verdikleri cevaplar doğrultusunda Türkçe pop (13), THM (12), TSM (9), klasik müzik (8), caz (3), rock (2) türlerini dinlemeyi tercih ettikleri ortaya çıkmıştır.

5) Görüşme yapılan 20 veliden 11'i çocuklarıyla birlikte katıldıkları müzikal etkinliklerin BİLSEM tercihlerine etki ettiğini ifade etmiştir. Bu soru maddesine yönelik elde edilen öğrenci ve veli görüşme sonuçları birbirleriyle örtüşmektedir. Velilerin çocuklarıyla birlikte müzikal etkinliklere katılmaları, çocuklarına da bu alışkanlığı kazandırmaları açısından önem taşımaktadır. Dolayısıyla, müzikal etkinliklere katılma durumunun hem öğrencilerin hem de velilerin BİLSEM tercihlerinde önemli bir etmen olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Yukarıda yer alan sonuçlar göz önüne alındığında “müzik eğitiminde öğrenciyi merkeze konumladığımızda mikro sistemde aile ve okulun yer aldığını söylemek mümkündür. Öğrenci müzik eğitimi sürecinin içinde sosyo-kültürel bağlamında sürekli devam eden bir etkileşimle yer alır. Bu üçlü etkileşimin önemli bir ayağı olan aile faktörü bireyin doğduğundan beri bulunduğu en temel sosyal ortamdır. Bu katılım ebeveynin amaç ve beklentilerini, çocuğuyla birlikte derslere katılmasını, çocuğu evde pratik yaparken ona rehberlik etmesini, çocuğa müzik dinletmesini, onu destekleyen ve cesaretlendiren bir ev ortamı oluşturmaya çalışmasını, çocuğun grup ders, çalıştay ya da konser gibi etkinliklerine katılımını sağlamasını, öğretmen ile olan iletişimini, okulda yapılan toplantılara katılmasını, genel ebeveynlik biçimini ve aile içi etkileşimi kapsamaktadır” (Baker ve Soden, 1997; Creech ve Hallam, 2003; McPherson,2009; Suzuki ve Suzuki’ den aktaran Adızel, Özmenteş, 2018, s. 227-228)

Bu doğrultuda Adızel ve Özmenteş (2018), ailenin üç farklı kapsamda rolü olduğunu ifade etmiştir. “Bunlardan ilki aile içi ortamlar (evdeki pratiklerde yardımcı olmak, ebeveynlik stili, aile içi iletişim, birlikte müzik dinlemek), ikincisi müzikle ilgili okul dışı etkinlikler

(konserler, workshoplar), sonuncusu ise okul (derslere katılım, öğretmenle görüşme ve toplantılara katılım vb.) olarak sıralanmıştır” (s. 227-228).

5.1.3. Öğrenci ve Velilerin BİLSEM’ e Yönelme Durumlarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin öğrencilere ne kadar süredir BİLSEM’ de müzik eğitimi almakta olduklarına, öğrenci ve velilere BİLSEM hakkında nasıl bilgi sahibi olduklarına, BİLSEM’ i tercih etme sebeplerine, öğrencilerin BİLSEM Müzik Alanı Özel Yetenek Sınavı’na herhangi bir hazırlık yapıp yapmadıklarına, yaptılarsa nasıl bir hazırlık yaptıklarına, velilerin çocuklarını BİLSEM ‘e göndermeden önce bu kurumla ilgili bir araştırma yapıp yapmadıklarına, yaptılarsa kurumla ilgili ne tür bilgiler edindiklerine ve çocuklarının BİLSEM’ e yönlendirilme sürecinin nasıl gerçekleştiğine ilişkin sorular yöneltilmiştir. Öğrenci ve velilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda;

- 1) BİLSEM’ e devam etmekte olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun en az 6 aydır En fazla 4,5 yıldır bu kurumda müzik eğitimi almakta olduğu,
- 2) Öğrencilerin BİLSEM’ e yönelmelerinde en etkili etmenin anneleri, ikincil etmenin ise sınıf öğretmenleri olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Tuna (2012, s. 29) “Ülkelerin ekonomik ve kültürel gelecekleri, yetiştirecekleri insan gücüyle şekillenmektedir. Genel nüfusun iyi eğitim almasının yanı sıra, toplumlarda pek de sıklıkla görülmeyen üstün yetenekli bireylerin, küçük yaşta belirlenerek, kendilerine özel hazırlanmış programlarla eğitime tabii tutulmaları, kendilerini ve ait oldukları toplumlara ekonomik ve kültürel olarak daha üst seviyelere taşıyacaktır. Hangi alanda olursa olsun üstün yetenekli çocuklar, öncelikle aileleri ve sınıf öğretmenleri tarafından belirlenmelidirler” ifadeleriyle yukarıda yer alan sonucu destekler nitelikte bir öneride bulunmuştur.

- 3) BİLSEM tercihlerinde öğrencilerin buraya gelmeden önce aldıkları çalgı eğitiminin önemli bir işlevi olduğu, bununla birlikte velilerin BİLSEM tercihlerinde bu kurumun

dışarıdaki kurslara göre daha nitelikli bir müzik eğitimi verilen ücretsiz bir kurum olması düşüncesinin etkili olduğu,

4) BİLSEM’ de müzik eğitimi almakta olan öğrencilerin büyük çoğunluğunun (n=13) müzik alanı özel yetenek sınavı hakkında bilgi sahibi olduğu ve bu yönde çalışmalar gerçekleştirdiği,

5) Velilerin büyük çoğunluğunun BİLSEM ile ilgili yaptıkları araştırmalarda BİLSEM’ in MEB’e bağlı, seçilmiş öğrenci ve öğretmenleri olan, özel yetenekli bireylere yetenekli oldukları alanlar doğrultusunda eğitim veren bir özel eğitim kurumu olduğu bilgilerine ulaştıkları ve bu bilgiler doğrultusunda kurum hakkında olumlu düşünceler edindikleri,

6) Velilerin büyük çoğunluğunun, BİLSEM’ in bir devlet kurumu olması dolayısıyla ücretsiz, güvenilir ve nitelikli bir eğitim-öğretim ortamına sahip olduğu ve özel yetenekli olan çocuklarının burada süreklilik esasına dayalı, sistematik ve disiplinli bir eğitim alma fırsatı bulacakları düşüncesiyle hareket ederek BİLSEM’ i tercih ettikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda BİLSEM Öğrenci Tanılama ve Yerleştirme Kılavuzu (MEB, 2018, s. 20)’ nda da yer aldığı üzere; BİLSEM’ lerin ücretsiz bir eğitim kurumu olduğu, BİLSEM’ i kazanan öğrencilerin ortaöğretimlerinin sonuna kadar bu kurumdan faydalanabileceği ve BİLSEM’ lerde devam zorunluluğu olduğu bilgilerine ulaşılmıştır.

7) Öğrencilerin BİLSEM’ e yönlendirilme sürecinin genel olarak sınıf öğretmenlerinin kendilerini yetenek alanlarından tanılayıp aday göstermesinin ardından velilerin sınav başvurusu yapması şeklinde ilerlediği sonucuna ulaşılmıştır.

“BİLSEM’ lere öğrenci seçimi 1, 2 ve 3. sınıf seviyelerinde sınıf öğretmenleri tarafından yetenek alanlarına göre aday gösterilen öğrenciler arasından yapılmaktadır” (MEB, BİLSEM Öğrenci Tanılama ve Yerleştirme Kılavuzu, 2018, s. 7). Bu durumun önemini Karakoç (2016, s. 3) şu şekilde ifade etmiştir: “Farklı öğrenme ihtiyaçları bulunan üstün yetenekli çocukların tanınması ve çocuğun sahip olduğu özelliklere göre yönlendirilmesi

büyük önem taşımaktadır. Üstün yetenekli çocuklara ilişkin tanılama yapılırken, çocukların davranışlarının, ilgilerinin ve erken gelişim gösterdikleri alanların gözlemlenmesi gerekmektedir”.

Veli ve öğrenci görüşmelerinden elde edilen sonuçlara göre, özel yetenekli öğrencilerin müzik alanında tanınma ve aday gösterilme sürecinde sınıf öğretmenlerine ve ailelere önemli sorumluluklar düştüğü ortaya çıkmıştır.

5.2 Öneriler

1) Bireylerin ileride müziğe yönelme durumu göz önünde bulundurularak ailelerin çocuklarını iyi bir şekilde gözlemlenmeleri ve varsa müzik yeteneklerini ortaya çıkarabilecekleri her türlü sosyal, çevresel ve eğitimsel koşulları onlara sağlamaları gerekmektedir.

2) İlkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin müzik derslerinde öğrencilerine müzikal etkinlikler yaptırılmaları öğrencilerin müzikal yeteneklerinin ortaya çıkmasına olanak sağlaması bakımından önem taşımaktadır. Bu nedenle sınıf öğretmenleri derslerinde müzikal faaliyetlere yer vermelidirler.

3) İçinde yaşadığımız teknoloji çağında sosyal medya, müziği bireylere ulaştırma ve sevdirmeye noktasında çok önemli bir yere sahip olmuştur. Dolayısıyla çocukların bu araçlardan tam olarak faydalanabilmeleri için eğitimciler ve aileler çocukları sosyal medya kullanımı ile ilgili doğru bir biçimde yönlendirmelidirler.

4) Müzik alanında özel yetenekli olan çocukların ebeveynleri ile beraber müzikal etkinliklere katılması, bu çocukların müzikal farkındalık ve müzikal gelişim süreçlerine büyük katkı sağlayacak, sahnede görüp dinledikleri müzisyen ve sanatçıları kendilerine örnek alacaklardır. Bu nedenle özellikle küçük yaş grubundaki öğrenciler, ebeveyn gözetiminde, kendi gelişimsel süreçlerine uygun olan etkinliklere yönlendirilmeli ve bu etkinlikler planlanırken seçici olunmalıdır.

5) BİLSEM' lerede eğitim-öğretim göreceğ öğrencileri tanıyıp aday gösterme aşamasında sınıf öğretmenleri önemli bir görev ve sorumluluk üstlenmektedirler. Bu nedenle sınıf öğretmenleri, öğrencilerine yönelik sağlıklı ve objektif bir şekilde gözlem yapmalı, ilgili gözlem formlarında yer alan kriterler doğrultusunda değerlendirmeler yaptıktan sonra öğrencilerin yeteneklerini belirleyip onları yetenekli oldukları alan ya da alanlardan aday göstermelidirler.

6) Ailelerin müzikal alanda özel yetenekli olan çocuklarını bu alanda eğitim alabilecekleri kurumlara yönlendirebilmeleri için BİLSEM vb. kurum ya da okullar ile ilgili haber alma kaynakları artırılmalıdır.

7) İleride yapılması planlanan araştırmalar dahilinde müzikal alanda özel yetenekli bireylerin ihtiyaçlarına ve bu doğrultuda onların eğitim-öğretim ortamlarının farklılaştırılmasına ve zenginleştirilmesine yönelik etkinlikler düzenlenmelidir.

8) Müzik alanında özel yetenekli bireylere yönelik araştırma-geliştirme çalışmaları artırılmalıdır.

9) Bu araştırmanın, müzik alanında özel yetenekli bireylerin eğitimi alanında çalışan öğretmen ve akademisyenlere rehber niteliğinde olacağı umut edilmektedir.

KAYNAKLAR

- Adızel, B. F. & Özmenteş, G. (2018). *Müzik alanı öğrenci velilerinin eğitim süreçlerine yönelik farkındalıkları: Antalya Bilsem örneği*, gozmentes.blogspot.com/2018/06/muzik-alan-ogrenci-velilerinin-egitim.html sayfasından erişilmiştir.
- Akarsu, F. (2004). Üstün yetenekliler. A. Kulaksızoğlu, A. E. Bilgili & M. R. Şirin (Ed.), *1. Türkiye üstün yetenekli çocuklar kongresi seçilmiş makaleler kitabı* (s. 127-154). İstanbul: Çocuk Vakfı.
- Baykoç, D. N. (2014). *Üstün; Akıl ve zekâ, deha, yetenek, dahiler-savantlar gelişimleri ve eğitimleri*. Ankara: Vize
- Bildiren, A. (2011). *Üstün yetenekli çocuklar, aileler ve öğretmenler için bir kılavuz*. İstanbul: Doğan
- Bilen, S. (1995). *İşbirlikli öğrenmenin müzik öğretimi ve güdüsel süreçler üzerindeki etkileri*. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Bolat, M. (2015). *Müzik eğitiminin üstün zekalı ve yetenekli öğrencilerin sosyal becerilerinin gelişimine etkisi*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bozkurt, Ö. S. (2007). *Okul öncesi dönemde öğretmenleri tarafından yaşıtalarına göre üstün ve özel yetenekli olarak aday gösterilen çocukların gelişim özelliklerinin*

incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bümen, N.T. (2005). *Okulda çoklu zekâ kuramı* (3. Baskı). Ankara: Pegem A.

Ceylan, L. C. (2014). *Bilim ve sanat merkezlerinde destek eğitimi almış 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerin müzik dersine ilişkin tutumları*. Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale

Coşkun, B. (2007). *Görsel sanatlarda üstün yetenekli çocukların eğitimi ile ilgili öğretmen görüşleri ve değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

Çağlak, E. T. & Şentürk, N (2017) *Bilim ve sanat merkezlerinde verilen piyano eğitiminin incelenmesi*,

Çamurlu, A. (2001). *Üstün veya özel yetenekli çocuklar ve bilim ve sanat merkezleri*. Ankara: M.E.B.

Çoban, S. (2011). Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı eğitimi dersi dönem sonu sınavları ile ilgili düşünceleri. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31, 115-127, [dehttp://www.befjournal.com.tr/index.php/dergi/article/view/487/pdf_136](http://www.befjournal.com.tr/index.php/dergi/article/view/487/pdf_136) sayfasından erişilmiştir.

Çuhadar, C. H. (2017). Müziksel zeka. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26(3), 1-12.

Değer, Ç. A. & AYTEPE, Ç.(2009). *Çocuk korolarında temel müzik eğitimi II*, Ankara: Punto Grafik Tasarım.

Doğan, D. G. & Aslan, M. (2009). Üstün yetenekli çocuğa pediatrik yaklaşım. *İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 16(3), 197-201.

Dönmez, N., B. (2004). Bilim ve sanat merkezlerinin kuruluşu ve işleyişinde yapılması gereken düzenlemeler, M. R. Şirin & A. Kulaksızoğlu & A. E. Bilgili (Eds), *I*.

Türkiye üstün yetenekli çocuklar kongresi bildiriler kitabı, s. 69-73, İstanbul: Çocuk Vakfı

Dönmez, N. B. (2010). *Üstün ve özel yetenekli çocuklar ve eğitimleri*. Ankara: Gündüz.

Durum Tespit Ön Raporu (2004). *1.Üstün yetenekli çocuklar kongresi durum tespiti komisyonu ön raporu*. İstanbul: Çocuk Vakfı.

Ersoy, Ö., & Avcı, N. (2001) *Özel gereksinimi olan çocuklar ve eğitimleri "Özel Eğitim"*, İstanbul: YA-PA

Ertürk, S. (1982). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Yelkentepe.

Evin, A., Z. (2007). *Bilim ve Sanat Merkezleri'nde görev yapan müzik öğretmenlerinin, üstün müzik yetenekli öğrencilerin tanınmasında karşılaştıkları sorunların incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

Gardner, H. (1993). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences* (Second Edition). London: Falmer

Gardner, H. (1999). *Çoklu zekâ ve Howard Gardner'la söyleşi*, İstanbul: Enka Okulları.

Gardner, H. (2010). *Zihin çerçeveleri çoklu zekâ kuramı*. E. Kılıç (Çev.) İstanbul: Alfa.

Gedikli, E. (2007). *Müzik eğitimi* (2.Baskı). Bursa: Ezgi.

Gökçe, B. (2012). *Toplumsal bilimlerde araştırma*. (6.Baskı). Ankara: Savaş

Gökdere, M. & Çepni, S. (2004). Üstün yetenekli çocuklara verilen değerler eğitiminde öğretmen rolü. A. Kulaksızoğlu, A. E. Bilgili & M. R. Şirin (Ed.), *1. Türkiye üstün yetenekli çocuklar kongresi seçilmiş makaleler kitabı* içinde (s. 369-383). İstanbul: Çocuk Vakfı.

Gürgen, E. T. & Bilen, S. (2005). Müzik alan derslerinin müzik öğretmeni adaylarının yaratıcı düşünme becerileri üzerindeki etkileri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3), 325-338.

- Güven, E. & Sezginsoy B. (2009). Müzik alanında üstün bir yetenek: İdil Biret. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XXII (1), 123-142
- Karabulut, R. (2010). *Türkiye’de üstün yetenekliler eğitiminin tarihi süreci*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Karakoç, E. (2016). *Bilim ve sanat merkezleri müzik biriminin genel durumu sorunları ve çözüm önerileri*. Müzed Uluslararası 2. İpekyolu Müzik Konferansı’ında sunulmuş bildiri, Bolu, Türkiye.
- Karakuş, F. (2014). Üstün yetenekli çocukları olan anne babaların çocuklarının eğitime yönelik algıları. *On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(1), 289-304.
- Karolyi, O. (2005). *Müziğe giriş*. M. Nemetli (Çev.). İstanbul: Pan.
- Külah, İ., K. (2007). *İlköğretim ikinci kademedeki müzik dersi yaklaşımlarının analizi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Levent, F. (2011). *Üstün yetenekli çocukların hakları el kitabı anne baba ve öğretmenler için*. İstanbul: Çocuk Vakfı.
- Maba, A. (2014). *Türkiye’de müzik alanında potansiyel yetenekli bireylerin eğitimlerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Malkoç, T. (2004). *Üstün yetenekli çocuklar ve müzik eğitimi*. İstanbul: Çocuk Vakfı.
- Mertol H. & Çetin Ş. (2017). Bilim ve sanat merkezinde müzik yeteneği ile tanınmış öğrencilerin kaufman ölçeğine göre yaratıcılık alanlarının belirlenmesi. *18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(4), 811-825
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2009). *Çocuk gelişimi ve eğitimi üstün zekâ ve özel yetenekli çocuklar modülü*. Megep (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi), Ankara

- Milli Eğitim Bakanlığı (2010). *Özel eğitim hizmetleri yönetmeliği*.
<https://orgm.meb.gov.tr/www/mevzuat/icerik/608> sayfasından erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2013). *Üstün yetenekli bireyler strateji ve uygulama planı 2013-2017*. http://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/10_ek-1_ustunyetenekliler.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2014). *Özel yetenekli çocuklar aile kılavuzu*.
https://orgm.meb.gov.tr/alt_sayfalar/yayimlar/ozelegitim/aile_kilavuzu/aile_kilavuzu.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2016). *Bilim ve sanat merkezleri yönergesi*.
https://www.mymemur.com.tr/d/file/07031350_bilsem_yonergesi.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2016). *2016-2017 Bilim ve sanat merkezleri öğrenci tanılama ve yerleştirme kılavuzu*. <http://www.ogretmenhaber.org/bilim-ve-sanat-merkezleri-ogrenci-tanilama-2016-2017-kilavuzu/> sayfasından erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *Bilim ve sanat merkezleri özel yetenekleri geliştirme programı müzik alanı çerçeve planı ve etkinlikler kitapçığı*.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *2018-2019 Bilim ve sanat merkezleri öğrenci tanılama kılavuzu*. http://fethiye.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_11/19152514_YYrenci_tanYlama_ve_yerleYtirme_klavuzu.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Öpengin, E. (2011). *Üstün zekâlı öğrencilerin bakış açısıyla üstün zekâ etiketinin öğrencilerin çeşitli algıları üzerindeki etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Özbay, Y. (2004). *Gelişim ve öğrenme psikolojisi* (5. Baskı). Ankara: Öğreti.
- Öznacar, D. M., & Bildiren, A. (2012). *Üstün zekâlı öğrencilerin eğitimi ve eğitsel bilim etkinlikleri*. Ankara: Anı

- Pereira, F. M. & Dubois, A. (2007). Environmental effects on musical talent development. *Gifted and Talented International*, 22(2) 105-117
- Rauscher, F., H. (2003). Can Music Instruction Affect Children's Cognitive Development? ERIC Clearinghouse on Early Education and Parenting (ERIC No.ED.480540) <http://www.ericdigest.org/2004-3/cognitive.htm>, sayfasından erişilmiştir.
- Satır, A. (2018). *Bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan müzik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon
- Say, A. (2012). *Müzik tarihi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Shaw, G.L. (2003). *Keeping Mozart in Mind*. M.I.N.D. Institute. <http://www.mindinstitute.net/MIND3/research-book.php> sayfasından erişilmiştir.
- Suveren, S. (2006). *Anasının devam eden çocuklar arasından üstün yetenekli olanların belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Suzuki, S.(2010). *Sevgiyle eğitmek*. J.Yalçın Dittgen (Çev.). İstanbul: Porte Müzik.
- Şentürk, N. (2007, Eylül). *İlköğretimde müzik eğitimi (Türkiye ve Nijerya örneği)*. Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi'nde sunulmuş bildiri, Bilkent Üniversitesi, Ankara.
- Türk Dil Kurumu (2018). *TDK güncel Türkçe Sözlük*, http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bilimsanat&view=bilimsanat&kategori=terim&kelimeget=zeka&hngget=md sayfasından erişilmiştir.
- Tuna, S. (2012). Sanatsal yetenekli çocuklar ve özellikleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 29-34

- Tunçdemir, İ. (2004). *Çoksesli müzikte üstün bir yetenek: Fazıl Say*, http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/I-Tuncdemir_2.html__sayfasından erişilmiştir.
- Türkünüklü, A. (2000). Eğitim bilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 6(4), 543-559. <http://www.kuey.net/index.php/kuey/article/view/578> sayfasından erişilmiştir.
- Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi: Temel kavramlar -ilkeler-yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, A. (2005a). *İnsan ve müzik, insan ve sanat eğitimi* (3. Baskı). Ankara: Evrensel
- Uçan, A. (2005b). *Müzik eğitimi* (3. baskı). Ankara: Evrensel.
- Winner, E. & Martino, G, W. (2002). Giftedness in Non-Academic Domains: The Case of the Visual Arts and Music. (Eds. Heller K.A., Mönks F.J., Sternberg R.J. and Subotnik R.F.) *International Handbook of Giftedness and Talent*. 2nd Edition Elsevier Science Ltd. s. 95-111. www.akademikbakis.org/Anasayfa.aspx sayfasından erişilmiştir.
- Yavuzylmaz, B. (2012). *Bilim ve Sanat Merkezleri'ne devam eden 7-11 yaş grubu üstün yetenekli çocuklara verilecek sanat eğitiminin niteliği*. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Yıldırım, Ş. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin
- Yıldız, H. (2010). *Üstün yeteneklilerin eğitiminde bir model olan bilim ve sanat merkezleri (BİLSEMLER) üzerine bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yıldız, N. (2018). *Bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan Türkçe öğretmenlerinin ders materyali kullanma geliştirme durumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya

Yılmaz, M. & Yılan, G. (2004). Üstün yetenekli çocukların ailelerinin duygusal zekâ düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi, M. R. Şirin & A. Kulaksızoğlu & A. E. Bilgili (Eds), *Üstün yetenekli çocuklar bildiriler kitabı* (ss. 379-390). İstanbul: Çocuk Vakfı.

EKLER

Ek. 1 Öğrenci Görüşme Formu

ÖĞRENCİ GÖRÜŞME FORMU

Ad –Soyad:

Cinsiyet:

Yaş:

BİLSEM’ de Dahil Olduğu Programın Adı-Düzeyi:

A. Bu bölümde BİLSEM’ e gelmeden önceki müzik yaşantılarınıza ilişkin soruları cevaplamanız istenmektedir.

1. Müziğe olan ilginiz nasıl başladı?

2. BİLSEM’ den önce okulunuzda müzik eğitimi aldınız mı? Cevabınız evet ise;

2.1. Müziğin hangi alanında eğitim aldınız? (Çalgı, şan, koro, solfej vb.)

2.2. Ne kadar süre müzik eğitimi aldınız?

2.3 Okulunuzda aldığınız müzik eğitiminin BİLSEM’ i tercih etme sürecinizde etkisi oldu mu?

3. BİLSEM’ den önce okul dışında (özel öğretmen, özel müzik kursu, halk eğitim merkezi,vb.) müzik eğitimi aldınız mı? Cevabınız evet ise;

3.1. Müziğin hangi alanında eğitim aldınız? (Çalgı, şan, koro vb.)

3.2. Ne kadar süre müzik eğitimi aldınız?

3.3. Aldığınız müzik eğitimi BİLSEM’ i tercih etme sürecinizde etkili oldu mu?

4. Ne tür müzikler dinlersiniz?

5. BİLSEM' e gelmeden önce müzikle ilgili etkinliklere katılıyor muydunuz? Cevabınız evet ise;

5.1. Ne tür etkinliklere gidiyordunuz? (Konser, resital, müzikal, opera, bale vb.)

5.2. Müziğe yönelmenizde bu tür etkinliklere katılmanızın etkisi oldu mu?

B. Bu bölümde aile bireylerinizin müzik yaşantılarına ilişkin soruları cevaplamanız istenmektedir.

1. Ailenizde müzikle ilgilenen birey ya da bireyler var mı? Cevabınız evet ise;

1.1. Hangi aile bireyi müzikle ilgileniyor?

1.2. Müziğin hangi alanıyla ilgileniyor? (Çalgı, koro vb.)

1.3. Müziğe yönelmenizde ailenizin bu üyesinin etkisi oldu mu?

1.4. BİLSEM' i tercih etmenizde ailenizin bu üyesinin etkisi oldu mu?

C. Bu bölümde BİLSEM' i tercih etme sürecinize ilişkin soruları cevaplamanız istenmektedir.

1. Ne kadar süredir BİLSEM' de müzik eğitimi almaktasınız?

2. BİLSEM hakkında nasıl bilgi sahibi oldunuz?

3. BİLSEM' i tercih etme sebepleriniz nelerdir?

4. BİLSEM Müzik Alanı Özel Yetenek Sınavı' na herhangi bir hazırlık yaptınız mı?
Cevabınız evet ise; nasıl bir hazırlık yaptığınızı açıklayınız.

Yukarıdaki sorulara vermiş olduğunuz cevaplar dışında, konuyla ilgili eklemek istediğiniz herhangi bir şey varsa lütfen belirtiniz.

Zaman ayırdığınız için teşekkürler.

Azelya Melis BÖKE
Müzik Öğretmeni

Ek. 2 Veli Görüşme Formu

Sayın veliler, bu görüşme formu “Müzik alanında özel yetenekli öğrencilerin müziksel geçmişlerinin BİLSEM tercih süreçlerine etkisi” konulu yüksek lisans tez için veri toplama amacıyla hazırlanmış sorulardan oluşmaktadır. Aşağıdaki sorulara vereceğiniz cevaplar, araştırmamın uygulama aşamasını gerçekleştirebilmem için önem taşımaktadır. Araştırma süresince cevaplarınızın ve kişisel bilgilerinizin gizliliği korunacaktır. Zaman ayırdığınız için teşekkürler.

Ad-Soyad:

Yaş:

Cinsiyet:

Eğitim Durumu:

Velisi Olduğu Öğrencinin Adı-Soyadı:

Meslek:

A. Bu bölümde, çocuğunuzun BİLSEM’ e gelmeden önceki müzik yaşantılarına ilişkin soruları cevaplamanız istenmektedir.

1. Çocuğunuzun müzik alanında özel yetenekli olduğunu nasıl fark ettiniz?
2. Çocuğunuz BİLSEM’ e gelmeden önce okulunda müzik eğitimi aldı mı? Cevabınız evet ise;
 - 2.1 Müziğin hangi alanında eğitim aldı? (Çalgı, şan, koro vb.)
 - 2.2 Ne kadar süre müzik eğitimi aldı?
 - 2.2 Çocuğunuzun okulunda aldığı müzik eğitiminin BİLSEM’ i tercih etme sürecinizde etkisi oldu mu?

3. Çocuğunuz BİLSEM' e gelmeden önce okul dışında (özel öğretmen, özel müzik kursu, halk eğitim merkezi, vb.) müzik eğitimi aldı mı? Cevabınız evet ise;

3.1 Müziğin hangi alanında eğitim aldı? (Çalgı, şan, koro vb.)

2.2 Ne kadar süre müzik eğitimi aldı?

2.3 Çocuğunuzun okul dışında aldığı müzik eğitiminin BİLSEM' i tercih etme sürecinizde etkisi oldu mu?

B. Bu bölümde, sizin ve/veya ailenizin müzik yaşantılarınızın nasıl olduğuna ilişkin soruları cevaplamanız istenmektedir.

1. Ailenizde müzikle ilgilenen birey ya da bireyler var mı? Cevabınız evet ise;

1.1 Ailenizin hangi üyesi müzikle ilgileniyor?

1.2 Müziğin hangi alanıyla ilgileniyor? (Çalgı, koro vb.)

1.3 Çocuğunuzun müziğe yönelmesinde bu aile bireyinin etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?

1.4. Çocuğunuzun müzik eğitimi alması için BİLSEM' i tercih etmeniz bu aile bireyinin etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?

2. Ne tür müzikler dinlersiniz?

3. Çocuğunuz ile birlikte müzikal etkinliklere gider misiniz? Cevabınız evet ise;

3.1 Ne tür etkinliklere gidirsiniz? (Konser, resital, müzikal, opera, bale vb.)

3.2 Çocuğunuzun müziğe yönelmesinde bu tür etkinliklere katılmanızın etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?

C. Bu bölümde, BİLSEM' i tercih etme sürecinize ilişkin soruları cevaplamamız istenmektedir.

1. BİLSEM hakkında nasıl bilgi sahibi oldunuz?

2. Çocuğunuzu BİLSEM' e göndermeden önce bu kurumla ilgili herhangi bir araştırma yapıyor muydunuz? Cevabınız evet ise;

2.1 Kurumla ilgili ne tür bilgiler edindiniz?

3. BİLSEM' i tercih etme sebepleriniz nelerdir?

4. Çocuğunuzun BİLSEM' e yönlendirilme süreci nasıl gerçekleşti?

Yukarıdaki sorulara vermiş olduğunuz cevaplar dışında, konuyla ilgili eklemek istediğiniz herhangi bir şey varsa lütfen belirtiniz.

Azelya Melis BÖKE

Müzik Öğretmeni

Ek. 3 Milli Eğitim Bakanlığı BİLSEM Yönergesi (2016)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
BİLİM VE SANAT MERKEZLERİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – Bu Yönerge'nin amacı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bilim ve sanat merkezlerinin kuruluş, eğitim ve öğretim, yönetim ve işleyişi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – Bu Yönerge, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bilim ve sanat merkezlerinin kuruluşu, bu merkezlere devam edecek öğrencilerin seçilmesi, kayıt kabul işlemleri, öğretmenlerin seçilmesi ve hizmet içi eğitimleri ile bilim ve sanat merkezlerinde gerçekleştirilecek eğitim ve öğretim hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – Bu Yönerge, 31.05.2006 tarihli ve 26184 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – Bu Yönerge'nin uygulanmasında;

- a) Alan/disiplin: Öğretim konusu olan veya olabilecek bilgilerin bütünü, bilim dalını, program uygulama tablosunda mevcut bulunan alınması zorunlu temel alanlar ve seçmeli alanları,
- b) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- c) Bilim ve sanat merkezi kayıt bölgesi: Birden fazla bilim ve sanat merkezi bulunan il ve ilçelerde bilim ve sanat merkezlerinin öğrenci kayıt ve nakil işlemlerini gerçekleştirecekleri bölgeyi,
- ç) BİLSEM: Bilim ve sanat merkezini,
- d) BİLSEM modülü: Bilim ve sanat merkezi yönetim bilgi sistemini,
- e) Bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP): Özel yetenekli bireylerin bilim ve sanat merkezlerinde takip ettikleri program esas alınarak gelişim özellikleri, eğitim ihtiyaçları, performansları doğrultusunda hedeflenen amaçlara yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programını,
- f) Bireysel yetenekleri fark ettirme programı (BYF): Genel zihinsel yetenek alanından tanılanan ve destek eğitim programını tamamlayan öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark etmeleri amacıyla yürütülen eğitim programını,
- g) Danışman öğretmen: Öğrencinin proje üretimi ve yönetimi programı aşamasında birlikte çalıştığı danışman öğretmeni,
- ğ) Danışman rehber öğretmen: Öğrencilerin zihinsel, fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimlerini izlemek; devam ettiği örgün eğitim kurumu, aile ve çevresi ile olumlu iletişim kurmalarına destek olmak üzere görevlendirilen danışman rehber öğretmeni,
- h) Destek eğitim odası: Okul ve kurumlarda kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel yetenekli

öğrencilerin sunulan eğitim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanmaları amacıyla özel araç gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak oluşturulmuş eğitim ortamlarını,

ı) Destek eğitim programı: Genel zihinsel yetenek alanından tanılanan öğrencilerin tüm alan/disiplinlerle ilişkilendirilerek yürütülen eğitim programını,

i) Etkinlik: İlgili alan/disiplinlerde hazırlanmış çerçeve planlar doğrultusunda bilim ve sanat merkezinde veya bilim ve sanat merkezi dışında yürütülen eğitim faaliyetlerini,

j) Genel Müdürlük: Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,

k) Öğrenci dosyası: Öğrencinin BİLSEM'e kayıt ve merkez değiştirme belgelerinin, öğrenci velisiyle yapılan yazışmalarının, programlar içeriğinde ders/alan seçim evraklarının ve rehberlikle ilgili her türlü kayıtların yer aldığı dosyayı,

l) Özel yetenekleri geliştirme programı (ÖYG) : Müzik ve görsel sanatlar yetenek alanından uyum programını, genel zihinsel yetenek alanından ise bireysel yetenekleri fark ettirme programını tamamlayan öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmek amacıyla yürütülen eğitim programını,

m) Özel yetenekli birey: Yaşlarına göre daha hızlı öğrenen; yaratıcılık, sanat, liderliğe ilişkin kapasitede önde olan, özel akademik yeteneğe sahip, soyut fikirleri anlayabilen, ilgi alanlarında bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren bireyi,

n) Program uygulama tablosu: Bilim ve sanat merkezinde uygulanan eğitim programlarının saat, süre, grup öğrenci sayısı, alan, yetenek geliştirme atölyeleri, seçmeli alan ve açıklamalarını gösterir tabloyu,

o) Proje: Öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda bir alanda/konuda inceleme, araştırma ve yorum yapmak, görüş geliştirmek, yeni bilgilere ulaşmak, özgün düşünce üretmek ve çıkarımlarda bulunmak amacıyla danışman öğretmen rehberliğinde grupta ya da bireysel olarak yapacakları çalışmaları,

ö) Proje üretimi ve yönetimi programı: Öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda bir alanda/disiplinde danışman öğretmen rehberliğinde bireysel olarak veya grupta yürüttükleri eğitim programını,

p) Uyum programı: BİLSEM'e yeni kaydı yapılan öğrencilerin sosyal ve psikolojik gelişimleri hakkında bilgi sahibi olmak ve bu öğrencilere bilim ve sanat merkezini tanıtmak için yürütülen eğitim programını,

r) Veli: Öğrencilerin anne/babasını ya da yasal sorumluluğunu üstlenen kişiyi,

s) Yetenek alanı: Özel yetenekli öğrencinin tanılandığı genel zihinsel yetenek alanı, görsel sanatlar yetenek alanı ve müzik yetenek alanını,

ş) Yetenek geliştirme atölyeleri: Bilim ve sanat merkezlerinin temel alanları dışında öğrencilerin keşfetme, bağımsız düşünme, fikirlerini ifade etme imkânı sağlayan ve ürün odaklı yürüttükleri tüm eğitim ve öğretim çalışmalarını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilim ve Sanat Merkezinin Açılışı, Amaçları ve İlkeleri

Bilim ve sanat merkezinin açılışı

MADDE 5 – (1) BİLSEM'ler okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki özel yetenekli öğrencilerin bireysel yeteneklerinin farkında olmaları ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla yerleşim biriminin özellikleri, ulaşım imkânları ve

bölgesel olarak nüfusunun 100.000'den az olmaması şartı ile hizmet alması öngörülen öğrenci sayısı gibi hususlar da dikkate alınarak valiliklerin teklifi üzerine Bakanlıkça açılır.

Amaçlar

MADDE 6 – (1) Türk millî eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda BİLSEM’de sunulan eğitim hizmetleri ile özel yetenekli öğrencilerin;

a) Atatürk ilke ve inkılaplarını benimseyen; ailesini, vatanını, milletini seven, ülkesine karşı görev ve sorumluluklarını bilen, bunları davranış hâline getirmiş bireyler olarak yetiştirilmesi,

b) Ülkesinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip; lider, yapıcı, yaratıcı ve ülke kalkınmasına katkıda bulunan bireyler olarak yetiştirilip geliştirilmesi,

c) Bilimsel düşünce ve davranışlarla estetik değerleri birleştiren, üretken, sorun çözen, kendini gerçekleştirmiş bireyler olarak yetişmeleri, yetenekleri ve yaratıcılıklarını erken yaşta fark ederek en üst düzeyde kullanmaları,

ç) Öğrencilerin yaratıcı düşünce, keşif, icat, sosyal ilişkilerde başarı, inovasyon, liderlik, iletişim ve sanatsal beceriler kazanmaları,

d) Özel yetenekleri doğrultusunda bilimsel çalışma disiplini kazanmaları, disiplinler arası düşünme, sorunları çözme, belirlenen ihtiyaçları karşılamaya yönelik projeler gerçekleştirmeleri amaçlanır.

İlkeler

MADDE 7 – (1) BİLSEM’deki eğitim ve öğretim etkinliklerinin aşağıda belirtilen ilkelere uygun olarak düzenlenmesi ve yürütülmesi esastır:

a) Eğitim hizmetleri özel yetenekli öğrencilerin performansları ve eğitim ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanacak BEP’e göre yürütülür.

b) BEP hazırlanırken özel yetenekli öğrencilerin eğitim ve öğretimindeki tüm gelişim alanları bütünlük içerisinde ele alınır.

c) BİLSEM’de uygulanan öğretim programları, öğrencilerin devam ettikleri örgün eğitim kurumlarının programları ile bütünlük oluşturacak şekilde hazırlanır ve öğrenci merkezli olarak yürütülür.

ç) Eğitim ve öğretim etkinliklerinde öğrencilerin üst düzey düşünme becerileri kazanmalarını sağlayacak uygulamalara yer verilir.

d) Öğrencilerin Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanan bireyler olarak yetişmeleri amaçlanır.

e) Eğitim ve öğretim süreci öğrencinin kayıtlı olduğu örgün eğitim kurumu, veli ve BİLSEM arasında sağlanan iş birliği ile yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tanılama Süreci

Aday gösterme

MADDE 8 – (1) Bakanlıkça belirlenen tanılama yaşı veya sınıf seviyesi esas alınarak ve genel zihinsel yetenek, görsel sanatlar ile müzik alanlarında özel yetenekli olduğu düşünülen öğrencilerin BİLSEM’lere aday gösterilmesi ile ilgili iş ve işlemler, Bakanlıkça yayımlanan tanılama takvimi doğrultusunda yürütülür.

(2) Genel zihinsel yetenek alanında Bakanlıkça belirlenen tanılama yaşı veya sınıf seviyesi dışında aday gösterilen öğrenciler, rehberlik ve araştırma merkezlerince özel yetenekli olarak tanılananlar il özel eğitim hizmetleri kurulu kararı ile destek eğitim odası hizmetinden faydalanır.

(3) Görsel sanatlar ve müzik yetenek alanlarında Bakanlıkça belirlenen tanılama yaşı veya sınıf seviyesi dışında aday gösterilen öğrencilerin başvuruları, il tanılama sınav komisyonuna yapılır. İl tanılama sınav komisyonu tarafından görsel sanatlar ve müzik yetenek alanında özel yetenekli olarak tanımlananlar, destek eğitim odalarından faydalanır.

Tanımlama

MADDE 9 – (1) BİLSEM'e kaydı yapılacak öğrencilerin tanımlanmasına ilişkin iş ve işlemler Bakanlığın yayımladığı kılavuz doğrultusunda Bakanlık, il tanılama sınav komisyonu, BİLSEM'ler ile rehberlik ve araştırma merkezlerince yürütülür.

(2) Bu sürece ilişkin olarak Bakanlıkça yürütülecek iş ve işlemler şunlardır:

- a) Sınav ve tanımlama takvimini belirlemek.
- b) Tanılama yaşı ve sınıf düzeyini belirlemek.
- c) Gözlem formlarını değerlendirerek grup değerlendirmesine alınacak öğrencileri belirlemek.
- ç) Grup tarama ölçme araçları ve ölçütlerini belirlemek.
- d) Grup tarama testinin, aynı tarihte ve saatte uygulanarak merkezi sistemle yapılmasını sağlamak.
- e) Grup değerlendirilmesinde belirlenen ölçütte ya da üzerinde performans gösteren öğrencilerin, bireysel incelemeye alınmalarını sağlamak.
- f) Bireysel incelemede kullanılacak objektif ve standart testleri belirlemek ve uygulamayı yapacak uzman personelin yetiştirilmesini sağlamak.
- g) Görsel sanatlar ve müzik yetenek alanında değerlendirmeye alınacak öğrencilerin değerlendirme kriterlerini belirlemek.
- ğ) İl tanılama sınav komisyonu tarafından tanımlama sonuçları bildirilen öğrencilerden BİLSEM'e yerleştirilmeye hak kazananları belirlemek.

(3) Rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından yürütülecek iş ve işlemler şunlardır:

- a) İl tanılama sınav komisyonunca verilen görevleri yapmak.
- b) Bireysel incelemeyi yapacak öğretmenleri il tanılama sınav komisyonuna önermek.
- c) Genel zihinsel yetenek alanında aday gösterilen öğrencilerin bireysel incelemesini yapmak.

Grup tarama

MADDE 10 – (1) Aday gösterilen öğrencilerin grup taraması sınavında Bakanlıkça belirlenen ölçütler esas alınır.

(2) Aday gösterilen öğrenciler Bakanlıkça belirlenen ölçme araçları ile grup taramasına alınır.

Bireysel inceleme

MADDE 11 – (1) Tanılama takvimi süreci içerisinde, grup taramasında belirlenen ölçütte ya da üzerinde performans gösteren öğrencilerin listesi Bakanlıkça il tanılama sınav komisyonuna gönderilir. İl tanılama sınav komisyonu tarafından Bakanlıkça belirlenen ölçütler doğrultusunda, objektif ve standart ölçme araçları ile öğrencilerin bireysel incelemesi yapılır.

(2) Bireysel inceleme süreci ile ilgili genel zihinsel yetenek alanına ait evraklar rehberlik ve araştırma merkezlerinde, görsel sanatlar ve müzik yetenek alanına ait evraklar BİLSEM arşivlerinde muhafaza edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim, Öğretim ve Uygulama

Eğitim etkinlikleri

MADDE 15 – (1) BİLSEM’de eğitim ve öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) BİLSEM’de gerçekleştirilecek eğitim ve öğretim etkinlikleri öğrencinin örgün eğitim gördüğü saatler dışında hafta içi ve/veya hafta sonu olacak şekilde planlanır.

b) BİLSEM’de özgün ürün, proje ve üretimlerin gerçekleşmesi için öğrencilerin yeteneklerine uygun proje tabanlı, disiplinler arası, zenginleştirilmiş, farklılaştırılmış eğitim programı uygulanır ve eğitim etkinlikleri düzenlenir.

c) BİLSEM’de eğitim ve öğretim hizmetleri bireysel ve/veya grup eğitimi şeklinde yürütülür.

ç) Eğitim ve öğretim etkinlikleri eğitim ve öğretim yılı içerisinde Bakanlıkça hazırlanan ortak yıllık çalışma takvimine göre yürütülür. Ayrıca yarıyıl ve yaz tatillerinde yaz okulu, kış okulu ve öğrenci kampları düzenlenebilir. Eğitim ve öğretim yılı içindeki her dönem sonunda BİLSEM müdürlüğüne hazırlanacak değerlendirme raporları Bakanlığa gönderilir.

d) BİLSEM’e kayıtlı öğrenciler; uyum, destek eğitimi, bireysel yetenekleri fark ettirme, özel yetenekleri geliştirme, proje üretimi ve yönetimi programlarına alınırlar.

e) Eğitim ve öğretim etkinlikleri BİLSEM program uygulama tablosunda (Ek-1) belirtilen esaslara göre uygulanır.

f) Tarihi mekân, müze, sanayi tesisi, üniversite, festival, fuar ve yakın çevre ziyaretleri, konferans, dinleti, konser, sergi, imza günü etkinliklerine katılım ile kurum içi ve dışı bilimsel, kültürel, sanatsal ve sosyal faaliyetlerin tamamı eğitim ve öğretim etkinlikleri kapsamında değerlendirilir.

Eğitim ve öğretim programlarının ilkeleri

MADDE 16 –(1) BİLSEM’lerde uygulanacak eğitim ve öğretim programları, aşağıda belirtilen ilkeler çerçevesinde hazırlanır ve geliştirilir:

a) Programlar, ilgili sınıf/branş öğretmenlerinin rehberliğinde, öğrenci merkezli ve disiplinler arası yapıda, bireysel öğrenmeye uygun, öğrencilerin etkin problem çözme, karar verme ve yaratıcılık gibi yetişkinlik dönemlerinde ihtiyaç duyacakları üst düzey zihinsel, sosyal, kişisel ve akademik becerileri kazanmalarını sağlayacak şekilde ilgi, yetenek ve potansiyellerine göre farklılaştırılarak ve zenginleştirilerek hazırlanır.

b) Planlama, uygulama ve değerlendirme aşamaları öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenen, gerçek yaşam problemlerine çözüm üreten, yaratıcı düşünebilen, çevresi ile iletişim kurabilen, bilimsel araştırma ve buluş yapabilen bireyler olarak yetiştirilmelerini sağlayacak şekilde yürütülür.

c) Özel yetenekleri geliştirmeye yönelik programlar disiplin ve disiplinler arası yaklaşımlar dikkate alınarak herhangi bir disiplinde derinlemesine ve ileri düzeyde bilgi, beceri davranış kazandırma amacıyla hazırlanıp yürütülür.

ç) Eğitim programları hazırlanırken üst düzey düşünme becerilerinin geliştirilmesini sağlayan etkinliklerin planlanmasına ve uygulanmasına dikkat edilir.

d) Uygulanacak eğitim programlarının her aşamasında değerler eğitimine yer verilir.

e) BİLSEM’de gerçekleştirilen bütün etkinliklerin temelinde proje üretme ve geliştirme çalışmaları esas alınır.

f) Eğitim programlarının uygulanmasında üniversite, kurum ve kuruluşlarla bilimsel, sanatsal, kültürel vb. hususlarda iş birliği yapılır.

g) Uyum programı dışındaki diğer tüm programlarda yerel fırsatlar da değerlendirilerek seçmeli alan/etkinlik/yetenek geliştirme atölyeleri açılabilir.

ğ) Öğrencilerin seçmeli alanlardan ders/etkinlik/yetenek geliştirme atölye seçimlerinde tanındıkları yetenek alanlarına göre Program Uygulama Tablosu'nda (Ek-1) belirtilen esaslara uygun seçim yapılır.

h) Öğrenciler temel alanlarda öngörülen ders/etkinlikleri öngörülen sürelerde almak şartıyla; seçmeli alan ders/etkinlik/yetenek geliştirme atölyelerinden haftada en az birini, en az 2 ders saati olarak alabilirler. Seçmeli ders/etkinlik/yetenek geliştirme atölyeleri seçiminde üst sınır aranmaz. Seçmeli etkinlik/ders/yetenek geliştirme atölyeleri kayıt güncelleme döneminde veli tarafından seçilir.

ı) Seçmeli alanların eğitim programları öğrencilerin yaş ve bilişsel düzeylerine uygun olarak ilgili seçmeli alan ders/etkinlik/yetenek geliştirme atölye öğretmeni tarafından hazırlanır ve BİLSEM yönetimince onaylandıktan sonra uygulanır.

Eğitim programları

MADDE 17 –(1) BİLSEM'e kayıtları yapılan öğrenciler;

a) Uyum,

b) Destek eğitimi,

c) Bireysel yetenekleri fark ettirme,

ç) Özel yetenekleri geliştirme,

d) Proje üretimi ve yönetimi eğitim programlarına alınırlar.

(2) Programları tamamlayan öğrencilere tamamladığı her programın sonunda BİLSEM müdürlüğüne "Program Tamamlama Belgesi" (Ek-4) verilir.

Uyum programı

MADDE 18 – (1) BİLSEM'e yeni kaydı yapılan genel zihinsel yetenek, müzik ve görsel sanatlar yetenek alanı öğrencilerinin BİLSEM'e uyumunu sağlamak amacıyla kurumu, programları tanıma ile öğretmen ve diğer öğrencileri tanımalarını içeren programdır.

(2) BİLSEM'lerde uyum programının uygulanması ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Öğrencilere öncelikle BİLSEM'in misyon, vizyon ve temel değerleri tanıtılır.

b) Uyum etkinliklerinin yapılacağı gruplardaki öğrenci sayıları program uygulama tablosuna (Ek-1) göre belirlenir.

c) Yapılacak etkinlikler öğrencilerde BİLSEM kültürü oluşturacak şekilde planlanır.

ç) Öğrenciyi tanımayı amaçlayan; kişisel, sosyal ve psikolojik gelişimlerine katkı sağlayan, bilimsel düşüncüyü ve estetik duyguları geliştiren etkinlikler yapılır. Etkinliklere ait evrak rehberlik öğretmenine verilerek öğrenciye ait dosyada muhafaza edilir.

d) Uyum programı etkinliklerinde sınıf öğretmeni ile rehberlik öğretmeni öncelikli olmak üzere tüm öğretmenler uygulayıcı ve gözlemci olarak görev alabilir.

e) BİLSEM imkânlarının, laboratuvarlarının, yetenek geliştirme atölyelerinin ve çalışanlarının tanıtılmasına yönelik etkinlikler planlanır.

f) Görsel sanatlar ve müzik alanlarında tanılanarak BİLSEM'e devam eden öğrenciler, uyum programı sonunda tanındıkları alanda özel yetenekleri geliştirici eğitim programına devam eder.

Bu öğrenciler program uygulama tablosundaki (Ek-1) seçmeli etkinliklerden de BİLSEM imkânları dâhilinde yararlanır.

g) Uyum programı süresince öğrencilerle ilgili elde edilen veriler öğretmenler kurulunda her öğrenci için ayrı ayrı değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları rehberlik öğretmeni tarafından öğrenci dosyasına işlenir.

ğ) Her bir öğrenciden sorumlu olacak danışman rehber öğretmen bu dönemde belirlenir.

Destek eğitim programı

MADDE 19 – (1) Uyum programını tamamlayan genel zihinsel yetenek alanından tanılanan öğrencilerin geliştirmesi gereken temel becerileri tüm alan/disiplinlerle ilişkilendirilmesini esas alan eğitim programıdır.

(2) BİLSEM’de destek eğitim programının uygulanması ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Destek eğitim programında iletişim, iş birliği, grupla çalışma, öğrenmeyi öğrenme, problem çözüme, bilimsel araştırma, girişimcilik, eleştirel ve yaratıcı düşünme, etkili karar verme, teknoloji okuryazarlığı, sosyal sorumluluk, kaynakları etkin kullanma becerileri program uygulama tablosu (Ek-1) ile ilişkilendirilerek kazandırılır. Öğretim programları Ek-1’de belirtilen destek eğitim programını okutabilecek öğretmenler tarafından hazırlanır.

b) Destek eğitim programı etkinliklerinin yapılacağı gruplardaki öğrenci sayıları program uygulama tablosuna (Ek- 1) göre belirlenir.

c) Destek eğitim programında öğrencilerle bireysel ya da grup olarak proje hazırlama çalışmalarına başlanabilir.

Bireysel yetenekleri fark ettirme programı

MADDE 20 – (1) Genel zihinsel yetenek alanında tanılanan ve destek eğitim programını tamamlayan öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark etmeleri amacıyla yürütülen eğitim programıdır.

(2) Bireysel yetenekleri fark ettirme programının uygulanması ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Destek eğitim programı sonunda elde edilen veriler doğrultusunda bu programın uygulanabilmesi için öğrenciler gruplara ayrılır.

b) Oluşturulacak gruplardaki öğrenci sayıları Program Uygulama Tablosu’na (Ek-1) göre belirlenir.

c) Her danışman rehber öğretmenin sorumlu olacağı öğrenci grubu bireysel yetenekleri fark ettirme programında tekrar belirlenir.

ç) Öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark ettirebilmek amacıyla yaratıcılıklarını öne çıkaran disiplinlere yönelik programlar hazırlanır ve uygulanır.

d) Öğrencinin en çok ilgi duyduğu, yetenekli olduğu ve ileride üzerinde derinlemesine çalışmalar yapabileceği alanları belirlemek için her bir alana özgü tutum ve becerileri fark ettirici etkinlikler ilgili alan öğretmeni tarafından planlanır.

e) Bireysel yetenekleri fark ettirme programı döneminde disiplinler arası ilişkiler dikkate alınarak proje üretim çalışmaları devam ettirilir ve projeler destek eğitim programına göre daha kapsamlı hazırlanır.

f) Bireysel yetenekleri fark ettirme programının tamamlanmasını takiben öğrenciler, öğretmenler kurulunca çoklu değerlendirme yöntemiyle değerlendirilerek özel yetenekleri geliştirme programı alanlarına yönlendirilir.

Özel yetenekleri geliştirme programı

MADDE 21 – (1) Müzik ve görsel sanatlar yetenek alanından uyum programını, genel zihinsel yetenek alanından ise bireysel yetenekleri fark ettirme programını tamamlayan öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmek amacıyla yürütülen eğitim programıdır.

(2) BİLSEM’de özel yetenekleri geliştirme programının uygulanması ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Öğrencilerin özel yetenek alanı/alanlarına yönelik bilimsel ve sanatsal etkinlik temelli çalışmalara özel yetenekleri geliştirme programı döneminde yoğunluk kazandırılır.

b) Özel yetenekleri geliştirme programı, öğrenci merkezli eğitim yaklaşımına uygun disiplin veya disiplinler arası yapıda hazırlanır.

c) Oluşturulacak gruplardaki öğrenci sayıları Program Uygulama Tablosu’na (Ek-1) göre belirlenir.

ç) Özel yetenekleri geliştirme programının uygulanması sürecinde, disiplinler arası ilişkiler dikkate alınarak öğrencilerin yönlendirildiği disiplin/disiplinlerde derinlemesine, ileri düzeyde bilgi, beceri, davranış kazanmaları ve bu doğrultuda üretimde bulunmaları sağlanır.

d) Görsel sanatlar ve müzik alanından tanılanan öğrenciler için hazırlanan özel yetenekleri geliştirme programında ilgili alanın tanıtımı yapılır. Öğrencinin alan ile ilgili yeteneklerini fark ettirici etkinlikler planlanır, derinlemesine sanatsal etkinliklere bu aşamalardan sonra geçilir.

e) Genel yetenek, görsel sanatlar ve müzik özel yetenekleri geliştirme programı öğrencileri, tanılandıkları alandaki özel yetenekleri geliştirme programı etkinliklerini öngörülen sürelerde almak koşuluyla Program Uygulama Tablosu’nda (Ek-1) belirtilen seçmeli alan ders/etkinlik ve yetenek geliştirme atölyelerinden öğretmen ve öğrencilerin talepleri göz önünde bulundurularak BİLSEM imkânları dâhilinde yararlandırılır.

Proje üretimi ve yönetimi programı

MADDE 22– (1)Özel yetenekleri geliştirme programını tamamlayan öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda bir alanda/disiplinde grupta veya bireysel olarak yürütülen eğitim programıdır.

(2) BİLSEM’de proje üretimi ve yönetimi programının uygulanması ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Proje üretimi ve yönetimi programı aşamasında öğrenci her eğitim ve öğretim yılında en az bir proje hazırlar.

b) Proje konuları, danışman öğretmenlerin rehberliğinde öğrenciler tarafından belirlenir ve yürütülür.

c) Proje konusu seçiminde öncelikle öğrencinin özel yetenekleri geliştirme programında eğitim aldığı alan olmak üzere diğer alanlar da tercih edilebilir. Her türlü üretim, bilimsel çalışma ve sanat etkinlikleri projelendirilir.

ç) Proje üretimi ve yönetimi programı kapsamında yürütülen etkinliklerde yöntem olarak öğretmenlerin öğrencilere bilgi aktarmasından çok belirlenen projeler doğrultusunda çalışmaları ve bu süreç içerisinde öğrenmeleri temel alınır.

d) Danışman öğretmen, öğrencisi ile birlikte proje sürecinde en az iki ilerleme raporu hazırlar. Hazırlanan raporlar araştırma ve geliştirme birimine sunulur.

e) Öğrencinin proje üretimi ve yönetimi programı aşamasında bir eğitim ve öğretim yılında proje üretilmemesi durumunda danışman öğretmen üretimin gerçekleşmeme nedenlerini yazılı rapor hâlinde öğretmenler kuruluna bildirir.

f) Araştırma ve geliştirme birimi, proje çalışmaları sırasında ortaya çıkan özgün fikrin endüstriyel hâle getirilmesi için patent, fikri ürün bildirim, faydalı model başvuru süreçlerine ilişkin işlemleri gerçekleştirir.

g) Tamamlanan projeler öğrenci ve proje danışmanı öğretmen tarafından araştırma ve geliştirme birimine teslim edilir. Teslim edilen projeler usulüne uygun olarak tasnif edilir, listelenir ve arşivlenir. Proje listeleri eğitim ve öğretim yılı sonunda BİLSEM yönetimince BİLSEM modülüne işlenir.

Ölçme ve değerlendirme

MADDE 23– (1) Ölçme ve değerlendirme programların uygulama sürecinde ve sonunda öğrencilerin performanslarını ve yapılan etkinliklerin ne düzeyde başarılı olduğunu belirlemeyi amaçlar.

(2) Programların ölçme ve değerlendirmesi aşağıdaki esaslara göre yürütülür:

a) Her eğitim programında, programların süreç ve sonuç değerlendirmesi danışman öğretmenlerce yapılır. Bakanlıkça hazırlanan BİLSEM modülündeki “Eğitim Programı Değerlendirme Tablosu” ilgili alan öğretmenlerince doldurulur.

b) Her kademedeki eğitim programı uygulamasını sürdüren öğretmenler, öğrenciler hakkında hazırladıkları bütün gözlem evrakını rehberlik öğretmenine teslim eder.

Eğitim ve öğretim ortamı

MADDE 24 – (1) BİLSEM’deki eğitim ve öğretim ortamları bireysel eğitim ve grup eğitimine uygun, özel yetenekli öğrencilerin gelişim ve öğrenme özelliklerini destekleyici nitelikte hazırlanır.

(2) Eğitim ve öğretim ortamları, farklı ilgi ve yetenek alanlarını tespit etmeye, üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik zengin araç gereç ve materyallerle donatılır.

Eğitim ve öğretim süresi

MADDE 25 – (1) BİLSEM’deki eğitim ve öğretim uygulama süreleri aşağıdaki esaslar dikkate alınarak hazırlanır:

a) Uyum programı iki aylık süreyi geçmeyecek şekilde toplam 40 ders saati olarak planlanır ve uygulanır.

b) Destek eğitim programı, 2 ve 3. sınıfta BİLSEM’e girmeye hak kazanan öğrenciler için ilk yılı öncelikle sınıf öğretmenleri tarafından okutulmak üzere, uyum programı süresi dâhil 2 eğitim ve öğretim yılı olacak şekilde planlanır ve uygulanır. 4 ve 5. sınıfta BİLSEM’e girmeye hak kazanan öğrenciler için sınıf/branş öğretmenleri tarafından okutulmak üzere uyum programı süresi dâhil en az 1 eğitim ve öğretim yılı olacak şekilde planlanır ve uygulanır.

c) Bireysel yetenekleri fark ettirme programı öğrencinin bütün alanları tanıyacağı şekilde 3 eğitim ve öğretim yılı olacak şekilde planlanır ve uygulanır.

ç) Özel yetenekleri geliştirme programı, genel zihinsel yetenek alanında tanılanan öğrenciler için 2 eğitim ve öğretim yılı; görsel sanatlar ve müzik alanında tanılanan öğrenciler için 4 eğitim ve öğretim yılı olarak planlanır ve uygulanır.

d) Proje üretimi ve yönetimi programı öğrenci ortaöğretimden mezun oluncaya kadar devam eder.

e) Her ders/etkinlik/yetenek atölyesi saati 40 dakika olarak planlanır ve uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kurul, Komisyonların Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları

Bilim ve sanat merkezi öğretmenler kurulu

MADDE 26- (1)BİLSEM öğretmenler kurulu, BİLSEM müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve öğretmenlerden oluşur.

Bilim ve sanat merkezi öğretmenler kurulunun görevleri

MADDE 27- (1)BİLSEM öğretmenler kurulunun görevleri şunlardır:

- Eğitim ve öğretim yılının başında, ilk öğretmenler kurulu toplantısında bir eğitim ve öğretim yılı boyunca ihtiyaç duyulan kurul ve komisyonları belirlemek ve üyelerinin seçimini yapmak.
- BİLSEM’de yıl boyu yapılacak etkinlikleri planlamak ve değerlendirmek.
- Devam ettiği programlarda anlamlı derecede farklılığı gözlenen öğrencilerin, öğretmenler kurulu kararı ile öğrenci düzeyine uygun alt/üst eğitim programlarına yerleştirilmesini sağlamak.
- Uyum programı dışındaki diğer tüm programlarda yeni seçmeli alan/etkinlik/yetenek geliştirme atölyeleri açmak için karar almak.

Bilim ve sanat merkezi öğretmenler kurulu çalışma usul ve esasları

MADDE 28- (1) BİLSEM öğretmenler kurulunun usul ve esasları şunlardır:

- Öğretmenler kurulu, ders yılı başlamadan önce, ikinci dönem başında ve ders yılı sonunda toplanır. Ayrıca BİLSEM müdürünün gerekli gördüğü zamanlarda ve kurul üyelerinin salt çoğunluğunun yazılı isteği doğrultusunda da kurul toplantısı yapılır.
- Kurul toplantılarında belirtilen görüşler ve alınan kararlar, kurulca seçilen yazman tarafından tutanak altına alınır ve imzalanır. Kararlar oy çokluğuyla alınır. Oyların eşit olması durumunda başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır ve alınan kararlar, karar defterine yazılarak uygulanmak üzere yönetici ve öğretmenler tarafından imzalanıp saklanır.

Araştırma ve geliştirme birimi

MADDE 29- (1) Araştırma ve geliştirme birimi; müdür yardımcısı başkanlığında en az dört öğretmenden oluşur. Ekip, eğitim ve öğretim yılı başında BİLSEM öğretmenler kurulunca oluşturulur.

(2) Araştırma ve geliştirme biriminin görevleri şunlardır:

- Stratejik planlama ve kalite geliştirme çalışmalarını yürütmek ve raporlamak.
- BİLSEM’de üretilecek olan kurumsal proje çalışmalarını planlamak, koordine etmek ve uygulamak.
- BİLSEM’in kurumsal kapasitesini geliştirecek ulusal, uluslararası, bölgesel ve yerel düzeyde hibe programlarını takip etmek, projeler hazırlamak, yürütmek ve sonuçlarını raporlamak.
- Öğrencilerin eğitim ve öğretim süreçleri ile eğitim modellerine yönelik yerel ve uluslararası düzeyde inceleme ve araştırmaları takip etmek ve sonuçları ile ilgili raporları BİLSEM yönetimine sunmak.
- Proje üretimi ve yönetimi programında yürütülen projelerin BİLSEM dışı kurum, kuruluşlar ve üniversiteler ile iş birliği imkânlarını araştırmak ve koordinasyonunu sağlamak.

İl tanılama sınav komisyonu ve üyeleri

MADDE 30 – (1) Her eğitim ve öğretim yılında merkezlere yerleştirilecek öğrencilerin tanılama süreçleri ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere, il tanılama sınav komisyonu oluşturulur.

(2) İl tanılama sınav komisyonu özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu milli eğitim müdür yardımcısı/şube müdürü başkanlığında;

- BİLSEM müdürleri,
- Rehberlik ve araştırma merkezi müdürü olmak üzere en az 3 üyeden oluşur.

İl tanılama sınav komisyonunun görevleri

MADDE 31 – (1) İl tanılama sınav komisyonunun görevleri şunlardır:

- a) Genel zihinsel ve özel yetenek/beceri alanında, bireysel incelemeye alınacak öğrencilerle ilgili tanılama sürecini yönetmek.
- b) Tanılama takvimi dışında görsel sanatlar ve müzik alanlarında aday gösterilen öğrencilerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- c) Görsel sanatlar yetenek/beceri değerlendirme komisyonu ve müzik yetenek/beceri değerlendirme komisyonunu oluşturmak.
- ç) Görsel sanatlar ve müzik alanında değerlendirmeye alınacak öğrenci sayısını dikkate alarak birden fazla komisyon oluşturmak.
- d) Üniversitelerin ilgili bölümleri, konservatuarların öğretim üyeleri ve güzel sanatlar lisesi öğretmenleri öncelikli olmak üzere, görsel sanatlar ve müzik alanında yeterli sayıda öğretmen görevlendirerek komisyonun oluşumunu sağlamak.
- e) Bireysel inceleme ve değerlendirme sürecinde görevlendirileceklerin onay ve izin işlemlerini yürütmek.
- f) Bireysel inceleme ve değerlendirme süreci için uygun sınav ortamı sağlamak.
- g) Bireysel inceleme ve değerlendirme sonuçlarına göre sıralanan öğrenci listesini Bakanlığa göndermek.

Görsel sanatlar yetenek/beceri değerlendirme komisyonu üyeleri ve görevleri

MADDE 32 – (1) Görsel sanatlar alanında özel yetenekli olduğu düşünülen öğrencilerin tanılama ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere oluşturulan komisyon BİLSEM'lerin ve diğer okul/kurumların ilgili alan öğretmenlerinden olmak üzere 5 asil üyeden oluşur. Aynı usulle yedek üye belirlenir.

(2) Görsel sanatlar yetenek/beceri değerlendirme komisyonu görsel sanatlar alanında aday gösterilen öğrencilerin bireysel incelemelerini Bakanlıkça belirlenen ölçütler doğrultusunda yapar.

Müzik yetenek/beceri değerlendirme komisyonu üyeleri ve görevleri

MADDE 33 – (1) Müzik alanından özel yetenekli olduğu düşünülen öğrencilerin tanılama ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere oluşturulan komisyon BİLSEM'lerin ve diğer okul/kurumların ilgili alan öğretmenlerinden olmak üzere 5 asil üyeden oluşur. Aynı usulle yedek üye belirlenir.

(2) Müzik yetenek/beceri değerlendirme komisyonu müzik alanında aday gösterilen öğrencilerin bireysel incelemelerini Bakanlıkça belirlenen ölçütler doğrultusunda yapar.

İl öğretmen değerlendirme komisyonu üyeleri ve görevleri

MADDE 34 – (1) Bakanlıkça yayımlanan Bilim ve Sanat Merkezleri Öğretmen Seçme ve Atama Kılavuzu doğrultusunda merkezlerde görev yapacak öğretmen adaylarının değerlendirme kriterlerini incelemek üzere il öğretmen değerlendirme komisyonu oluşturulur.

(2) İllerde insan kaynaklarından sorumlu il milli eğitim müdür yardımcısı/şube müdürü başkanlığında, özel eğitim hizmetlerinden sorumlu il milli eğitim müdür yardımcısı/şube müdürü, ilde bulunan BİLSEM müdürleri, il milli eğitim müdürlüğünce seçilen bir rehberlik ve araştırma merkezi müdürü, ilköğretim, ortaokul ve lise kademelerinden birer müdür olmak üzere en az yedi (7) üyeden oluşur.

(3) İl öğretmen değerlendirme komisyonunun görevleri şunlardır:

a) Başvuran adayların başvuru belgelerini öğretmen değerlendirme kriterleri üzerinden incelemek.

b) Yapılan değerlendirme sonucunda, alanlar bazında en yüksek puan alan öğretmenden başlamak üzere başarı durumu listesini (son sıradaki adayla eşit puan alanlar dâhil) oluşturmak.

c) Alanlar bazında merkezlerin norm ihtiyacının 3 (üç) katı kadar adayın, bölge sözlü sınavına (son sıradaki adayla eşit puan alanlar dâhil) alınması için sonuçları Bakanlığa bildirmek.

(4) İl öğretmen değerlendirme komisyonu sekretarya işlemleri illerdeki öğretmen atamadan sorumlu birimlerce yürütülür.

Bölge sözlü sınav komisyonu üyeleri ve görevleri

MADDE 35 – (1) Genel Müdürlükten bir daire başkanı başkanlığında, il milli eğitim müdürünün belirleyeceği il milli eğitim müdür yardımcısı veya ilçe milli eğitim müdürü, il milli eğitim şube müdürü (öncelikle özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinde sorumlu şube müdürü) olmak üzere üç üyeden oluşur. Komisyona herhangi bir yasal gereğe ile üyelerin katılamama durumunda aynı usulle yedek üye belirlenir.

(2) Bölge sözlü sınav komisyonunun görevleri şunlardır:

a) Sözlü sınav sorularını hazırlamak veya hazırlatmak.

b) İl öğretmen değerlendirme komisyonunca bildirilen adaylara sözlü sınav yapmak ve değerlendirmek.

c) Sözlü sınava katılan adayların sınav sonuçlarını duyurmak.

d) Sözlü sınava ilişkin itirazları sonuçlandırmak.

e) Sözlü sınava ilişkin diğer iş ve işlemleri yürütmek.

ALTINCI BÖLÜM

Bilim ve Sanat Merkezi Personeli ve Görevleri

Bilim ve sanat merkezi müdürünün görev ve sorumlulukları

MADDE 36– (1) Müdürün görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) BİLSEM'i ilgili mevzuat doğrultusunda yönetmek.

b) Eğitim ve çerçeve planlarını hazırlama, uygulama, değerlendirme süreçlerini izleyip gerekli tedbirleri almak.

c) BİLSEM öğretmenler kuruluna başkanlık etmek.

ç) BİLSEM aylık faaliyet raporlarını Genel Müdürlüğe sunmak.

d) BİLSEM modülü üzerinden ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

Bilim ve sanat merkezi müdür yardımcısının görev ve sorumlulukları

MADDE 37– (1) Müdür yardımcısının görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) İlgili mevzuat kapsamında iş ve işlemleri yürütmek.

b) BİLSEM'de oluşturulan kurul, komisyon ve ekiplerde verilen görevleri yerine getirmek.

c) Müdürün görev almadığı kurul, komisyon ve ekiplere başkanlık etmek.

ç) Belge, defter, çizelge ve formlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

d) Kendisine verilen nöbet görevini yürütmek, öğretmen nöbet hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak.

e) Sorumlu olduğu öğrenciler ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

f) Müdür tarafından verilen diğer görevleri mevzuata uygun olarak yerine getirmek.

Rehberlik öğretmenin görevleri

MADDE 38 – (1) Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'nde belirtilen görevlere ilave olarak rehberlik öğretmenin görevleri şunlardır:

- a) Her eğitim programı sonunda süreç ile ilgili verileri tasnif etmek, raporlaştırmak, değerlendirmeleri yapmak, değerlendirme raporlarını öğretmenler kuruluna sunmak.
- b) BİLSEM öğrenci ve velileriyle bireysel görüşmelerde bulunmak.
- c) Uyum eğitim programı sürecinde velilere BİLSEM'in tanıtımını yapmak.
- ç) Veli ve öğrencinin devam ettiği okul arasında iletişim ve iş birliğini yürütmek.
- d) Velilere aile eğitimi seminerleri vermek.
- e) Danışman rehber öğretmenlerin sorumlu olduğu öğrencileri belirleyerek öğrencilerle ilgili yapılan gözlem sonuçları ile öğretmenlerin teklifleri doğrultusunda öğrenci gruplarını yeniden oluşturmak.
- f) Mezunların izlenmesine yönelik iş ve işlemleri yürütmek.
- g) BİLSEM müdürünün verdiği diğer görevleri mevzuatına uygun olarak yapmak.

Öğretmenlerin görev ve sorumlulukları

MADDE 39 – (1) Öğretmenlerin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) BİLSEM eğitim modeline ve amacına uygun olarak eğitim ve öğretim planı hazırlamak, hazırlanan planın aksayan yönlerini belirlemek ve öğretmenler kurulu toplantılarında gündeme getirmek.
- b) Öğrencileri, yetenek alanlarında gösterdikleri başarılarının yanında gelişim özellikleri ile de değerlendirmede rehberlik öğretmeni ve veli ile işbirliği yapmak.
- c) BİLSEM'de uygulanan programların her eğitim ve öğretim aşaması içinde ve süreç sonunda öğrencilere yönelik değerlendirmelerini yaparak rehberlik öğretmenine bildirmek,
- ç) Danışman rehber öğretmeni olduğu öğrencilerin “Öğrenci Sosyal ve Kişilik Hizmetleri” kapsamında çalışma planını hazırlamak ve BİLSEM yönetimine sunmak.
- d) Danışman rehber öğretmeni oldukları öğrencilerin velileri ve örgün eğitim kurumlarındaki öğretmenleri ile periyodik aralıklarla görüşmek ve görüşme sonuçlarını rehberlik öğretmenine bildirmek.
- e) Alanı ile ilgili etkinliklerde gerekli olan araç gereci belirlemek ve eksik olanları idareye bildirmek.
- f) Öğretmen nöbet hizmetlerini mevzuata uygun olarak yürütmek.
- g) BİLSEM müdürü tarafından verilen diğer görevleri mevzuata uygun olarak yerine getirmek.

YEDİNCİ BÖLÜM

Bilim ve Sanat Merkezine Öğretmen Seçimi ve Atama

Öğretmen seçme ve atama

MADDE 40– (1) BİLSEM'e öğretmen seçimi Millî Eğitim Bakanlığı İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü ile Genel Müdürlük tarafından belirlenen atama ölçütleri doğrultusunda yayımlanan kılavuz hükümlerine göre Bakanlıkça yürütülür.

(2) BİLSEM'lerin öğretmen ihtiyaçlarına göre Bakanlık herhangi bir takvime bağlı kalmaksızın öğretmen seçimi yapabilir.

(3) Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin “Hizmetin Gereği Olarak Yapılacak Yer Değiştirmeler” başlıklı 50'nci maddesinde belirtilen hususlar göz önüne alınarak öğretmenler, seçim sürecine başvuruda bulunur.

(4) Atamalar, başvuruda bulunan öğretmenlerin Bakanlıkça belirlenen en son atama alanlarına göre yapılır.

(5) Yönetici konumunda olanların bilim ve sanat merkezlerine öğretmen olarak atanmaları hâlinde yöneticilik görevleri sona erer.

(6) Ataması gerçekleştirilenlerin, eski görev yerinden ayrılmamış olmak şartıyla atama tarihinden sonra oluşan ve Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde belirtilen

mazeret durumlarına bağlı olarak istemeleri hâlinde atamaları iptal edilir.

(7) Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında veya diğer kurumlarda geçici görevli olanlar, yurt dışı görevinde bulunanlar ile aylıksız izinli olan retmenlerin başvuruları kabul edilir. Ancak atamalarının yapıldığı tarihten itibaren en geç 2 ay içinde göreve başlamamaları hâlinde atamaları iptal edilir.

(8) Atama koşullarını taşımadıkları hâalde atanan veya göreve başlayanların atamaları iptal edilerek sorumlular hakkında gerekli işlem yapılır.

Hizmet içi eğitim

MADDE 41– (1) BİLSEM’de verimliliğin ve kalitenin artırılması amacıyla her eğitim ve üretim yılında alanlar bazında retmenlere ve yöneticilere Bakanlıkça yılda en az bir kez hizmet içi eğitim, seminer veya kurs düzenlenir.

Denetim

MADDE 42 – (1) BİLSEM’in denetimi Maarif Müfettişleri Başkanlıklarınca yapılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 43 – (1) 26.08.2015 tarihli ve 8422166 sayılı makam onayı ile yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 44– (1) Bu Yönerge onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 45– (1) Bu Yönerge hükümlerini Milli Eğitim Bakanı yrttr.

Ekler:

Ek-1:Program Uygulama Tablosu

Ek-2:Kayıt Formu

Ek-3:Veli Muvafakat Belgesi

Ek-4:Program Tamamlama Belgesi

Ek-5 Bilim ve Sanat Merkezi ğrenci Kayıt Defteri

PROGRAM UYGULAMA TABLOSU

EK-1

EĞİTİM PROGRAMLARI		UYUM	DESTEK-1	DESTEK-2	BYF-1-2-3	ÖYG 1-2	PROJE
HAFTALIK ETKİNLİK/DERS SAATİ ARALIĞI		***	4 - 12	4 - 12	4 - 12	4 - 12	2 - 8
ÖĞRENCİNİN ALMASI GEREKEN EN AZ ALAN SAYISI		-	-	-	-	2	1
GRUPLARDAKİ ÖĞRENCİ SAYI ARALIĞI (****)		8 - 20	4 - 10	4 - 10	2 - 6	2 - 6	**
ALANLAR/BRANŞLAR		UYUM PROGRAMI	DESTEK-1 PROGRAMI	DESTEK-2 PROGRAMI	BYF-1-2-3 PROGRAMI	ÖYG 1-2 PROGRAMI	PROJE PROGRAMI
GENEL ZİHNSEL YETENEK ALANINA GÖRE TANILANAN ÖĞRENCİLERİN ALABİLECEĞİ ALANLAR	SINIF ÖĞRETMENLİĞİ	+	+	+	-	-	*
	FEN VE TEKNOLOJİ	*	*	+	+	*	*
	İLKÖĞRETİM MATEMATİK	*	*	+	+	*	*
	REHBERLİK	+	*	-	-	-	-
	SOSYAL BİLGİLER	*	*	+	+	*	*
	TEKNOLOJİ TASARIM	*	*	+	+	+	*
	TÜRKÇE	*	*	+	+	*	*
	YABANCI DİL	*	+	+	+	+	+
	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM	*	+	+	+	+	+
	GÖRSEL SANATLAR	*	-	-	-	-	-
	MÜZİK	*	-	-	-	-	-
	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	*	-	*	+	+	+
	BİYOLOJİ	*	-	*	+	+	+
	COĞRAFYA	*	-	*	+	+	+
	FELSEFE	*	-	*	+	+	+
	FİZİK	*	-	*	+	+	+
	KİMYA	*	-	*	+	+	+
	LİSE MATEMATİK	*	-	*	+	+	+
	TARİH	*	-	*	+	+	+

ALANLAR/BRANŞLAR	UYUM PROGRAMI	DESTEK -1 PROGRAMI	DESTEK-2 PROGRAMI	BYF-1-2-3 PROGRAMI	ÖYG 1-2 PROGRAMI	PROJE PROGRAMI
GENEL ZİHİNSEL YETENEK ALANINA GÖRE TANILANAN ÖĞRENCİLERİN ALABİLECEĞİ SEÇMELİ ALAN DERS/ETKİNLİK/YETENEK GELİŞTİRME ATÖLYELERİ ****	AHŞAP HOBİ ATÖLYESİ	-	+	+	+	+
	AKIL OYUNLARI	-	+	+	+	+
	ARKEOLOJİ	-	+	+	+	+
	ASTRONOMİ	-	+	+	+	+
	DİKSİYON VE HİTABET	-	+	+	+	+
	DRAMA	-	+	+	+	+
	ETİK	-	+	+	+	+
	FİLOLOJİ	-	+	+	+	+
	FOTOĞRAFÇILIK	-	+	+	+	+
	GELENEKSEL SANATLAR *****	-	+	+	+	+
	GİRİŞİMCİLİK	-	+	+	+	+
	GÖRSEL SANATLAR	-	+	+	+	+
	HAVACILIK VE UZAY	-	+	+	+	+
	HIZLI OKUMA TEKNİKLERİ	-	+	+	+	+
	JEOLOJİ	-	+	+	+	+
	KORO	-	+	+	+	+
	LİDERLİK	-	+	+	+	+
	MATEMATİK UYGULAMALARI	-	+	+	+	+
	MASAÜSTÜ YAYIMCILIK	-	+	+	+	+
	MEKATRONİK	-	+	+	+	+
	MÜZİK	-	+	+	+	+
	ORİGAMİ	-	+	+	+	+
	PALEOGRAFYA	-	+	+	+	+
	ROBOTİK	-	+	+	+	+
	YARATICI YAZARLIK	-	+	+	+	+
	YAZILIM GELİŞTİRME	-	+	+	+	+
	İSTATİSTİK	-	+	+	+	+
	VERİ MADENCİLİĞİ	-	+	+	+	+
	DÜŞÜNME EĞİTİMİ	-	+	+	+	+
	SERAMİK	-	+	+	+	+

ALANLAR/BRANŞLAR		UYUM PROGRAMI	DESTEK-1 PROGRAMI	DESTEK-2 PROGRAMI	BYF-1-2-3 PROGRAMI	ÖYG 1-2 PROGRAMI	PROJE PROGRAMI	
GÖRSEL SANAT VE MÜZİK YETENEK ALANLARINA GÖRE TANILANAN ÖĞRENCİLERİN ALABİLECEĞİ TEMEL ALANLAR	SINIF ÖĞRETMENLİĞİ	+	-	-	-	-	-	
	FEN VE TEKNOLOJİ	+	-	-	-	-	-	
	İLKÖĞRETİM MATEMATİK	+	-	-	-	-	-	
	REHBERLİK	+	-	-	-	-	-	
	SOSYAL BİLGİLER	+	-	-	-	-	-	
	TEKNOLOJİ TASARIM	+	-	-	-	-	-	
	TÜRKÇE	+	-	-	-	-	-	
	YABANCI DİL	+	-	-	-	-	-	
	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM	+	-	-	-	-	-	
	GÖRSEL SANATLAR	+	-	-	-	+	+	
	MÜZİK	+	-	-	-	+	+	
	GÖRSEL SANAT VE MÜZİK YETENEK ALANLARINA GÖRE TANILANAN ÖĞRENCİLERİN ALABİLECEĞİ SEÇMELİ ALAN DERS/TEKNİK/YETENEK GELİŞTİRME ATÖLYELERİ ****	AHŞAP HOBİ ATÖLYESİ	-	+	+	+	+	+
		AKIL OYUNLARI	-	+	+	+	+	+
		ARKEOLOJİ	-	+	+	+	+	+
BİLİMSEL ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ		-	+	+	+	+	+	
DIKSIYON VE HİTABET		-	+	+	+	+	+	
DÜŞÜNME EĞİTİMİ		-	+	+	+	+	+	
DRAMA		-	+	+	+	+	+	
ETİK		-	+	+	+	+	+	
FOTOĞRAFÇILIK		-	+	+	+	+	+	
GELENEKSEL SANATLAR *****		-	+	+	+	+	+	
GİRİŞİMCİLİK		-	+	+	+	+	+	
HIZLI OKUMA TEKNİKLERİ		-	+	+	+	+	+	
KORO		-	+	+	+	+	+	
LİDERLİK		-	+	+	+	+	+	
MASAÜSTÜ YAYIMCILIK		-	+	+	+	+	+	
ORİGAMİ		-	+	+	+	+	+	
PROBLEM ÇÖZME TEKNİKLERİ		-	+	+	+	+	+	
SANAT FELSEFESİ		-	+	+	+	+	+	
SANAT TARİHİ		-	+	+	+	+	+	
PALEOGRAFYA		-	+	+	+	+	+	
SERAMİK	-	+	+	+	+	+		

PROGRAM UYGULAMA TABLOSU AÇIKLAMALARI

*	UYUM, DESTEK, BYF-1, BYF-2, BYF-3, ÖYG ve PROJE aşamalarında görev alacak öğretmenler belirlenirken tabloda (+)ile işaretli branşlara öncelik verilir. İhtiyaç halinde (*) ile belirtilen öğretmenlere de görev verilebilir.
**	Proje çalışmalarında öğrenciler grupla çalışabilecekleri gibi bireysel olarak da projeler hazırlayabilirler; projelerin grupla veya bireysel olarak yapılması ile ilgili karar, alan öğretmeni ve bilsen yönetimi işbirliği ile belirlenir.
***	İki aylık süreyi geçmeyecek şekilde toplam 40 saat olarak uygulanır.
****	Temel alanlarda öngörülen ders/etkinlikleri öngörülen sürelerde almak şartıyla; seçmeli alan ders/etkinlik/ yetenek geliştirme atölyelerinden bir veya daha fazlasını, en az 2 ders saati olarak alabilirler. Seçmeli ders/ etkinlik/yetenek geliştirme atölyeleri seçiminde üst sınır aranmaz.
*****	Grupları oluşturacak öğrenci sayısına ulaşamadığında BİLSEM yönetimi gerekli önlemleri alır.
*****	Geleneksel Sanatlar atölyelerinde Hat, Tezhip, Minyatür, Ebru, Nakkaşlık, Kitap Ciltçiliği, Çinicilik, Telkari vb. yetenek geliştirme atölyelerine BİLSEM imkânları dâhilinde yer verilir.
NOTLAR	1-BİLSEM yönetimleri imkânları dâhilinde yerel fırsatları da değerlendirerek seçmeli alan ders /etkinlik/atölyelere Genel Müdürlüğün onayını da alarak yenilerini ekleyebilir. Tanılama sınıf seviyelerinin değişmesi, yönerge değişikliği vb. durumlarda iş bu tablo Genel Müdürlük kararı ile güncellenebilir. 2-BYF-1 ve BYF-2 programı öncelikli ilköğretim branş öğretmenleri, BYF-3 programı ise öncelikli lise branş öğretmenleri tarafından yürütülür. BİLSEM imkânlarına göre öncelikli branşların yeterli olmaması hâlinde diğer branşlardan yararlanılır.

..... BİLİM ve SANAT MERKEZİ KAYIT FORMU

ÖĞRENCİNİN

Adı – Soyadı :
Doğum Yeri/Tarihi :
Okuduğu Okul :
Sınıfı ve Okul No :
Tanılama Yılı :
BİLSEM’de Eğitime Başlama Tarihi :

VELİSİNİN

Adı – Soyadı :
Öğrenciye Yakınlığı :
Mesleği :
Ev Adresi :
İş Adresi :
Ev Telefonu :
İş Telefonu :
Cep Telefonu :
e – Mail Adresi :

..... Bilim ve Sanat Merkezine/....../20... tarihinde kayıt yaptırdığım
.....’nın veliliğini kabul
ederim.Öğrencinin BİLSEM’e devamının tarafımdan sağlanacağını kabul ve taahhüt ederim.

......./....../20...
Veli İmzası

......./....../20...
..... Bilim ve Sanat Merkezi Müdürü

VELİ MUVAFAKAT BELGESİ

Velisi bulunduğum,T.C. Kimlik Numaralı
.....'nın;.....Bilim ve Sanat Merkezinde kayıtlı
olduğu sürece Merkezinize yapılacak kurum içi eğitim etkinlikleri ve önceden bilgilendirilmek
kaydıyla kurum dışı (laboratuvar çalışmaları, gözlem gezileri, kaynak kişi ve kurum ziyaretleri,
fırsat eğitimleri vb.) eğitim etkinliklerine katılmasında tarafımda hiçbir sakınca bulunmadığını
kabul ve taahhüt ederim.

.../.../20...

İmza

Velinin Adı – Soyadı

T.C.
..... VALİLİĞİ/ KAYMAKAMLIĞI
..... Bilim ve Sanat Merkezi Müdürlüğü

Belge Tarihi:
Belge No:
T.C. Kimlik No:

PROGRAM TAMAMLAMA BELGESİ

.....
...../...../20... –/...../20... tarihleri arasında Bilim ve Sanat Merkezimizde
sürdürülen programını başarıyla tamamlayarak bu belgeyi
almaya hak kazanmıştır.

..... Bilim ve Sanat Merkezi Müdürü

EK - 5
..... BİLİM VE SANAT MERKEZİ ÖĞRENCİ KAYIT DEFTERİ

Kayıt No	Adı ve Soyadı	Baba Adı	Ana Adı	Doğum Tarihi ve Yeri	Devam ettiği Okul	Sınıfı	Merkeze Kayıt Tarihi	Yetenek Alanı	Aldığı Eğitim Programı	Katıldığı Proje Çalışmaları	Katıldığı Bilimsel Çalışmalar	Aldığı Ödülleri ve Dereceleri	Düşünceleri	Resim

Ek. 4 Araştırma İzin Dilekçesi

GAZİ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ' NE

ANKARA

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı 168122202 numaralı yüksek lisans öğrencisiyim. Prof. Nezihe ŞENTÜRK danışmanlığında gerçekleştirdiğim ' Müzik Alanında Özel Yetenekli Çocukların Müziksel Geçmişlerinin Bilim Ve Sanat Merkezlerini Tercih Süreçlerine Etkisi ' konulu tez çalışmam kapsamında hazırlamış olduğum öğrenci ve veli görüşme formlarının ön uygulama ve uygulama aşamalarını gerçekleştirmem gerekmektedir. Bu uygulamaları, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Yenimahalle Bilim Ve Sanat Merkezi' nde yapabilmem için gerekli olan iznin tarafıma verilmesi hususunda,

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

TC: 30365419742

Tel: 05548147286

Adres: Gazi mah. Akçabaşı sk. 17/4

Yenimahalle/ANKARA

Öğrenci No: 168122202

Ekler: EK-1 Tez Önerisi

EK-2 Öğrenci Görüşme Formu

EK-3 Veli Görüşme Formu

15/03/2018

Azelya Melis BÖKE

Danışman
Prof. Nezihe ŞENTÜRK

Ek. 5 Araştırma İzin Dilekçe Üst Yazısı

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SAYI : 80287700-302.08.01 / 532
KONU : İzin

ANKARA
15.03.2018

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne

Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitim Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Azelya Melis BÖKE; *Prof. Nezihe ŞENTÜRK' ün* danışmanlığında yürüttüğü "Müzik Alanında Özel Yetenekli Çocukların Müziksel Geçmişlerinin Bilim ve Sanat Merkezlerini Tercih Süreçlerine Etkisi" konulu tezi ile ilgili olarak ekli dilekçesinde belirttiği Ankara Yenimahalle Bilim ve Sanat Merkezinde öğrenci ve velilerle uygulama ve anket yapmak istemektedir .

İlgili öğrenciye müsaade edilmesi hususunda gereğini bilgilerinize saygılarımla arz/rica ederim.

Doç. Dr. Gürcü ERDAMAR
Enstitü Müdür Yardımcısı

Ekler:

- 1-Dilekçe
- 2-Tez Önerisi
- 3- Öğrenci ve Veli Görüşme Formu

Ek. 6 Araştırma İzni

T.C.
YENİMAHALLE KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 68191173-605.99-E.7221236
Konu : Araştırma İzni (Azelya Melis BÖKE)

09.04.2018

YENİMAHALLE BİLİM SANAT MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜNE

- İlgi: a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2017/25 nolu Genelgesi.
b) Gazi Üniversitesi'nin 15/03/2018 tarih ve 532 sayılı yazısı.
c) Ankara Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 06.04.2018 tarih ve 7038596 sayılı yazısı.

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Azelya Melis BÖKE'nin "**Müzik Alanında Özel Yetenekli Çocukların Müziksel Geçmişlerinin Bilim ve Sanat Merkezlerini Tercih Süreçlerine Etkisi**" konulu tez çalışmasını uygulama talebi İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma Komisyonunca incelenmiş olup Müdürlüğünüzde uygulamanın yapılmasının İl Milli Eğitim Müdürlüğünce uygun görüldüğüne dair ilgi (c) yazı ekte gönderilmiştir.

Söz konusu araştırmanın eğitim ve öğretimi aksatmayacak şekilde **gönüllülük esasına** dayalı olarak uygulanması ve gerekli duyurunun yapılarak anketin **doldurulmasının** sağlanmasını rica ederim.

Numan CENGİZ
Müdür a.
Şube Müdürü

EK: İlgi (c) Yazı ve Ekleri (6 Sayfa)

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR